ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΗΡΥΞ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ

Ἔτος Ἱδρύσεως 1964 Τρίτη Περίοδος Μάϊος - Ἰούνιος 1991 Ἀριθμός Τεύχους 32-33

Ἡ ἀνεύρεσις τοῦ λειψάνου τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καί ἡ παραχώρησις τῶν προνομίων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου ὑπό τοῦ αὐτοκράτορος Ζήνωνος εἰς τόν ἐπίσκοπον Κωνσταντίας Ἀνθέμιον (474 ἤ 488 μ.Χ)

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΗΣ ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ
5 GRAVEN HILL, LONDON W2 3EN TELEPHONE: 071-723 4787 FAX: 071-224 9301

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΗΡΥΞ

Ἔτος Ἱδρύσεως 1964
Τρίτη Περίοδος
Ἀριθμός Τεύχους 32-33

Μάϊος - Ἰούνιος
1991

Ἐτήσια Συνδρομή £10

Διευθύνεται ἀπό
Συντακτική Ἐπιτροπή

5 GRAVEN HILL
LONDON W2
TEL: 071-723 4787
FAX: 071-224 9301

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελ.

3 Ἐξαρχία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἰς Λονδῖνον.
4 Ἡ Α.Θ. Παναγιότης εἰς Βουλγαρίαν
7 Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Μόσχας εἰς τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον.
12 Διακόνου Ἀπ. Δανιηλίδου, Ἡ κηδεία τοῦ ἀοιδίμου Μητροπολίτου Χαλδίας Κυρίλλου.
13 Ἀνακοίνωσις Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου
14 Ἱερά Κοινότης Ἁγίου Ὄρους Ἄθω.
15 Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Γρηγορίου, Ἡ ἑνοποίηση τῆς παροικιακῆς παραδοσιακῆς Παιδείας καί τό δικό μας χρέος.
16 Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Γρηγορίου, Ἐγκύκλιος ἐπί τῇ λήξει τῶν μαθημάτων.
17 Θεοφ. Ἐπισκόπου Τελμησσοῦ κ. Χριστοφόρου, Σωματικές διαστάσεις καί ἀνελίξεις.
19 Χάρη Μεττῆ, Τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο καί τά δικαιώματά του στή Διασπορά.
24 Συνάντηση Ὑπουργοῦ Παιδείας Κύπρου μέ τό ΚΕΣ.
25 Σύναξις Ἱεροῦ Κλήρου Ἀρχιεπισκοπῆς.
26 Ἡ Ἑορτή τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα.
27 Ἄγνωστες Ἐθνικές Μορφές: Ἰάκωβος Κ. Τσούνης.
28 Πρωτοπρ. Μιχαήλ Γιαννάτου, Ὁ Τίμιος Σταυρός τοῦ Κυρίου καί οἱ Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβᾶ.
29 An address by Archbishop Gregorios at the Annual Dinner of the Nikean Club.
30 Synaxis of the Clergy of the Archdiocese.
31 Τό ἡμερολόγιο τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Γρηγορίου.
32 His Eminence Archbishop Gregorios Diary.

ORRHODOX HERALD

OFFICIAL PUBLICATION OF THE ARCHDIOCESE
OF THYATEIRA AND GREAT BRITAIN

5 Graven Hill, London W2. Telephone: 071-723 4787 Fax: 071-224 9301

First Published 1964 Third Period May-June 1991 No. 32-33

Μέ θερμή χειραψία τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου κ. Γρηγορίου καί τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας Κύπρου Δρος Χριστόφορου Χριστοφίδη ἐπισφραγίζεται ἡ δημιουργία τοῦ Ἑνιαίου Φορέα Ἐκπαίδευσης γιά τά Ἑλληνικά Σχολεῖα Μ. Βρετανίας.

Στίς 4 Ἰουνίου 1991, σέ κοινή Σύσκεψη πού πραγματοποιήθηκε στήν Μεγάλη Αἴθουσα τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἀνακοινώθηκε ἐπίσημα ἡ Δημιουργία τοῦ Ἑνιαίου Φορέα Ἑλληνικῆς Παροικιακῆς Ἐκπαίδευσης Μ. Βρετανίας. Στή Σύσκεψη, ὑπό τήν Προεδρία τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Θυατείρων κ. Γρηγορίου καί τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας τῆς Κύπρου Δρος Χριστόφορου Χριστοφίδη, μετέσχαν οἱ ἐκπρόσωποι στόν Ἑνιαῖο Φορέα τῶν τριῶν ὁμογενειακῶν Φορέων Ἐκπαίδευσης ΚΕΣ, ΟΕΣΕΚΑ καί ΑΕΣΑ, ὅπως καί οἱ Σύμβουλοι τοῦ Σεβασμιωτάτου καί τοῦ Ὑπουργοῦ.

ΕΞΑΡΧΙΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΕΙΣ ΛΟΝΔΙΝΟΝ
ΟΙ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΕΣ
ΠΕΡΓΗΣ κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΙ ΗΛΙΟΥΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΘΕΙΡΩΝ κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Τό Σάββατο, 11 Μαΐου 1991, ἔφτασαν στό Λονδῖνο γιά ἐπίσημη ἑπταήμερη ἐπίσκεψη τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Θυατείρων καί Μ. Βρετανίας οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολῖτες τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου Πέργης κ. Εὐάγγελος καί Ἡλιουπόλεως καί Θείρων κ. Ἀθανάσιος.

Στό ἀεροδρόμιο Heathrow τοῦ Λονδίνου τούς ὑποδέχθηκαν ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Θυατείρων καί Μ. Βρετανίας κ. Γρηγόριος, συνοδευόμενος ὑπό τῶν Θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων Ζηνουπόλεως κ. Ἀριστάρχου, Κυανέων κ. Χρυσοστόμου, Νύσσης κ. Ἐλευθερίου, τοῦ Πρωτοσυγκέλλου Ἀρχιμ. κ. Ἀθανασίου Θεοχάρους καί τοῦ Ἀρχιδιακόνου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς κ. Σωτηρίου Χαραλάμπους.

Ἡ ἐπίσκεψη αὐτή τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας ἀποτελοῦσε μέρος ἐπίσημης ἐνημερωτικῆς περιοδείας τους στίς Ἐπαρχίες τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου στήν Εὐρώπη, γιά νά γνωρίσουν ἐκ τοῦ σύνεγγυς τούς τρόπους δομῆς, διοικήσεως καί λειτουργίας τῶν ἐπί μέρους Κοινοτήτων καί λοιπῶν Ἱδρυμάτων, τά ὁποῖα ἀποτελοῦν τήν Ἀρχιεπισκοπή καί Μητροπόλεις τοῦ Θρόνου. Πατριαρχική Ἐξαρχία εἶχεν ἤδη ἐπισκεφθεῖ τίς Ἱερές Μητροπόλεις Γαλλίας, Γερμανίας, Βελγίου καί Ἑλβετίας.

Στήν Ἀγγλία οἱ δύο Σεβ. Μητροπολῖτες τοῦ Πατριαρχείου ἐπισκέφθηκαν, συνοδευόμενοι ἀπό τόν Σεβασμιώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Θυατείρων κ. Γρηγόριο, τίς Κοινότητες Ἁγίας Σοφίας, Τιμίου Σταυροῦ καί Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ Hendon, Ἀποστόλου Ἀνδρέου Kentish Town, Ἁγίων Πάντων Camden Town, Ἀποστόλου Βαρνάβα καί Παναγίας Βορείου Λονδίνου, Γενεσίου τῆς Θεοτόκου Νοτίου Λονδίνου καί Ἁγίου Νικολάου Δυτικοῦ Λονδίνου. Ἐπισκέφθηκαν ἐπίσης καί τήν πόλη Birmingham καί τίς δύο Κοινότητες ἐκεῖ, δηλαδή τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέα καί Κοιμήσεως Παναγίας, καί τῆς Ἁγίας Τριάδος καί Ἀποστόλου Λουκᾶ. Στό Birmingham οἱ Ὁμογενεῖς ὀργάνωσαν καί εἰδική δεξίωση πρός τιμή τῶν δύο Ἐξάρχων στό Οἴκημα τῆς Ἑλληνικῆς Κυπριακῆς Ἑστίας.

Ἀπό τό Δεῖπνο πρός τιμήν τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας πού δόθηκε ἀπό τόν Σύνδεσμο Ἑλληνορθοδόξων Κοινοτήτων, την Τρίτη, 14 Μαΐου 1991. Διακρίνονται ἀπό ἀριστερά ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Ζηνουπόλεως κ. Ἀρίσταρχος, ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Θυατείρων κ. Γρηγόριος, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πέργης κ. Εὐάγγελος, ὁ Πρόεδρος τῶν Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν κ. Γιάννης Χατζηπατέρας, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἡλιουπόλεως καί Θείρων κ. Ἀθανάσιος καί ὁ πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου κ. Νικόλαος Χατζηπατέρας.

Δεξίωση πρός τιμή τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας ὀργάνωσε ἐπίσης στό Λονδῖνο ὁ Σύνδεσμος Ἑλληνορθοδόξων Κοινοτήτων Μ. Βρετανίας, στήν ὁποία παρεκάθησαν ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Γρηγόριος, οἱ Θεοφιλέστατοι Ἐπίσκοποι Ζηνουπόλεως κ. Ἀρίσταρχος Τελμησσοῦ κ. Χριστοφόρος καί Νύσσης κ. Ἐλευθέριος, ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀρχιμ. Ἀθανάσιος, ὁ Ἀρχιμ. Νικηφόρος Κυκκώτης καί οἱ Πρόεδροι τῶν Κοινοτήτων Μείζονος Λονδίνου τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς.

Κατά τήν διάρκεια τῆς ἐπισκέψεώς τους οἱ δύο Μητροπολῖτες συνεργάστηκαν μέ τόν Ἀρχιεπίσκοπο καί τούς βοηθούς Ἐπισκόπους καί ἄλλους παράγοντες τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς γιά θέματα πού ἀπασχολοῦν τήν ἱστορική αὐτή Ἐπαρχία τοῦ Θρόνου. Τήν δέ Κυριακή, 12 Μαΐου 1991, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἡλιουπόλεως κ. Ἀθανάσιος τέλεσε τήν θεία Λειτουργία καί κήρυξε στόν Καθεδρικό Ναό Ἁγίας Σοφίας Λονδίνου, ἡ ὁποία καί μεταδόθηκε σέ ζωντανή ἐκπομπή ἀπό τό τηλεοπτικό κανάλι ITV.

Ἡ Πατριαρχική Ἐξαρχία ἀνεχώρησε τό Σάββατο, 18 Μαΐου, γιά νά ἐπισκεφθεῖ τήν Ἱερά Μητρόπολη Αὐστρίας πού θά ἦταν καί ὁ τελικός σταθμός τῆς περιοδείας τους.

ΔΕΙΠΝΟ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗΣ ΕΞΑΡΧΙΑΣ

Μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἐπισκέψεως στό Λονδῖνο τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας, ἀποτελουμένης ἀπό τούς Σεβασμ. Μητροπολῖτες Πέργης κ. Εὐάγγελο, καί Ἡλιουπόλεως καί Θείρων κ. Ἀθανάσιο, ὁ Σύνδεσμος Ἑλληνορθοδόξων Κοινοτήτων Μ. Βρετανίας παρέθεσε πρός τιμήν τους Δεῖπνο σέ κεντρικό ἑστιατόριο τοῦ Λονδίνου. Σ'αὐτό παρέστησαν ὁ Σεβασμ. Ἀρχιεπίσκοπος Θυατείρων κ. Γρηγόριος, οἱ Θεοφιλ. Ἐπίσκοποι Ζηνουπόλεως κ. Ἀρίσταρχος, Τελμησσοῦ κ. Χριστοφόρος, Μιλητουπόλεως κ. Τιμόθεος, ὁ Πρωτοσύγκελλος κ. Ἀθανάσιος Θεοχάρους, ὁ Ἀρχιμ. κ. Νικηφόρος Κυκκώτης καί ἀρκετοί πρόεδροι τῶν Ἑλληνικῶν Ὀρθοδόξων Κοινοτήτων Μείζονος Λονδίνου. Τό δεῖπνο δόθηκε τήν Τρίτη, 14 Μαΐου 1991, στίς 8μ.μ.

Σ'αὐτό μίλησε ὁ Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου κ. Νικόλαος Χατζηπατέρας, ἀπάντησε δέ ὁ Σεβασμ. Μητροπολίτης Πέργης κ. Εὐάγγελος. Μίλησε ἐπίσης δι' ὀλίγων καί ὁ Σεβασμ. Ἀρχιεπίσκοπος Θυατείρων κ. Γρηγόριος. Δημοσιεύουμε κατωτέρω την ὁμιλία τοῦ κ. Χατζηπατέρα:

"Αἰσθάνομαι ἰδιαιτέραν τιμήν γιατί ἡ ἀγάπη σας μέ ἐκάλεσε νά ἐκφράσω διά ζώσης, ἐκ μέρους τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλληνορθοδόξων Κοινοτήτων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Θυατείρων, τά βαθειά αἰσθήματα σεβασμοῦ μας πρός τους ὑψηλούς ἐπισκέπτας Μητροπολίτας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τόν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Πέργης κ. Εὐάγγελον καί τόν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Ἡλιουπόλεως κ. Ἀθανάσιον, νά ἀπευθύνω πρός αὐτούς τό "ὡς εὖ παρέστητε", καί νά παρακαλέσω νά μεταφέρουν πρός τήν Ὑψηλήν Κορυφήν τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου τόν Οἰκουμενικόν Πατριάρχην Δημήτριον καί τά ἄλλα μέλη τῆς περί Αὐτόν Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου τήν μεγίστην ἀγάπην καί πλήρη ἀφοσίωσιν ἡμῶν πρός τό Σεπτόν Κέντρον τῆς Ὀρθοδοξίας εἰς τοῦ ὁποίου τήν Πνευματικήν Ὁδηγίαν καί Διοικητικήν Ἐπιστασίαν ἔχουμε τό ὑψηλόν προνόμιον καί τήν τιμήν καί τήν εὐτυχίαν νά ἀνήκωμεν.

Σεβασμιώτατοι ἐκπρόσωποι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου,

Αἴσθημα βαθείας ἀνακουφίσεως καί εὐγενοῦς καί ἐνδομύχου προσμονῆς διά τά βέλτιστα μᾶς δημιουργεῖ ἡ ψηλάφηση τῶν σημερινῶν καιρῶν καί τοῦ κλίματος ἅτινα παρουσιάζουν νά διανοίγεται καί νά διευρύνεται ἡ ἐκ τῶν πραγμάτων καί μέχρι πρότινος στενωτάτη ἀτραπός διά τῆς ὁποίας ἐπετυγχάνετο ἡ προσωπική ἐπαφή καί ἡ ἐπί τόπου ἐπίσκεψη καί γνωριμία τοῦ ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ εὑρισκομένου ἀμπελῶνος τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Ὅθεν χαιρετίζομεν τήν ὑμετέραν παρουσίαν μεθ' Ὑμῶν σήμερον ὡς φυσικόν καί εὐπρόσδεκτον ἐπακόλουθον τῶν πραγμάτων, ὡς ἐξελίσσονται, καί ἐκφράζομεν τήν ἐπιθυμίαν καί τήν εὐχήν νά ὑπάρξη συχνότητα τοιούτων ἐπαφῶν, αἵτινες, σύν τοῖς ἄλλοις, συμβάλλουν εἰς τήν ἐπιθυμητήν δημιουργίαν ἑνός συχνοτέρου καί πολυανθρωποτέρου ρεύματος εὐσεβῶν Χριστιανῶν τῆς Διασπορᾶς πρός τό Κέντρον τῆς Ὀρθοδοξίας.

Διότι, ὅσον καί ἐάν ἡ σκέψις μας εὑρίσκεται πάντοτε πλησίον εἰς τόν Οἰκουμενικόν Πατριάρχην καί τήν περί αὐτόν Ἁγίαν καί Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας μας, ἡ ζωντανή ἐν μέσῳ ἡμῶν παρουσία Σας ἀναθερμαίνει τους δεσμούς μέ τό Κέντρον τῆς Ὀρθοδοξίας καί μᾶς ἀναβαπτίζει εἰς τά νάματα τῆς πίστεως, διά τήν ὁποίαν ἀγωνιζόμεθα, εἰς τήν χώραν ταύτην, νά τά κρατήσωμεν ὑψηλά, νά τά μεταλαμπαδεύσωμεν ὑπερήφανα καί μέ συνέπειαν μέσα εἰς τόν κυκεῶνα Θρησκειῶν, δογμάτων, θεωριῶν παλαιῶν καί νέων τῆς ἐδῶ Κοινωνίας. Μιᾶς Διασπορᾶς, τῆς ὁποίας τό μέγα ποσοστό τῆς σημερινῆς ἀριθμητικῆς της δυνάμεως προέρχεται ἀπό νεώτερα ρεύματα μεταναστῶν σέ σύγκριση μέ ἄλλες ἐπαρχίες τοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Θρόνου καί ἑπομένως μέ ἰδιάζουσες ἀνάγκες καί ηὐξημένες ὑποχρεώσεις.

Ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Λαϊκοῦ Στοιχείου τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Θυατείρων ἐκφράζομεν τήν βαθυτάτην ἡμῶν ἱκανοποίησιν διότι τήν Διακονίαν τοῦ εὐσεβοῦς τούτου πληρώματος τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου ἡ Ἁγία καί Ἱερά Σύνοδος ἐνεπιστεύθη, πρό τριετίας ἀκριβῶς, εἰς τόν Σεβασμιώτατόν μας Ἀρχιεπίσκοπον κ. Γρηγόριον, ὅστις μέ ἀγάπην καί καλωσύνην, μέ ὑπομονήν καί ἐργατικότητα, κυρίως ὅμως μέ γνήσια θρησκευτική πίστη καί ἀφειδώλευτη ἀφοσίωση στό Ποιμνιό του, καλλιεργεῖ καί θερμαίνει τοῦ Λαοῦ μας τό φρόνημα καί τήν προσήλωσή μας στά Ἱερά καί τά Πάτρια καί φροντίζει ὥστε τό αἴσθημα τῶν δεσμῶν μας μετά τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου νά γίνεται εἰς ἡμᾶς βίωμα ψυχικό.

Τέλος, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τά προηγούμενα, θά σᾶς παρακαλέσωμε νά μεταφέρετε μήνυμα αἰσιοδοξίας πρός τόν Οἰκουμενικόν μας Πατριάρχην κ.κ. Δημήτριον καί τήν περί αὐτόν Ἁγίαν καί Ἱεράν Σύνοδον, μαζί μέ τήν διαβεβαίωσιν ὅτι ὅσον καί ἄν οἱ καιροί εἶναι "πονηροί", ἐμεῖς οἱ ἐργάτες τῆς Ἐκκλησίας εἰς τήν Μεγάλην Βρετανίαν συνεχίζουμε τόν ἀγῶνα τόν καλόν εἰς τήν ἀκριτικήν αὐτήν Ἐπαρχίαν τῆς Μιᾶς Ἁγίας Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας πρός δόξαν τῆς Ὀρθοδοξίας καί περιφρούρησιν τοῦ Πατριαρχείου μας.

Μέ τάς σκέψεις αὐτάς κατά νοῦν θά ἤθελα νά κάνω τήν πρόποσιν.

— Πολλά τά ἔτη τοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Πατριάρχου καί τῆς περί Αὐτόν Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου.

— Εἰς πολλά ἔτη, Ἅγιε Πέργης κ. Εὐάγγελε

— Εἰς πολλά ἔτη, Ἅγιε Ἡλιουπόλεως κ. Ἀθανάσιε

— Εἰς πολλά ἔτη, Ἅγιε Θυατείρων κ. Γρηγόριε.

20 Μαΐου 1991

Ἀπό τό Γραφεῖο Τύπου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς

Η Α.Θ. ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΣ ΕΙΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΝ

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΥ ΘΕΙΟΤΑΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΟΣ, ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ κ.κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΟΞΟΛΟΓΙΑΝ ΕΠΙ ΤΗ ΑΦΙΞΕΙ ΑΥΤΟΥ ΕΙΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΝ

(9 Μαΐου 1991)

Μακαριώτατε καί πολυφίλητε Ἀδελφέ,
Ἱερώτατοι καί ἀγαπητοί ἅγιοι ἀδελφοί,
Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἠγαπημένα, Χριστός Ἀνέστη!

Ἐκ μυχίων δοξάζομεν τόν ἐν Τριάδι ὑμνούμενον Θεόν, ὅτι ἠξίωσεν ἡμᾶς καί τούς συνοδεύοντας ἀδελφούς Ἀρχιερεῖς, ὅπως πραγματοποιήσωμεν σήμερον ἀπό πολλῶν ἐτῶν διακατέχοντα ἡμᾶς ζωηρόν πόθον, τῆς ἐπισκέψεως δηλονότι τῆς Ἁγιωτάτης Ὀθροδόξου κατά Βουλγαρίαν Ἐκκλησίας, μεθ' ἧς ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀείποτε συνεδέετο διά δεσμῶν βαθυτάτων καί ὀργανικῶν.

Καί ὑπῆρξαν μέν περίοδοι καθ' ἅς οἱ δεσμοί οὗτοι - διά τήν σύμφυτον τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει ἀδυναμίαν- ἐγνώρισαν δυστυχῶς κρίσιν οὐ τήν τυχοῦσαν. Ἐξ ἑτέρου ὅμως δέον νά ὁμολογήσωμεν, ἐν εὐγνωμοσύνῃ πρός τόν Κύριον τοῦ ἐλέους καί τῶν οἰκτιρμῶν, ὅτι καί μόνον τό γεγονός τοῦ ὅτι ἐν τέλει πάντοτε κατίσχυεν καί ἐθριάμβευεν ἡ ἀγάπη, ἀποδεικνύει ἀκριβῶς τό βάθος καί τήν γνησιότητα καί τήν δύναμιν τῶν μεταξύ ἡμῶν ἀδελφικῶν τούτων δεσμῶν.

Εὑρισκόμενοι, τιμιώτατοι ἀδελφοί, κατά τήν ἐπίσημον ταύτην στιγμήν ἐνώπιοι ἀλλήλων, καί δή ὑπό τήν σκέπην τοῦ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἱεροῦ Βόριδος -πρώτου Ἁγίου καί Πνευματικοῦ Γενάρχου τοῦ εὐσεβοῦς Ὀρθοδόξου Βουλγαρικοῦ Λαοῦ - τιμωμένου σεπτοῦ τούτου Παρεκκλησίου, ἀνακαλοῦμεν εἰς τήν μνήμην, ἐν συγκινήσει ἀφάτῳ, ὅσας, ὁ ρέκτης καί ἅγιος ἐκεῖνος ἀνήρ ἐγνώρισε κατά κόσμον περιπετείας, ἐν τῇ εἰλικρινεῖ προσπαθείᾳ αὐτοῦ νά ἐξασφαλίσῃ διά τόν λαόν του τά νάματα τῆς ἀληθοῦς εἰς Θεόν πίστεως, διά τῶν ὁποίων καί μόνον θά ἠδύνατο ὁ λαός οὗτος ὄχι μόνον νά ἐπιβιώσῃ ἀλλά καί νά εὐημερήσῃ.

Τήν ἀξίαν καί σπουδαιότητα τῶν ἐν λόγῳ ἀτρήτων μόχθων καί ἀγώνων δέν εἶναι δυνατόν νά ἐκτιμήσῃ τις σήμερον ὀρθῶς, ἐάν δέν σταθμίσῃ δεόντως τό γεγονός, ὅτι ὁ Βουλγαρικός Λαός ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐκχριστανίσεώς του εὑρέθη μεταξύ τῶν ἤδη ἐν ἐκκλησιαστικῇ ἐντάσει καί ἀντιδικίᾳ εὑρισκομένων χριστιανικῶν Κέντρων Παλαιᾶς καί Νέας Ρώμης, ὡς ἐκ τούτου δέ καί ἀπετέλεσε ἐπί τι διάστημα "τό μῆλον τῆς ἔριδος" μεταξύ αὐτῶν.

Ἄξιον ὅθεν καί δίκαιον ἡγούμεθα ὅπως, ἐπί τῷ πρώτῳ τούτῳ ἐπισήμῳ σταθμῷ τῆς παρ' ὑμῖν ἐπισκέψεως ἡμῶν, ἐκζητήσωμεν ταπεινῶς τάς πρεσβείας καί τήν εὐχήν τοῦ ἀγωνιστικοῦ ἐκείνου Ἁγίου τῆς Ὀρθοδοξίας, ὥστε κατά τάς ἡμέρας τῆς εὐλογημένης ἡμῶν ἀναστροφῆς ἐνταῦθα νά ἀξιωθῶμεν ἀμοιβαίας οἰκοδομῆς, ἐπ' ἀγαθῷ τῶν δύο ἀδελφῶν ἡμῶν λαῶν, ἀλλά καί ὁλοκλήρου τῆς ἐναγωνίως εἰρήνην καί εὐστάθειαν ἀναζητούσης Βαλκανικῆς Χερσονήσου, ἐν μέσῳ πολλῆς ἀτυχῶς ρευστότητος καί ἀβεβαιότητος, μετά τάς ὄντως ἱστορικάς ἀνακατατάξεις τῆς τελευταίας διετίας.

Εἴθε ο Βασιλεύς τῆς εἰρήνης καί μόνος φιλάνθρωπος Κύριος νά χαρίσηται τοῖς ἐγγύς καί τοῖς μακράν τά πρός σωτηρίαν ἑκάστου αἰτήματα, εἰς δόξαν τοῦ ἁγίου Ὀνόματος Αὐτοῦ. Ἀμήν.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΣΟΦΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ κ. ΜΑΞΙΜΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΥΤΟΥ ΘΕΙΟΤΑΤΗΝ ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΑ ΤΟΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΝ ΚΥΡΙΟΝ ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙ ΤΗ ΑΦΙΞΕΙ ΑΥΤΟΥ ΕΙΣ ΣΟΦΙΑΝ ΨΑΛΕΙΣΑΝ ΕΝ ΤΩ ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΩ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΒΟΡΙΔΟΣ ΔΟΞΟΛΟΓΙΑΝ

(9 Μαΐου1991)

Ἀναστάσεως ἡμέρα!
Πάσχα! Ἐν χαρᾷ ἀλλήλους περιπτυξώμεθα!
Παναγιώτατε Δέσποτα,

Ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἀναστάντος Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἡμετέρου Πάσχα, τοῦ Λυτρωτοῦ ἡμῶν καί Σωτῆρος, ἐγκαρδίως ὑποδεχόμεθα Ὑμᾶς, τόν λίαν ἀγαπητόν Πρωθιεράρχην τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, μετά τῆς ἐκλεκτῆς συνοδείας Ὑμῶν καί ἐκφράζοντες τά αἰσθήματα ἡμῶν μέ πασχαλινήν χαράν καί ἀγαλλίασιν προσφωνοῦμεν Ὑμᾶς διά τοῦ Χριστός Ἀνέστη!

Σήμερον τό Πατριαρχεῖον Βουλγαρίας διά πρώτην φοράν δέχεται εἰς τήν Βουλγαρικήν γῆν τήν Ὑμετέραν προσφιλῆ Παναγιότητα καί τούς συνοδούς Αὐτῆς μέ πανηγυρικήν λαμπρότητα καί τάς θύρας αὐτῆς φιλοξένως ἀνοιγμένας. Ἡ χαρά διακατέχει τάς καρδίας καί τά πρόσωπα ὅλων ἡμῶν.

Ἡ Βουλγαρία εἶναι ἕν μικρό τμῆμα τῆς γῆς, ἀλλ' ἐνταῦθα πέραν τῶν χιλίων ἐτῶν ζῇ ὁ Ὀρθόδοξος Βουλγαρικός λαός, ὁ ὁποῖος μέ τήν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐδημιούργησε τό ἔνδοξον παρελθόν του, διετήρησε τόν πολύτιμον θησαυρόν τῆς πίστεως καί τῶν ἀρετῶν, τῆς χριστιανικῆς παιδείας καί τοῦ Χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ διά τῆς φιλοπονίας, τῆς φιλοπατρίας καί τῆς εἰρηνικῆς συμβιώσεως μετά τῶν γειτόνων. Ὁ Ἰσαπόστολος Ἅγιος βασιλεύς Βόρις, εἰς τήν ἱεράν μνήμην τοῦ ὁποίου τιμᾶται καί τό παρεκκλήσιον τοῦτο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, πρό 11 ἑκατονταετηρίδων ὡδήγησε τόν λαόν ἡμῶν εἰς τήν κολυμβήθραν τοῦ ἁγίου βαπτίσματος καί συνέδεσε τάς τύχας ἡμῶν μετά τοῦ ἀνεσπέρου φωτός καί τῆς ἁγνότητος τῆς Ἁγίας Ὀρθοδοξίας, ἡ δέ κατά Βουλγαρίαν Ἁγία Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἔγινε ἠγαπημένη πρωτότοκος θυγάτηρ τοῦ ἀρχαίου καί δεδοξασμένου Πατριαρχικοῦ Θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἔκτοτε καί μέχρι σήμερον μέ πίστιν εἰς τό φῶς καί εἰς τήν ἀλήθειαν τοῦ Χριστοῦ, μέ τήν δύναμιν καί τήν σοφίαν τοῦ Θεοῦ, ὁ χριστεπώνυμος λαός ἡμῶν διά τῆς ἁγίας Ὀρθοδοξίας καί διά πολλῶν κόπων, ἐγνώρισε σπουδαίους σταθμούς εἰς τήν ἱστορίαν του, διαφυλάσσων μετ' εὐγνωμοσύνης εἰς τήν μνήμην του τήν ἀρχικήν εὐλογίαν, τήν βοήθειαν καί τήν συνδρομήν τάς ὁποίας ἔλαβεν παρά τῆς Μητρός αὐτοῦ Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Παναγιώτατε,

Εἰς τό Πατριαρχικόν Ὑμῶν μήνυμα διά τῆς Βουλγαρικῆς τηλεοράσεως σχετικῶς μέ τήν παροῦσαν ἐπίσκεψιν Ὑμῶν ἀναφέρατε ὅτι προγεύεσθε τῆς χαρᾶς τῆς συναντήσεώς ἡμῶν. Δεχθῆτε, λοιπόν, τήν διαβεβαίωσιν ἡμῶν ὅτι καί δι' ὅλους ἡμᾶς ἡ συνάντησις αὕτη εἶναι ἕν γεγονός ἐπί πολύν καιρόν ἀναμενόμενον, συγκινητικόν καί χαροποιόν. Δι' αὐτό ἀπευθύνομεν θερμήν προσευχήν πρός τόν δοτῆρα τῶν πάντων Θεόν, ὅπως ἡ ἐπικοινωνία ἡμῶν κατά τάς ἡμέρας ταύτας ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἀποβῇ καρποφό-

ρος καί ὠφέλιμος διά τάς ἁγίας ὀρθοδόξους ἀδελφάς Ἐκκλησίας ἡμῶν, ὡς καί διά τό παρόν καί παύσωμεν νά ἐνισχύωμεν τήν ἀδελφικήν ἀγάπην ἡμῶν, εἰς τρόπον ὥστε νά

ὑπερπλεονάσῃ ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

Εἴη Ὑμῖν χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπό Θεοῦ Πατρός ἡμῶν καί Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἐξ ὀνόματος συμπάσης τῆς ἁγίας κατά Βουλγαρίαν Ἐκκλησίας καλωσορίζω Ὑμᾶς, Παναγιώτατε Πάτερ, καί περιπτύσσομαι Ὑμᾶς ἀδελφικῶς καί πασχαλίως.

Χριστός Ἀνέστη!

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΣΟΦΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ κ. ΜΑΞΙΜΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΥΤΟΥ ΘΕΙΟΤΑΤΗΝ ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΑ, ΤΟΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΝ κ.κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗΝ ΑΥΤΩ ΤΟΥ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΠΑΡΑΣΗΜΟΥ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΒΟΡΙΔΟΣ (12.5.1991)

Παναγιώτατε,

Με εὐγνωμονούσας καρδίας ὑμνοῦμεν τόν Κύριον, τόν εὐεργετήσαντα ἡμᾶς (Ψαλμ. 12.6). Ἡ ἐπίσκεψις Ὑμῶν πρός ἡμᾶς, ὡς περιποθήτου φιλοξενουμένου τῆς Ἐκκλησίας Βουλγαρίας, ἐχάρισεν ἡμῖν πολλήν χαράν καί ἔδωκε τήν δυνατότητα νά ὁμολογήσωμεν τήν ἑνότητα ἡμῶν ἐν τῇ πίστει καί τῇ ἀγάπῃ. Μετά χαρᾶς ἀγγέλλω Ὑμῖν τήν ἀπόφασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, πρός ἀπονομήν τῇ Ὑμετέρᾳ Θειοτάτῃ Παναγιότητι τοῦ ἀνωτάτου παρασήμου τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Βουλγαρίας, τοῦ ἁγίου βασιλέως Βόριδος.

Παρακαλῶ Ὑμᾶς, Παναγιώτατε, νά δεχθῆτε τήν διάκρισιν ταύτην ἐξ ὀνόματος τῆς ἁγίας Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Βουλγαρίας, ὡς ἔκφρασιν τῆς ἀδελφικῆς ἡμῶν ἀγάπης καί ἀναγνωρίσεως τῆς συμβολῆς Ὑμῶν εἰς τήν ἀνάπτυξιν καί ἑδραίωσιν τῶν ἀδελφικῶν σχέσεων μεταξύ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν ἡμῶν καί εἰς τήν μαρτυρίαν τῆς ἁγίας Ὀρθοδοξίας.

Ὁ Ἰσαπόστολος καί φωτιστής τοῦ Βουλγαρικοῦ λαοῦ ἅγιος βασιλεύς Βόρις κατά τόν Θ αἰῶνα ἔστρεψε τό βλέμμα πρός τόν Πατριαρχικόν Θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῆς Μητρός ἡμῶν Ἐκκλησίας, καί ὡδήγησεν ἡμᾶς εἰς τήν σωτήριον πίστιν τοῦ Χριστοῦ διά τῆς προσφορᾶς Θεοφωτίστων κηρύκων, πρός στερέωσιν ἐν τῇ Ὀρθοδοξίᾳ καί οἰκοδομήν πολυτίμου χριστιανικῆς παιδείας καί πολιτισμοῦ.

Συγχαίρω Ὑμῖν, Παναγιώτατε, ἐγκαρδίως ἐκ μέρους τῆς Ἱερᾶς Συνόδου διά τήν ὑψηλήν διάκρισιν καί εὔχομαι Ὑμῖν ὅπως, διά τῶν πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου βασιλέως Βόριδος, ὁ πανοικτίρμων Κύριος χαρίσηται Ὑμῖν τό μέγα ἔλεος Του, πρός συνέχισιν τῆς Πατριαρχείας Ὑμῶν μέ ἀδιάπτωτον ὑγείαν εἰς ἔτη πολλά καί καρποφόρως μέ νέας καί πολλάς πολυτίμους συμβουλάς, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας. Ἀμήν.

ΔΗΛΩΣΙΣ ΤΗΣ ΑΥΤΟΥ ΘΕΙΟΤΑΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΟΣ, ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ κ.κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΕΠΙ ΤΗ ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙ ΑΥΤΟΥ ΕΚ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ (13 Μαΐου 1991)

Ἀναχωροῦμεν ἐκ Βουλγαρίας συγκεκινημένοι βαθύτατα ἀπό τάς ἐκδηλώσεις σεβασμοῦ καί ἀγάπης τοῦ βουλγαρικοῦ λαοῦ.

Ἡ Ὀρθόδοξος πίστις ἔχει βαθείας τάς ρίζας της εἰς τήν ἱστορίαν τῆς Βουλγαρίας καί ἀποτελεῖ τό κυριαρχοῦν στοιχεῖον τοῦ βουλγαρικοῦ πολιτισμοῦ. Διά τοῦτο παρά τάς προσφάτους περιπετείας διατηρεῖται ζῶσα εἰς τάς ψυχάς τῶν κατοίκων, ἀποτελεῖ δέ, ὅπως διεπιστώσαμεν, ἰσχυράν δύναμιν ἕλξεως τῶν νέων ἀνθρώπων, τούς ὁποίους κυρίως ἔπληξεν ἡ προσπάθεια ἀποκοπῆς ἀπό τήν Ἐκκλησίαν.

Ἡ Ἐκκλησία Βουλγαρίας ἔχει πλήρη συνείδησιν τῶν νέων συνθηκῶν, αἱ ὁποῖαι ἀπαιτοῦν ἐντατικοποίησιν τῆς ποιμαντικῆς δράσεως, ὄχι μόνον διά τόν ἐπανευαγγελισμόν τοῦ λαοῦ ἀλλά καί διά τήν προστασίαν του ἀπό τήν εἰσβολήν τῶν αἱρέσεων καί τῶν παραθρησκευτικῶν κινημάτων. Ὀργανώνει διά τοῦτο καί ἐνισχύει τάς δυνάμεις της εἰς κληρικούς καί θεολόγους. Τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον συμπαρίσταται ὁλοθύμως τόν Μακαριώτατον Πατριάρχην Σόφιας καί πάσης Βουλγαρίας κ. Μάξιμον καί τήν Ἱεραρχίαν τῆς Ἐκκλησίας ταύτης εἰς τό δύσκολον ἔργον των. Ἡ ἐκπεφρασμένη ἀπόφασις τῶν πολιτικῶν ἡγετῶν νά συνεργασθοῦν μετά τῆς Ἐκκλησίας καί νά βοηθήσουν εἰς τό ἔργον της ἱκανοποίησεν ἡμᾶς βαθύτατα.

Μετά τοῦ Μακαριωτάτου ἀδελφοῦ εἴχομεν τήν εὐκαιρίαν νά ἀνταλλάξωμεν ἀπόψεις ἐπί τῶν ἀπασχολούντων τάς Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας θεμάτων, ὡς καί ἐπί τῶν διαχριστιανικῶν γενικῶς ζητημάτων καί εὑρέθημεν σύμφωνοι ὡς πρός τήν ἀντιμετώπισιν αὐτῶν.

Ἡ παρουσία ἡμῶν ἐνταῦθα, εἰς τήν Ὀρθόδοξον Βουλγαρίαν, καί ἡ ἐπίσκεψις τῶν ἱερῶν προσκυνημάτων αὐτῆς θά μείνουν ζωηρῶς κεχαραγμένα εἰς τόν νοῦν καί τήν καρδίαν ἡμῶν.

Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς τόν Μακαριώτατον ἀδελφόν, τήν πολιτικήν ἡγεσίαν καί τόν εὐσεβῆ λαόν διά τάς θερμάς ἐκδηλώσεις ἀγάπης καί τιμῆς καί ἀπευθύνομεν πρός αὐτόν ὁλόθυμον τήν Πατριαρχικήν εὐλογίαν καί εὐχήν τῆς Μητρός αὐτοῦ Ἐκκλησίας, νά προκόπτῃ καί νά προοδεύῃ πάντοτε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν.

ΧΡΟΝΙΚΟΝ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΣ ΤΗΣ Α.Θ. ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ κ.κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΙΩΤΑΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Δημήτριος, συνεχίζων τήν ἱεράν Αὐτοῦ πορείαν ἀγάπης, εἰρήνης καί ἑνότητος πρός τάς κατά τόπους ἀδελφάς Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας, ἀνεχώρησε τήν 9ην Μαΐου 1991 δι' ἰδιωτικοῦ ἀεροσκάφους τῆς Ὀλυμπιακῆς ἀεροπορίας διά Σόφιαν, ἵνα πραγματοποιήσῃ ἐπίσημον ἐπίσκεψιν πρός τήν Ἁγιωτάτην Ἐκκλησίαν τῆς Βουλγαρίας.

Τόν Πατριάρχην, κατά τό ταξίδιον Αὐτοῦ τοῦτο, συνώδευον οἱ Σεβ. Μητροπολῖται Γέρων Χαλκηδόνος κ. Βαρθολομαῖος, Κολωνίας κ. Γαβριήλ, Θεοδωρουπόλεως κ. Γερμανός καί Φιλαδελφείας κ. Μελίτων, Ἀρχιγραμματεύων τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου, οἱ Πανοσιολ. Μ. Ἀρχιδιάκονος

κ. Εἰρηναῖος καί Τριτεύων κ. Θεόληπτος, ὁ Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρεσβύτερος κ. Παναγιώτης Τσινάρας, ὁ Ἀρχικλητήρ Αὐτοῦ καί εἷς τῶν κλητήρων τῶν Πατριαρχείων.

Ἐν τῷ ἀεδρομίῳ τῆς Σόφιας τήν Α.Θ. Παναγιότητα, τόν Πατριάρχην καί τήν ἀκολουθίαν Αὐτοῦ ὑπεδέχθησαν ἡ Α. Μακαριότης, ὁ Πατριάρχης Σόφιας καί πάσης Βουλγαρίας κ. Μάξιμος, περιστοιχούμενος ὑπό τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας Αὐτοῦ καί ἄλλων ἀξιωματούχων τοῦ Πατριαρχείου τούτου. Παρευρέθησαν ὡσαύτως ὁ ὑπεύθυνος διά τάς θρησκευτικάς ὑποθέσεις Ἐντιμ. κ. Μεθόδιος Σπάσωφ, ὁ Ἐξοχ. Πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος ἐν Σόφιᾳ κ. Γεώργιος Χριστογιάννης, ὁ Σύμβουλος τῆς ἐκεῖσε Τουρκικῆς Πρεσβείας κ. ATIF SEKERCIOGLU καί ἄλλοι.

Μετ' ὀλιγόλεπτον ἀνάπαυσιν ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν ἐπισήμων τοῦ ἀεροδρομίου, ὁ Πατριάρχης μετά τῆς ἀκολουθίας Αὐτοῦ καί τῶν ὑποδεχθέντων Αὐτόν, κατηυθύνθη εἰς τό μέγαρον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἔνθα προέστη τῆς ἐν τῷ Παρεκκλησίῳ τοῦ ἱεροῦ Βόριδος ἐπισήμου Δοξολογίας, εἰς τό τέλος τῆς ὁποίας προσεφώνησεν Αὐτόν ὁ Μακ. Πατριάρχης Βουλγαρίας, και ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ὁ Πατριάρχης, ἀντεφώνησε καταλλήλως. Ἐν συνεχείᾳ ἐγένετο μικρά δεξίωσις εἰς τήν αἴθουσαν τῶν ἐπισήμων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καί ἡ Α. Θ. Παναγιώτης καί ἡ ἀκολουθία Αὐτῆς ὡδηγήθησαν εἰς τό Ξενοδοχεῖον "VITOSHA", ἔνθα καί κατέλυσαν ὡς φιλοξενούμενοι τῆς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Βουλγαρίας.

Τό ἀπόγευμα τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἡ Α.Θ. Παναγιότης, ὁ Πατριάρχης, συνοδευόμενος ὑπό τῶν περί Αὐτόν Σεβ. Μητροπολιτῶν, ἐπεσκέφθη τόν Ἐξοχ. Πρέσβυν τῆς Τουρκίας ἐν Σόφιᾳ κ. YALCIN ORAL, ἐθιμοτυπικῶς.

Τήν πρωΐαν τῆς ἑπομένης ἡμέρας Παρασκευῆς, 10ης Μαΐου, ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ὁ Πατριάρχης, μετά τῆς ἀκολουθίας Αὐτοῦ ἀνεχώρησαν διά τήν Φιλιππούπολιν, ἔνθα ἐψάλη Δοξολογία ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τῆς Ἁγίας Μαρίνης, παρουσίᾳ τῆς Α. Μακαριότητος τοῦ Πατριάρχου Σόφιας καί πάσης Βουλγαρίας κ. Μαξίμου, τοῦ οἰκείου Ποιμενάρχου Σεβ. Μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως κ. Ἀρσενίου, τῆς Σεβ. Ἱεραρχίας τοῦ Πατριαρχείου Βουλγαρίας καί τοῦ Ἐντιμ. Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ πόλει ταύτῃ κ. Ἀθανασίου Καλλιδοπούλου. Ἐν συνεχείᾳ ἐν τῷ Ναῷ ἀντηλλάγησαν προσφωνήσεις καί ἀντιφωνήσεις μεταξύ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου καί τῆς Α.Θ. Παναγιότητος, τοῦ Πατριάρχου.

Τήν 12ην μεσημβρινήν ὥραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἡ Α.Θ. Παναγιότης, ὁ Πατριάρχης καί ἡ ἀκολουθία Αὐτοῦ, ἀνεχώρησαν διά τήν Ἱεράν Μονήν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Μπάτσκοβο, ἔνθα ἐγένετο ἐπίσημος ὑποδοχή καί Δοξολογία ἐν τῷ Καθολικῷ τῆς Μονῆς, ἐνώπιον τῆς θαυματουργοῦ εἰκόνος τῆς Παναγίας. Ἐγένοντο αἱ προσφωνήσεις καί παρετέθη γεῦμα ἐν τῇ παλαιᾷ Τραπέζῃ, εἰς τό τέλος τοῦ ὁποίου ἠγέρθησαν προπόσεις. Περί τήν 17ην ὥραν ἡ Α.Θ. Παναγιότης, ὁ Πατριάρχης, καί ἡ ἀκολουθία Αὐτοῦ ἀνεχώρησαν διά Σόφιαν.

Τό Σάββατον, 11ην Μαΐου, ἐτελέσθη ἡ Διπατριαρχική Θεία Λειτουργία ἐν τῷ Ἰ. Καθεδρικῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Ἀλεξάνδρου Νέφσκυ, ἐπί τῇ μνήμῃ τῶν Ἁγίων Κυρίλλου καί Μεθοδίου, τῇ ἐπισήμῳ ἐπισκέψει τῆς Α.Θ. Παναγιότητος, τοῦ Πατριάρχου, καί τῇ 30ῇ ἐπετείῳ ἀπό τῆς ἀνασυστάσεως τοῦ Πατριαρχείου τῆς Βουλγαρίας. Μετά τῶν δύο Πατριαρχῶν συνελειτούργησαν οἱ συνοδεύοντες τήν Α.Θ. Παναγιότητα Σεβ. Μητροπολῖται του Οἰκ. Θρόνου καί ἡ Ἱεραρχία τοῦ Πατριαρχείου τῆς Βουλγαρίας.

Κατά τήν Θείαν Λειτουργίαν ταύτην παρέστησαν συμπροσευχόμενοι ὁ Ἐξοχ. Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τῆς Βουλγαρίας, Ὑπουργοί τῆς Βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως, ὁ Ἐξοχ. κ. Γεώργιος Χριστογιάννης, Πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος ἐν Σόφιᾳ, ὁ Ἐντιμολ. Ἄρχων Μ. Λογοθέτης καί Μ. Εὐεργέτης τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μ. Ἐκκλησίας κ. Παναγιώτης Ἀγγελόπουλος, ἐπί τούτῳ ἐλθών ἐξ Ἀθηνῶν, καί πλῆθος πιστῶν.

Εἰς τό τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας πρό τῆς Ὡραίας Πύλης ἀντηλλάγησαν ἐπίσημοι προσφωνήσεις καί ἀντιφωνήσεις μεταξύ τῶν δύο Πατριαρχῶν καθώς καί ἀναμνηστικά δῶρα. Ἐν συνεχείᾳ παρετέθη ἐπίσημον γεῦμα ὑπό τῆς Α. Μακαριότητος ἐν τῷ ξενοδοχείῳ "VITOSHA".

Τήν ἑσπέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ὁ Πατριάρχης, καί ἡ ἀκολουθία Αὐτοῦ ἀνεχώρησαν διά τήν Ἱεράν Μονήν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῆς Ρίλας, ἔνθα ἐγένετο ἡ ἐπίσημος κατά τά εἰωθότα ὑποδοχή ὑπό τοῦ Θεοφιλ. Ἡγουμένου αὐτῆς καί τῆς Ἱερᾶς ἀδελφότητος τῆς Μονῆς.

Ἐπηκολούθησε Δοξολογία ἐν τῷ Καθολικῷ τῆς Μονῆς, ἐν τῷ τέλει τῆς ὁποίας ἀντηλλάγησαν προσφωνήσεις καί ἀντιφωνήσεις μεταξύ τῆς Α.Θ. Παναγιότητος, τοῦ Πατριάρχου, καί τοῦ Θεοφιλ. Ἡγουμένου αὐτῆς.

Τήν ἑπομένην ἡμέραν, Κυριακήν, 12ην Μαΐου, ἡ Α. Θ. Παναγιότης ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Δημήτριος καί ἡ Α. Μακαριότης ὁ Πατριάρχης Βουλγαρίας κ. Μάξιμος, παρέστησαν συμπροσευχόμενοι κατά τήν ἐν τῷ Καθολικῷ τῆς Ἰ. Μονῆς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῆς Ρίλας τελεσθεῖσαν ὑπό τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνος κ. Βαρθολομαίου Θείαν Λειτουργίαν, καθ' ἥν μετά τῆς Α. Σεβασμιότητος συνελειτούργησαν Ἱεράρχαι τῶν δύο Πατριαρχείων. Ἐν τῷ τέλει τῆς Θείας Λειτουργίας ταύτης, καί πρό τῆς Ὡραίας Πύλης, ἀντηλλάγησαν προσφωνήσεις καί ἀντιφωνήσεις μεταξύ τῶν δύο Πατριαρχῶν καί ἐν συνεχείᾳ παρετέθη γεῦμα. Μετ' ὀλιγόλεπτον ἀνάπαυσιν, ἐπηκολούθησεν ὑποδοχή ἐν τῷ ἡγουμενείῳ, ἔνθα ἀπενεμήθη τῇ Α.Θ. Παναγιότητι, τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ κ.κ. Δημητρίῳ, ὑπό τῆς Ἐκκλησίας ταύτης τό ἀνώτατον παράσημον τοῦ Ἱεροῦ Βόριδος, ἐνῶ εἰς τούς συνοδεύοντας Αὐτόν Ἱεράρχας τό παράσημον Α' τάξεως τῶν Ἁγίων Κυρίλλου καί Μεθοδίου. Ἐν συνεχείᾳ ἡ Α.Θ. Παναγιότης καί ἡ ἀκολουθία Αὐτοῦ ἀνεχώρησαν διά Σόφιαν.

Τό ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἡ Α. Ἐξοχότης, ὁ Πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος ἐν Σόφιᾳ κ. Γεώργιος Χριστογιάννης, παρέθεσε γεῦμα ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ πρός τιμήν τῆς Α.Θ. Παναγιότητος, τοῦ Πατριάρχου καί τῆς συνοδείας Αὐτοῦ, καθ' ὁ παρέστη καί ἡ Α. Μακαριότης ὁ Πατριάρχης Βουλγαρίας μεθ' Ἱεραρχῶν τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ. Κατά τά ἐπιδόρπια ἡ Α. Ἐξοχότης, ὁ Πρέσβυς, προσεφώνησεν τήν Α.Θ. Παναγιότητα. Ἥτις ἐν συνεχείᾳ ἀντεφώνησε καταλλήλως.

Τήν πρωΐαν τῆς Δευτέρας, 13ης Μαΐου, πρό τῆς ἀναχωρήσεως ἐκ τοῦ Ξενοδοχείου, διεξήχθησαν συνομιλίαι μεταξύ τῶν δύο Πατριαρχῶν καί τῶν Ἀρχιερέων τῶν δύο Ἐκκλησιῶν ἐπί θεμάτων διμεροῦς καί πανορθοδόξου ἐνδιαφέροντος.

Περί τήν 10ην π.μ. ὥραν ἡ Α.Θ. Παναγιότης, μετά τῆς ἀκολουθίας αὐτῆς συνοδευόμενοι ὑπό τῆς Α. Μακαριότητος ὡδηγήθησαν εἰς τόν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας τῆς χώρας ταύτης Ἐξοχ. κ. Ζέλεφ, ὅστις ἐδέχθη αὐτούς μετά πλείστης τιμῆς, καί ἐν συνεχείᾳ εἰς τόν Ἐξοχ. Πρωθυπουργόν κ. Δημήτριον Πόπωφ, ὅστις, πρός τιμήν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος καί τῆς Συνοδείας αὐτῆς, παρέθεσεν ἐπίσημον γεῦμα. Περί τήν 13ην ὥραν, ἅπαντες ἀνεχώρησαν διά τό ἀεροδρόμιον, ἔνθα τόν Πατριάρχην καί τήν Συνοδείαν Αὐτοῦ, ἐπιστρέφοντας εἰς τά ἴδια, προέπεμψαν ἡ Α. Μακαριότης, ὁ Πατριάρχης Βουλγαρίας κ. Μάξιμος μετά τῆς Ἱεραρχίας Αὐτοῦ, ἀνώτερα στελέχη τῆς Κυβερνήσεως, ὁ Ἐξοχ. Πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος ἐν Σόφιᾳ καί ἄλλοι ἐπίσημοι.

Η ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΜΟΣΧΑΣ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΡΩΣΣΙΑΣ ΚΥΡΙΟΥ ΑΛΕΞΙΟΥ Β' ΕΙΣ ΤΟ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Μόσχας καί πάσης Ρωσσίας κ. Ἀλέξιος ὁ Β' ἀφίκετο εἰς τήν Πόλιν, δι' ἀεροσκάφους τῆς Ἀεροφλότ, τήν Παρασκευήν, 12ην Ἀπριλίου 1991, προερχόμενος ἐκ Μόσχας, πρός πραγματοποίησιν ἐπισήμου ἐπισκέψεως πρός τήν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα, τόν Οἰκουμενικόν Πατριάρχην κύριον κύριον Δημήτριον καί τήν Μητέρα τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ Ἐκκλησίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Τήν Αὐτοῦ Μακαριότητα συνώδευον ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σμολένσκ καί Καλίνινγκραντ κ. Κύριλλος, Πρόεδρος τοῦ τμήματος Ἐξωτερικῶν Ἐκκλησιαστικῶν Σχέσεων, ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Κοστρομά καί Γάλιτς κ. Ἀλέξανδρος, ὡς καί ἕτερα στελέχη, κληρικά καί λαϊκά, τῆς Ἐκκλησίας Μόσχας.

Τόν Μακαριώτατον καί τήν τιμίαν συνοδείαν αὐτοῦ ὑπεδέχθη ἐν τῷ ἀεροδρομίῳ ἐπίσημος Ἀντιπροσωπεία τῆς Μητρός Ἐκκλησίας. Ἐπίσης εἰς ὑποδοχήν προσῆλθε καί ὁ ἐν τῇ Πόλει Γενικός Πρόξενος τῆς Ἑνώσεως τῶν Σοβιετικῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν Ἐντιμ. κ. Gennadi Pavlusin.

Μετ' ὀλιγόλεπτον ἀνάπαυσιν ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν ἐπισήμων, εὐγενῶς διατεθείσῃ ὑπό τῆς Νομαρχίας, ὁ Μακαριώτατος καί ἡ συνοδεία αὐτοῦ προσῆλθον εἰς τά Πατριαρχεῖα, ἔνθα ἐγένετο ἡ ἐπίσημος ὑποδοχή, καί κρουομένων τῶν κωδώνων εἰσῆλθεν ὁ Μακαριώτατος εἰς τόν Πατριαρχικόν Ναόν καί προέστη ἐν αὐτῷ ἐπισήμου Δοξολογίας, μετά τό τέλος τῆς ὁποίας ὡδηγήθη εἰς τήν Αἴθουσαν τοῦ Θρόνου τοῦ Πατριαρχικοῦ Οἴκου, ἔνθα ἀνέμενεν αὐτόν ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης, περιστοιχουμένη ὑπό τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου καί ἄλλων Ἱεραρχῶν τοῦ Θρόνου.

Μετά τάς ἑκατέρωθεν συστάσεις καί τούς ἀνταλλαγέντας λόγους, ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ρωσσίας καί οἱ συνοδοί αὐτοῦ ἀνεχώρησαν ἐκ τῶν Πατριαρχείων καί ὡδηγήθησαν εἰς τό ὡς κατάλυμα αὐτῶν ὁρισθέν Ξενοδοχεῖον.

Τήν πρωΐαν τοῦ Σαββάτου, 13ης Ἀπριλίου, διεξήχθησαν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις αἱ προβλεπόμεναι ἐπίσημοι ἐκκλησιαστικαί συνομιλίαι ὑπό τήν προεδρίαν τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος καί τῆς Αὐτοῦ Μακαριότητος.

Τό ἀπόγευμα ἡ Αὐτοῦ Μακαριότης ἐπεσκέφθη διάφορα ἀξιοθέατα καί προσεκύνησεν εἰς τήν Ἱεράν Μονήν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Βαλουκλῆ, ἔνθα ἐτέλεσε Τρισάγιον ἐπί τῶν τάφων τῶν ἀοιδίμων Οἰκουμενικῶν Πατριαρχῶν.

Αὐθημερόν ἡ Αὐτοῦ Μακαριότης ἐδέχθη, κατά τό ἔθος, ἐν τῷ καταλύματι αὐτῆς τήν ἀντεπίσκεψιν τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου.

Τήν Κυριακήν τοῦ Θωμᾶ, 14ην Ἀπριλίου, ἐτελέσθη ἐν τῷ Π. Πατριαρχικῷ Ναῷ, ἐν βαθείᾳ κατανύξει καί ἐν ἐκκλησιαστικῇ τάξει καί μεγαλοπρεπείᾳ, ἡ Θεία Λειτουργία, κατά τήν ὁποίαν συνελειτούργησαν ἡ Αυτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης, καί ὁ Πατριάρχης Μόσχας καί Πάσης Ρωσσίας κ. Ἀλέξιος ὁ Β, μεθ' Ἱεραρχῶν τῶν δύο Ἐκκλησιῶν.

Κατά τήν Θείαν ταύτην Λειτουργίαν παρέστησαν πλεῖστοι προσκυνηταί ἐξ Ἑλλάδος, μέ ἐπί κεφαλῆς τόν Ἄρχοντα Μέγαν Λογοθέτην καί Μέγαν Εὐεργέτην τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας κ. Παναγιώτην Ἀγγελόπουλον, καί οἱ ἐν τῇ Πόλει ἡμῶν Γενικοί Πρόξενοι τῆς Ἑλλάδος κ. Ἐλευθέριος Δανέλλης καί τῆς Ἑνώσεως Σοβιετικῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν κ. Gennadi Pavlusin.

Μετά τό πέρας τῆς πανηγυρικῆς ταύτης Θείας Λειτουργίας καί ἔμπροσθεν τῆς Ὡραίας Πύλης, ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης προσεφώνησε τόν φιλοξενούμενον τῆς Μητρός Ἐκκλησίας Πατριάρχην διά τῆς ἀκολούθου προσλαλιᾶς:

"Μακαριώτατε καί λίαν ἀγαπητέ ἐν Χριστῷ ἀδελφέ Πατριάρχα Μόσχας καί πάσης Ρωσσίας κύριε Ἀλέξιε,
Χριστός Ἀνέστη!

Ἡ Μήτηρ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκκλησία, ἐλεηθεῖσα παρά Θεοῦ- μόνη αὐτή ἐκ τῶν λοιπῶν τῆς ἀρχαίας πενταρχίας Πατριαρχικῶν Θρόνων - ὅπως ἴδῃ, κατά τήν ροήν τῶν αἰώνων, νά ἀναπτύσσωνται καί νά ἀνυψῶνται, διά τῶν ἰδίων αὐτῆς εὐλογιῶν, ἐκκλησιαστικαί ἐπαρχίαι τῆς ἀμέσου τε καί μή αὐτῆς δικαιοδοσίας εἰς Θυγατέρας καί Ἀδελφάς Αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας, ἀείποτε ἐθεώρησε καί ἐξετίμησε τήν τοιαύτην ἐξέλιξιν οὐχί ὡς πτώχευσιν ἤ κατακερματισμόν τῶν δυνάμεων, ἀλλά τοὐναντίον ὡς εὐλογημένην ἀνθηφορίαν τοῦ ὅν "ἐν δάκρυσιν ἔσπειρεν" Ἀποστολικοῦ λόγου, διό καί "ἐν ἀγαλλιάσει ἐθέρισεν" ἐν συνεχείᾳ τούς ἀγλαούς καρπούς τοῦ πνεύματος, ἐφ' ὅσον οὗτοι θεοφιλῶς ἐβλάστησαν ἐν τῷ προσώπῳ τῶν οὑτωσί ἀνακυψασῶν κατά τόπους Ἁγιωτάτων Αὐτοκεφάλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Καί δέν ἦτο ἀσφαλῶς δυνατόν ἵνα γένηται καί ἄλλως, ἐφ' ὅσον ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, οὖσα αὐτό τοῦτο τό Σῶμα τοῦ Θεανθρώπου, ἀκολουθεῖ καί ἐν τούτῳ τούς νόμους τοῦ Εὐχαριστιακοῦ Ἄρτου, ὅστις "μεριζόμενος οὐ διαιρεῖται" καί "ἐσθιόμενος μηδέποτε δαπανᾶται".

Ἐν τῷ συστήματι, λοιπόν, τῶν κανονικῶς ἐκ τῶν μητρικῶν κόλπων τῆς καθ' ἡμᾶς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως προελθουσῶν ἀδελφῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν ἀνέκαθεν ἡ Ἁγιωτάτη Ἐκκλησία τῆς Ρωσσίας ἀπήλαυεν ἰδιαιτέρας τιμῆς καί ἀγάπης, ὄχι μόνον διά τό πολυάνθρωπον αὐτῆς, ἀλλά καί διά τά ἐξ ἄλλων φυσικῶν καί ἱστορικῶν λόγων ἐξέχοντα χαρακτηριστικά τοῦ Ρωσσικοῦ Λαοῦ, ὅστις ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἱστορικῇ σκηνῇ κατώρθωσε νά ἀποσπάσῃ τόν θαυμασμόν καί τήν ἐκτίμησιν πάντων, ὄχι μόνον διά τῶν ἀρετῶν καί πνευματικῶν κατορθωμάτων του, ἀλλ' ἐξ ἴσου καί διά τῶν πολλαπλῶν δεινοπαθημάτων καί περιπετειῶν του.

Εὔλογος, ὅθεν, τυγχάνει, Ἀδελφέ περιπόθητε, ἡ εἰλικρινής χαρά καί ἐν Χριστῷ ἐγκαύχησις τῆς καθ' ἡμᾶς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας, ὑποδεχομένης σήμερον τό πρῶτον τόν νεωστί ἐκλεγέντα νέον Προκαθήμενον τῆς κατά Ρωσσίαν Ἁγιωτάτης Ὀρθοδόξου Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας, ἄνδρα μεμαρτυρημένης πίστεως καί εὐσεβείας, στερρᾶς δέ ἀφοσιώσεως εἰς τούς αἰωνοβίους καί καθηγιασμένους τῆς Ὀρθοδοξίας θεσμούς.

Ἡ ἐπίσκεψις ὑμῶν αὕτη παρ' ἡμῖν, ὡς καί πάντων τῶν συγκροτούντων τήν ἐν τούτῳ τιμίαν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος συνοδείαν, ἀποτελεῖ ἀσφαλῶς νέον εὐλογημένον ὁρόσημον εἰς τάς ἱστορικάς τῶν δύο ἀδελφῶν ἡμῶν Ἐκκλησιῶν σχέσεις.

Τό γεγονός δ' ὅτι ἡ ἐπίσημος αὕτη τῆς Ὑμετέρας φίλης Μακαριότητος ἐπίσκεψις πραγματοποιεῖται ἐν περιόδῳ ἐξόχως ἱστορικῆς καμπῆς διά τάς τύχας τοῦ ἀδελφοῦ Ρωσσικοῦ Λαοῦ, προσδίδει εἰς τήν συνάντησιν ἡμῶν ταύτην ἔτι μεγαλυτέραν σημασίαν καί ἱερότητα. Διότι ὑπερβαίνουσα Αὕτη τό ἁπλοῦν ἀδελφικόν καθῆκον ἐθιμοτυπικῆς ἁβρότητος, προσλαμβάνει χαρακτῆρα ἐπισήμου ὁμολογίας ὅτι οἱ ἀνήκοντες εἰς τήν ἀδιαίρετον καί ἀμώμητον Ὀρθόδοξον Πίστιν, ὑποχρεούμεθα ἀκριβῶς ἐκ ταύτης νά παραμένωμεν πάντοτε βαθέως ἀλληλέγγυοι πρός ἀλλήλους καί εἰς πᾶσαν μορφήν ἐμπράκτου μαρτυρίας αὐτῆς. Ἡ δέ τοιαύτη βαθεῖα ἡμῶν ἐν πᾶσιν ἀδελφική ἀλληλεγγύη

ἐπιβάλλεται οὐχί μόνον ἵνα ὁ κόσμος ἴδῃ καί πιστεύσῃ, ἀλλά και ἵνα δοξάζηται δι' ἡμῶν ἐπί μᾶλλον καί μᾶλλον τό Ὄνομα τοῦ Ὑψίστου ἐν τοῖς ἔθνεσιν.

Ἡ σημερινή μεγάλη ἡμέρα τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀντίπασχα, περίοδος τῆς ἀναστασίμου χαρᾶς διά τήν ἡμετέραν Ἐκκλησίαν, ἔχουσα κεντρικόν αὐτῆς γεγονός τήν Ψηλάφησιν τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου παρά τοῦ Ἀποστόλου Θωμᾶ, γέμει καί δι' ἡμᾶς, Ἀδελφέ τιμιώτατε, ἱεροῦ συμβολισμοῦ καί ἀναλόγου διδαχῆς. Ἄς ἐμβαθύνωμεν, λοιπόν, ἐπ' ὀλίγον εἰς τό μυστήριον τῆς Ἀποστολικῆς Ψηλαφήσεως.

Ἡ Ψηλάφησις, οὐχί ὡς ἐκδήλωσις ἀμφιβολίας καί ἀμφισβητήσεως, ἀλλ' ἀντιθέτως ὡς δίψα πληρεστέρας κοινωνίας καί ἀμεσωτέρας ἐπαφῆς, τιμᾷ, σέβεται, καί θάλπει τήν <u>σωματικότητα</u> τοῦ ἄλλου, διό καί μαρτυρεῖ πρωτίστως τήν κενωτικήν διάθεσιν καί τό ἀληθές βεληνεκές τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης, ἡ ὁποία δέν καταδέχεται τό ψεῦδος τοῦ ἰδεαλισμοῦ, ἀλλά τόν κόσμον καί τά ἐν αὐτῷ παρακολουθεῖ μέχρι τελευταίας ἐσχατιᾶς τοῦ <u>πραγματικοῦ</u>, μετά δέους, ὡς ἐκ τῆς ἱερότητος πού προσδίδει εἰς πάντα ὁ κοινός χαρακτήρ τῆς <u>κτιστότητος</u>.

Ὅθεν, καλούμεθα καί ἡμεῖς σήμερον νά ψηλαφήσωμεν ἀλλήλους, ὑπό τό φῶς καί ἐν τῇ πασχαλίῳ κατανύξει τῆς Ἀναστάσεως, ὥστε, ὡς Ἐκκλησίαι ὅμαιμοι νά ἀναγνωρίσωμεν τήν ἱστορικήν φυσιογνωμίαν ἀλλήλων, ὄχι μόνον ἐν δόξῃ, ἀλλά καί ἐν ἀτιμίᾳ. Ὄχι μόνον ἐν δυνάμει, ἀλλά καί ἐν ἀσθενείᾳ. Ὄχι μόνον ἐν τῷ φωτί, ἀλλά καί ἐν τῷ σκότει, ἀντινομίας αἵτινες γεννῶνται ἀφεύκτως κατά τήν πάλην ἡμῶν "πρός τάς ἀρχάς, πρός τάς ἐξουσίας, πρός τούς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου" (Ἐφεσ. 6, 12).

Ἀναγνωρίζοντες τήν ἱστορικήν πορείαν ἀλλήλων ὡς κενωτικήν κίνησιν πρός τόν κόσμον καί ὑπέρ τοῦ κόσμου, θά κατανοήσωμεν ἴσως καλύτερον καί τά ἀναπόφευκτα ἐκ τῆς τοιαύτης κενώσεως τραύματα καί τάς πληγάς, αἱ ὁποῖαι ἐνίοτε ἀπειλοῦν νά ἀλλοιώσουν τό ἀληθές πρόσωπον καί τό ἄφθιτον κάλλος τῆς Ἐκκλησίας, ὡς Νύμφης τοῦ Ἀρνίου μή ἐχούσης "σπίλον ἤ ρυτίδα ἤ τι τῶν τοιούτων" (Ἐφεσ. 5,27).

Ἀκριβῶς ἐπειδή ἡ Ὀρθοδοξία δέν εἶναι δυνατόν οὔτε νά πυργωθῇ ἀφ' ἑνός ὡς ἐγκόσμιον Κράτος καί Καθίδρυμα, ἀνταγωνιζομένη τόν Ἄρχοντα τοῦ κόσμου τούτου, δι' ὧν καί ἐκεῖνος μετέρχεται ὅπλων καί μέσων, ἀλλά καί οὔτε, ἀφ' ἑτέρου, νά ἐκφυλισθῇ ἐξανεμιζομένη εἰς στεῖρον φιλοσοφικόν σύστημα, ὑποχρεοῦται αὕτη νά σαρκῶται συνεχῶς ἐν τῷ κόσμῳ ὡς ἡ προφητική μαρτυρία τοῦ <u>Θεανδρικοῦ μυστηρίου</u>, τό ὁποῖον καί ὅταν ὁμιλῇ παραμένει ἀνέκφραστον, καί ὅταν σιωπᾷ εἶναι περσσότερον εὔγλωττον ἀπό πάντα λόγον, καί δραστικώτερον ἀπό πᾶσαν πρᾶξιν.

Ὅθεν διαθέτοντες οἱ Ὀρθόδοξοι οἴκοθεν, ἤτοι ἐκ τῆς κοινῆς ἡμῶν Πίστεως καί Εὐσεβείας, τά τοιαῦτα πνευματικά κριτήρια πρός νηφαλίαν ἐκτίμησιν τῶν δεδομένων πάσης ἱστορικῆς στιγμῆς, εἴμεθα ἀσφαλῶς ἕτοιμοι, "πνευματικά πνευματικοῖς συγκρίνοντες", ὄχι μόνον λάθη νά ἀναγνωρίσωμεν εἰς ἑαυτούς καί ἀλλήλους, ἀλλ' ὡσαύτως καί ἀνάλογα πταίσματα νά ἐπανορθώσωμεν "συγχωροῦντες πάντα τῇ Ἀναστάσει".

Αἱ σημεριναί πολιτικο-κοινωνικαί ἀνακατατάξεις εἰς τόν εὐρύτερον χῶρον τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης θέτουν ἀσφαλῶς τήν καθ' Ὑμᾶς Ἀδελφήν κατά Ρωσσίαν Ἐκκλησίαν πρό τεραστίων προβλημάτων, ἅτινα ὄχι μόνον δέν ἀγνοοῦμεν ἐνταῦθα, ἀλλά καί παρακολουθοῦμεν ἀγρύπνως μετά τῆς περί ἡμᾶς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου, συμπαριστάμενοι ἠθικῶς δι' ὅλων ἡμῶν τῶν δυνάμεων καί διά προσευχῆς ἐνθέρμου καί ἀδιαλείπτου. Ὡσαύτως, ὅμως, δέον νά σημειώσωμεν, ὅτι εὐτυχῶς αἱ ἐν λόγῳ δυσχέρειαι ἀποτελοῦν ἐπίσης καί ὡς τόσας εὐλογημένας εὐκαιρίας τοῦ νά ἀποβῇ ἡ Ρωσσική Ὀρθοδοξία παράγων ἀνυψώσεως καί καθαγιασμοῦ ὅλων τῶν συντελουμένων ἐπ' ἐσχάτων ἐν τῇ περιοχῇ ἀλλαγῶν, ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου, ὅπερ θά εἶναι καί μία ἀκόμη ἐπιβεβαίωσις οὐχί μόνον τοῦ <u>μεταμορφωτικοῦ</u>, ἀλλά καί τοῦ <u>ὑπερεθνικοῦ</u> χαρακτῆρος τῆς Ὀρθοδοξίας, διά τοῦ ὁποίου ἀκριβῶς καί κατωρθώσαμεν, τόσοι λαοί, νά συναποτελέσωμεν μίαν ἀδιάσπαστον οἰκογένειαν, παρά τούς φυλετικο-πολιτικούς παράγοντας, οἵτινες κατ' ἐπανάληψιν κατέστησαν τήν πανορθόδοξον ἑνότητα καί συνεργασίαν ἀρκούντως προβληματικήν.

Ἐν εὐγνωμοσύνῃ πάντως πρός τόν Θεόν καί εἰλικρινεῖ χαρᾷ διεπιστώσαμεν κατά τήν εὐλογημένην πρό τετραετίας περίπου ἐπίσκεψιν ἡμῶν εἰς τήν καθ' Ὑμᾶς Ἁγιωτάτην Ἐκκλησίαν τῆς Ρωσσίας ὅτι, διά τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἀπαραιτήτων ἐλευθεριῶν αὐτῆς, ἠνοίχθησαν καί αὖθις ἄπειροι δυνατότητες ὅπως ἀσκήσῃ αὕτη ἐφ' ὅλων τῶν τομέων τῆς ἀτομικῆς καί κοινωνικῆς ζωῆς ἐν τῇ πολυεθνικῇ Σοβιετικῇ κοινωνίᾳ τό θεοφιλές καί ψυχοσωτήριον αὐτῆς ἔργον, εἰς δόξαν Θεοῦ. Εἶναι δέ ὄντως ἀξιέπαινος ἡ καταβαλλομένη ἐργώδης καί φιλότιμος προσπάθεια ὅπως ἀνταποκριθῇ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρωσσίας εἰς τάς πολλαπλᾶς ἀνάγκας τῆς παρούσης ἱστορικῆς ὥρας, ἰδίᾳ δέ ἡ ἐπαγρύπνησις αὐτῆς πρός περιφρούρησιν τῶν ἀπαραγράπτων δικαίων τοῦ Ὀθροδόξου Ρωσσικοῦ Λαοῦ ἔναντι τῆς ἐκ τῆς πολιτικῆς συγκυρίας ἀφυπνισθείσης, ὡς μή ὤφελεν, ἐκ νέου ἐπιβουλῆς τῶν αὐτόθι Οὐνιτῶν, διά τήν ὁποίαν καί ὀφειλετικῶς ἐξανέστημεν πάντες οἱ Ὀθρόδοξοι, κηρυχθέντες ἀλληλέγγυοι εἰς τόν ἐν προκειμένῳ τίμιον Ὑμῶν ἀγῶνα. Ἡ τοιαύτη, ἄλλωστε, συμπαράστασις πάντων ἡμῶν ἀποτελεῖ μίαν εἰσέτι ἐκδήλωσιν τῆς αὐτονοήτου, ὡς εἴπομεν, ἀλληλεγγύης, τήν ὁποίαν ὀφείλομεν ὅλοι οἱ Ὀρθόδοξοι πρός ἀλλήλους ἐν παντί, ἐξαιρέτως δέ καί κατά τούς συγχρόνους διμερεῖς, ἤ τόν ἐν τῷ Παγκοσμίῳ Συμβουλίῳ Ἐκκλησιῶν διεξαγόμενον, Θεολογικούς Διαλόγους, εἰς τούς ὁποίους τότε μόνον ἀληθῶς διακονοῦμεν την παγχριστιανικήν ἑνότητα ἐν ἀκαταγνώστῳ τῷ μαρτυρίῳ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ὅταν εἰς τούς ἑτεροδόξους ἀδελφούς ἡμῶν προβάλλωμεν ἀκεραίαν, ὑπερεθνικήν καί ἀκαινοτόμητον τήν ἑνιαίαν ἀλήθειαν τῆς Ὀρθοδοξίας.

Ψηλαφήσαντες, λοιπόν, Ἀδελφέ πολυφίλητε, διά τῶν ὡς ἄνω τήν φυσιογνωμίαν ἀμφοτέρων τῶν Ἐκκλησιῶν ἡμῶν διά τῶν αἰώνων, καί ἰδίᾳ κατά τά κυρίαρχα στοιχεῖα τοῦ παρόντος, καλούμεθα, τόν Ἀπόστολον Θωμᾶν μιμούμενοι, νά ἀνακράξωμεν πρός ἀλλήλους ἐν κατανύξει: "ὁ ἀδελφός καί ὁ Θεός μου, δόξα σοι". Ἀλλά τοιαῦτα πρός ἀλλήλους φθεγγόμενοι οὐδόλως ἀσφαλῶς ἐννοοῦμεν ἤ ἐπιζητοῦμεν τήν δόξαν τοῦ κόσμου, ἀλλά τήν ἧς καταξιούμεθα δόξαν ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντι ἡμᾶς Χριστῷ, τῷ πατήσαντι θανάτῳ τόν θάνατον.

Αὐτῷ Μόνῳ ἡ δόξα καί τό κράτος καί ἡ τιμή καί ἡ προσκύνησις εἰς τούς αἰῶνας. Ἀμήν".

Ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Μόσχας δ'ἀντεφώνησε διά τῶν ἑξῆς: "Παναγιώτατε κύριε κύριε Δημήτριε Α, Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως-Νέας Ρώμης καί Οἰκουμενικέ Πατριάρχα, ἀγαπητέ Ἀδελφέ καί Συλλειτουργέ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, Θεοσώφρονες Ἀρχιποίμενες, ποιμένες, πατέρες, ἀδελφοί καί ἀδελφαί ἐν Χριστῷ,
Χριστός Ἀνέστη!

Ἐγκαρδίως εὐχαριστῶ τήν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα διά τήν φιλοξενίαν, τήν ὁποίαν ἐπεφυλάξατε εἰς ἡμᾶς, θα διατηρήσωμεν πάντοτε ἐν τῇ ψυχῇ ἡμῶν τήν Θείαν Λειτουργίαν ταύτην, τήν ὁποίαν ἐτελέσαμεν ἐν τῷ Πανσέπτῳ τούτῳ Ναῷ καί κατά τήν ὁποίαν, μαρτυροῦντες τήν κοινήν ὀρθόδοξον ἡμῶν πίστιν εἰς τόν Σταυρωθέντα καί Ἀναστάντα Σωτῆρα Χριστόν, ἐκοινωνήσαμεν τοῦ Ἀχράντου Σώματος καί Αἵματος Αὐτοῦ, ἐκχυνομένου ὑπέρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς.

Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, ἑορτάζουσα τήν πασχαλινήν περίοδον, ἀναμιμνήσκεται νῦν τοῦ σημαντικοῦ γεγονότος ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, δηλαδή τοῦ πιστεύω τοῦ Ἀποστόλου Θωμᾶ.

Πατέρες, ἀδελφοί καί ἀδελφαί, μόλις ἠκούσαμεν τά αἰώνια ρήματα τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Θεοῦ διά τοῦ Θεατοῦ τῶν μυστηρίων Θεοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου: "Οὔσης οὖν ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων καί τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταί συνηγμένοι διά τόν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καί ἔστη εἰς τό μέσον καί λέγει αὐτοῖς: Εἰρήνη ὑμῖν" (Ἰω. 20, 19).

Οἱ λόγοι οὗτοι ἀφοροῦν ἀμέσως εἰς τήν σύναξιν τῶν αὐτοπτῶν μαθητῶν τοῦ Σωτῆρος, προεσχεδίασαν δέ μυστικῶς τήν πορείαν καί τό μέλλον τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ κατά τήν διαδρομήν τῆς αἰωνίου ἱστορίας αὐτῆς. Ἡ Ἐκκλησία, κηρύξασα εἰς τόν κόσμον τό φῶς τῆς σωτηριώδους ἀληθείας καί πανοικτίρμονος ἀγάπης, ἐκ τῆς πρώτης ἀρχῆς τῆς συστάσεως αὐτῆς εἰς τό ὑπερῷον τῆς Σιών μέχρι σήμερον ὑποφέρει τήν ἔχθραν καί τάς ἐπιθέσεις ἐκ μέρους τῶν πονηρῶν δυνάμεων τοῦ κόσμου τούτου. Ἡ Ἐκκλησία, ἥτις εἶναι προσιτή εἰς ὅλους τούς διψῶντας τήν δικαιοσύνην καί εἰς τούς ζητοῦντας τήν αἰώνιον ζωήν, ὡς Οἶκος τοῦ Ζῶντος Θεοῦ, ὀφείλει νά ἔχῃ τήν θύραν τοῦ Οἴκου αὐτῆς τούτου κεκλεισμένην εἰς τούς συνομώτας, οἱ ὁποῖοι θέλουν νά καταστρέψουν τόν οἶκον αὐτῆς. Ἡ ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας καί τῆς Μητρός Ἐκκλησίας αὐτῆς, ἤτοι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, εἶναι ὑπερπλήρης ἐκ τῶν δοκιμασιῶν τοῦ Γολγοθᾶ, τάς ὁποίας δοκιμασίας μιμνησκόμεθα κατά τάς ἡμέρας ταύτας τῆς πανηγύρεως τοῦ Πάσχα, καί αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς τήν αἰωνίαν ἔχθραν τοῦ σκότους κατά τοῦ φωτός. Ταυτοχρόνως ὅμως ἡ ἱστορία αὕτη μαρτυρεῖ καί τήν ἀήττητον δύναμιν τοῦ Σταυροῦ, διά τῆς ὁποίας ἡ Ἁγία Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, φέρουσα τούς ὁρατούς τύπους τῶν ἥλων, δηλαδή τήν σφραγίδα τῆς συσταυρώσεως αὐτῆς μετά τοῦ Χριστοῦ, ὁπωσδήποτε ὑπερνικᾷ τό κακόν διά τοῦ καλοῦ καί αἰχμαλωτίζει ἐν Χριστῷ τάς καθαράς καρδίας, αἱ ὁποῖαι ἐπιζητοῦν τήν δικαιοσύνην τῶν ἀνθρώπων καί αἱ ὁποῖαι, ἔχουσαι ἐνώπιον αὐτῶν τό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, συμπασχούσης τῷ Ἐπουρανίῳ Νυμφίῳ καί συνανισταμένης Αὐτῷ, θά ὑπερπηδήσουν τήν ἀμφιβολίαν καί τήν ἀπιστίαν καί θά ἔλθουν εἰς ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, ἀναφωνοῦσαι ὁλοψύχως μετά τοῦ Ἀποστόλου Θωμᾶ: "Ὁ Κύριός μου καί ὁ Θεός μου" (Ἰω. 20,28).

Σήμερον αἱ σκέψεις ἡμῶν στρέφονται πρός τήν Ἐκκλησίαν, εἰς τήν ὁποίαν ἡ Πρόνοια τοῦ Θεοῦ ἀνέδειξε τήν ἡμῶν Μετριότητα Προϊστάμενον καί Πατριάρχην. Ἡ Ὀρθόδοξος Ρωσσία ὡς πασχαλινήν χαράν ἐκλαμβάνει τάς ἀγαθάς ἀλλαγάς, καταπεμφθείσας ἡμῖν διά τοῦ μεγάλου ἐλέους τοῦ Ἑνός Δεσπότου καί Πραγματικοῦ Οἰκονόμου, τοῦ Βασιλέως τῶν βασιλευόντων καί Κυρίου τῶν κυριευόντων. Εἰς τήν πατρίδα ἡμῶν ἀνοίγονται σήμερον χιλιάδες ὀρθοδόξων ἐνοριῶν. Εἰς τούς ναούς, ἐπιστραφέντας εἰς τήν Ἐκκλησίαν, πάλιν ἥναψαν τά κηρία. Εἰς τάς μονάς, εἰς τάς ὁποίας πρό ὀλίγου ἀκόμη ἐπεκράτει βδέλυγμα ἐρημώσεως, ἀναπέμπεται πάλιν μοναστική προσευχή ὑπέρ τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου. Ἀναστηλώνονται αἱ κάποτε κλεισταί ἑστίαι τῆς χριστιανικῆς ἐκπαιδεύσεως, δηλαδή τά Ἱερατικά Σεμινάρια καί τά Σχολεῖα· ἤρχισε κατηχητική δραστηριότης· λειτουργοῦν κατηχητικά σχολεῖα· ἡ φωνή τῆς Ἐκκλησίας μέ προσοχήν γίνεται δεκτή καί ἀκούεται ὑπό τῆς κοινῆς γνώμης τῆς χώρας ἡμῶν. Οἱ νέοι κρατικοί νόμοι διά τήν ἐλευθερίαν τῆς συνειδήσεως ἐξασφαλίζουν εἰς τήν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν καί εἰς τάς ἄλλας θρησκευτικάς κοινότητας τήν πραγματικήν ἰσότητα, ὅπως καί εἰς τούς ἀπίστους.

Ἀναπέμποντες εἰς τόν Προνοητήν Θεόν τήν προσευχήν εὐχαριστίας, διότι οὕτως ηὐδόκησε περί τῆς Ἐκκλησίας Αὐτοῦ, τρέφομεν ταυτοχρόνως αἰσθήματα εἰλικρινοῦς εὐγνωμοσύνης πρός τούς κρατικούς παράγοντας, ἡ καλή θέλησις τῶν ὁποίων συνετέλεσεν εἰς τάς ἀλλαγάς ταύτας καί δεόμεθα ὑπέρ αὐτῶν.

Ἡ χαρά ἡμῶν ὅμως ἀμαυροῦται ἐκ τῆς θλίψεως τῶν νέων ἀναταραχῶν εἰς τήν θρησκευτικήν ζωήν τῆς ἀγαπητῆς Πατρίδος ἡμῶν, αἱ ὁποῖαι πλήττουν μεγάλως τήν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Ρωσσίας, δοκιμαζομένην σήμερον ἐκ τῶν παρανόμων ἐνεργειῶν τῶν Οὐνιτῶν· ἐκ τοῦ σχισματικοῦ κινήματος τῶν αὐτοκεφαλιστῶν, οἱ ὁποῖοι ματαίως προσπαθοῦντες να σχίσουν τόν ἄρραφον χιτῶνα τοῦ Χριστοῦ συνταράσσουν τήν ἐκκλησιαστικήν εἰρήνην ἐν Οὐκρανίᾳ· καί ἐκ τῶν παρανόμων προσπαθειῶν καί δραστηριοτήτων τῆς οὕτω καλουμένης Ὑπερορίου Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἐπιδιώκει νά ἐπεκτείνῃ τήν δικαιοδοσίαν αὐτῆς, ἄν καί οὐδεμίαν κανονικήν βάσιν ἔχῃ καί ἐν τῇ διασπορᾷ, καί εἰς τήν ἁγίαν γῆν τῆς κοινῆς Πατρίδος.

Παρομοίας δοκιμασίας ὑποφέρουν σήμερον καί ἄλλαι τοπικαί Ἐκκλησίαι. Διά τοῦτο αἱ Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι, αἱ ὁποῖαι στηρίζονται ἐπί τῆς ἀσαλεύτου βάσεως τῶν ἱερῶν κανόνων, ἔχουν ἀνάγκην σήμερον, παρά ποτέ ἄλλοτε, τῆς ἑδραιώσεως τῶν μεταξύ αὐτῶν δεσμῶν καί τῆς ἀδελφικῆς ἑνότητος ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ· ἔχουν ἀνάγκην καλυτέρου συντονισμοῦ δραστηριοτήτων.

Αἱ σκέψεις ἡμῶν στρέφονται πρός τήν ἐπικειμένην σύγκλησιν τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Πανορθοδόξου Συνόδου, ἥτις καλεῖται νά ἀπαντήσῃ εἰς ἐπίκαιρα καί δύσκολα ζητήματα καί νά δείξῃ εἰς ὅλους τούς Χριστιανούς τοῦ κόσμου τήν πραγματικήν ἑνότητα τοῦ πνεύματος τῆς Ὀρθοδοξίας ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης· νά ἀποδειχθῇ ἡ Ὀρθοδοξία ἕν σῶμα καί ἕν πνεῦμα, διότι κατά τόν Ἀπόστολον τῶν Ἐθνῶν " Εἷς Κύριος, μία πίστις, ἕν βάπτισμα, εἷς Θεός καί Πατήρ πάντων, ὁ ἐπί πάντων καί διά πάντων καί ἐν πᾶσιν ἡμῖν" (Ἐφ. 4,4-6).

Παρ' ὅλους ὅμως τούς πειρασμούς κατά τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας πιστεύομεν ἀκραδάντως ὅτι οἱ λόγοι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ πρός τούς μαθητάς Του, συγκεντρωθέντας μετά τήν Ἀνάστασιν Αὐτοῦ ἐν τῷ οἴκῳ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, "Εἰρήνη ὑμῖν" (Ἰω. 20,19), ἀπευθύνονται ἐπίσης καί πρός ἡμᾶς, ζῶντας σχεδόν δύο χιλιετηρίδας μετά τήν Σταύρωσιν καί Ἀνάστασίν Του.

"Εἰρήνη ὑμῖν" (Ἰω. 20,19)· διά τοῦ χαιρετισμοῦ τούτου ἀπευθυνόμεθα πρός τήν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα, ἀγαπητέ ἐν Χριστῷ Ἀδελφέ, πρός τούς συλλειτουργούς Ὑμῶν καί πρός ὅλον τό πλήρωμα τῆς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως.

Αἱ καρδίαι τῶν πιστῶν τέκνων τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας εἶναι ὑπερπλήρεις εὐγνωμοσύνης καί εὐχαριστίας πρός τήν Ὑμετέραν Σεπτήν Κορυφήν, διότι ἀκολουθοῦσα Αὕτη τήν ἐντολήν τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ διακονίᾳ Αὐτῆς ὡς πρώτου Ἐπισκόπου τῆς Οἰκουμενικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ὕψωσε τήν φωνήν ἐπιβλητικήν πρός ὑπεράσπισιν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας ἐκ τῶν ἐνεργειῶν τῶν σχισματικῶν, ἐπιβουλευομένων τήν ζωήν καί ὕπαρξιν αὐτῆς.

Ἐν κατακλεῖδι τῆς ταπεινῆς ταύτης ὁμιλίας ἡμῶν ἐκ μέρους τῶν ἀρχιποιμένων, τῶν ποιμένων καί τοῦ πολυαρίθμου ποιμνίου τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, εὐχόμεθα καί πάλιν εἰς τήν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα, εἰς τήν Ἱεραρχίαν, εἰς τόν Κλῆρον καί εἰς ὅλα τά τέκνα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τήν ἐπουράνιον βοήθειαν τῆς πανισχύρου Δεξιᾶς τοῦ Θεοῦ εἰς ὅλας τάς ἐνεργείας Ὑμῶν, αἱ ὁποῖαι ἀποβλέπουν εἰς τό ἀγαθόν τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας καί εἰς τήν δόξαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Ἀμήν".

Ἐπηκολούθησεν ἀνταλλαγή ἀναμνηστικῶν δώρων.

Εἶτα, παρετέθη ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ἐπίσημον γεῦμα, εἰς τά ἐπιδόρπια τοῦ ὁποίου ἀντηλλάγησαν μεταξύ τῆς Α.Θ. Παναγιότητος καί τῆς Αὐτοῦ Μακαριότητος προπόσεις.

Ἡ πρόποσις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἔχει ὡς ἑξῆς: "Μακαριώτατε καί προσφιλέστατε ἐν Χριστῷ Ἀδελφέ Πατριάρχα Μόσχας καί πάσης Ρωσσίας, κύριε Ἀλέξιε,

Ἔθος μοναστηριακόν πανορθόδοξον προβλέπει, ὡς γνωστόν, τήν Τράπεζαν πρός λῆψιν τροφῆς, μετά τήν ἐν τῷ Ναῷ Θείαν Εὐχαριστίαν, ὡς συνέχειαν ὀργανικήν τῆς λατρείας, διό καί ἐν εὐχαριστιακῷ φρονήματι χαιρετίζομεν καί αὖθις πάντας Ὑμᾶς εἰς τήν μοναστηριακήν ταύτην Τράπεζαν τοῦ Φαναρίου, διατρανοῦντες ὄχι μόνον προσωπικῶς ἀλλά καί ἐκ μέρους τῆς κυκλούσης ἡμᾶς Ἱεραρχίας καί τοῦ λοιποῦ ἐνταῦθα Ὀρθοδόξου κλήρου καί λαοῦ, τά πλέον εἰλικρινῆ καί φιλάδελφα αἰσθήματα, ὑφ' ὧν διακατεχόμεθα πρός τήν ἧς ἀπό τινος εὐκλεῶς προΐστασθε Ἁγιωτάτην κατά Ρωσσίαν Ἐκκλησίαν καί τόν συμπαθῆ ἀδελφόν Ρωσσικόν Λαόν.

Ἡ ὑπάρχουσα μεταξύ τῶν δύο χωρῶν μας γεωγραφική γειτνίασις, ἥτις κατά τό παρελθόν δέν ὑπῆρξε πάντοτε πα-

ράγων εἰρήνης, δύναται σήμερον ὑπό τήν ἐγκαινιασθεῖσαν πλέον λελογισμένην καί εἰρηνικήν διεθνῆ συγκυρίαν νά ἀποβῆ ἀληθής εὐλογία, ὄχι μόνον διά τούς ἀμέσως ἐνδιαφερομένους λαούς, ἀλλά καί διά τήν παγκόσμιον εἰρήνην καί εὐστάθειαν.

Ὑποδεχόμενοι Ὑμᾶς εἰς τά ἐκ βάθρων ἀνακαινισθέντα ταῦτα Πατριαρχικά ἐνδιαιτήματα ἡμῶν-χάρις εἰς τήν γενναιόδωρον προσφοράν τοῦ καί σήμερον παρόντος ἐνταῦθα καί συνδαιτυμόνος Ἄρχοντος Μεγάλου Λογοθέτου καί Μεγάλου Εὐεργέτου τῆς Μητρός Ἐκκλησίας Ἐντιμολογιωτάτου κυρίου Παναγιώτου Ἀγγελοπούλου-ἐπιθυμοῦμεν νά συγχαρῶμεν καί Ὑμῖν ἐκ νέου ἀδελφικῶς, ἐπί τῇ συνεχιζομένῃ κτιριακῇ ἀναπτύξει τῶν τοῦ καθ' Ὑμᾶς Πατριαρχείου καί τῇ γενικωτέρᾳ ἀνασυντάξει ὅλων τῶν συναφῶν μοναστηριακῶν ἤ ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν συγκροτημάτων καί Ναῶν, τά ὁποῖα ἡ σημερινή φιλελευθέρα καί πλέον δημοκρατική Σοβιετική Πολιτεία ἀφῆκεν ἐλεύθερα καί αὖθις εἰς τήν ὑπηρεσίαν τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ τῆς Ἐκκλησίας καί πρός ἐπιτέλεσιν τοῦ εὐρυτέρου αὐτῆς πνευματικοῦ καί κοινωνικοῦ ἔργου.

Ἐγείρομεν τόν κύλικα εὐχόμενοι διαπύρως ὑπέρ ὑγείας, εὐημερίας, κατευοδώσεως ἐν πᾶσι τῆς τε Ὑμετέρας προσφιλοῦς Μακαριότητος, τῆς περί Αὐτήν Ἱεραρχίας καί ὁλοκλήρου τοῦ ἀγωνιζομένου ἀδελφοῦ Ρωσσικοῦ Λαοῦ.

Ὡς εὖ παρέστησε, Ἀδελφοί πολυφίλητοι, ἐν ὀνόματι τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου, Οὗ τήν χάριν εὐχόμεθα ἀναφαίρετον εἰς πάντας Ὑμᾶς. Ἀμήν".

Ἡ πρόποσις δέ τῆς Αὐτοῦ Μακαριότητος ἔχει ὡς ἀκολούθως: "Παναγιώτατε Δημήτριε Α, Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καί Οἰκουμενικέ Πατριάρχα, θεόσοφοι ἀρχιποίμενες, σεβαστοί πατέρες, Ἐξοχώτατοι, εὐγενεῖς φιλοξενούμενοι, ἀγαπητοί συνδαιτυμόνες,

Χριστός Ἀνέστη!

Ἡ καρδία μου ἐπληρώθη εὐχαριστίας πρός τόν Θεόν, διότι κατά τό ἀγαθόν θέλημά Του ἐπραγματοποιήθη ἡ ἐπίσκεψίς μου εἰς τήν Κωνσταντινούπολιν· ἔλαβε χώραν ἡ σπουδαία αὕτη συνάντησις μετά τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος, μετά τῶν ἀρχιερέων, τῶν κληρικῶν, τῶν μοναχῶν καί τῶν λαϊκῶν τῆς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Εὐχαριστῶ, Παναγιώτατε, διά τήν ἐπιφυλαχθεῖσαν εἰς ἐμέ καί εἰς τήν συνοδείαν μου εὐγενῆ φιλοξενίαν.

Τό ταξίδιον ἡμῶν τοῦτο εἰς τήν Κωνσταντινούπολιν, τήν ὁποίαν οἱ συμπατριῶται ἡμῶν ἀπεκάλεσαν ἀνέκαθεν Βασιλεύουσαν, εἰς τήν πόλιν τριῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων καί τῆς Ἁγίας Σοφίας, καί αἱ συναντήσεις ἡμῶν μετά τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος ἐπλήρωσαν ὄντως τάς ψυχάς ἡμῶν μέ πασχαλινήν χαράν καί ἀγαλλίασιν.

Εἰς τούς ὀρθοδόξους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας ἡ Κωνσταντινούπολις εἶναι ἰδιαιτέρως προσφιλής, διότι ἡ ἀποστολική διαδοχή χειροτονίας τῶν Ἐπισκόπων αὐτῆς πατροπαραδότως συνδέεται μετά τῆς Ἐκκλησίας Ὑμῶν. Ὅταν δέ μετά ἐννέα ὅλους αἰῶνας ἡ Πρόνοια τοῦ Θεοῦ ὡδήγησεν ὁλόκληρον τόν λαόν τῆς Ἁγίας Ρωσσίας εἰς ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, ἐξέλεξεν Οὗτος ὡς ὄργανόν Του ἐν προκειμένῳ τήν Ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως, ἡ ὁποία οὕτω κατέστη Μήτηρ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας. Ἐδῶ εἰς τάς ἀκτάς τοῦ Εὐξείνου Πόντου ὑπῆρξεν ἡ κολυμβήθρα τῆς Ἁγίας Ρωσσίας.

Μεγάλην ἱκανοποίησιν προὐκάλεσεν εἰς ἡμᾶς ὁ ἀδελφικός χαρακτήρ τῶν συνομιλιῶν ἡμῶν κατά τήν ἐπίσκεψιν ταύτην. Ἡ ἐπίσκεψις ἡμῶν εἰς Κωνσταντινούπολιν ἀποτελεῖ ἀντάξιαν συνέχειαν τῶν παραδοσιακῶν προσωπικῶν συναντήσεων μεταξύ τῶν Προκαθημένων τῶν δύο ἡμῶν Ἐκκλησιῶν.

Οἱ πιστοί ἡμῶν διατηροῦν ἀνεξάντλητον τήν μνήμην τῆς ἐπισκέψεως τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος εἰς τήν Ρωσσίαν. Ἡ συλλειτουργία τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος μετά τοῦ μακαριστοῦ προκατόχου ἡμῶν Πατριάρχου Μόσχας καί πάσης Ρωσσίας κυροῦ Ποιμένος ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ τῆς πρωτευούσης ἡμῶν, αἱ λειτουργίαι Ὑμῶν εἰς ἄλλας πόλεις καί εἰς τούς ἱστορικούς ναούς τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, συμπεριλαμβανομένης καί τῆς πόλεως τοῦ Λένιγκραντ, ὅπου ἤμην Μητροπολίτης· οἱ λόγοι καί τά κηρύγματα Ὑμῶν πρός τό εὐσεβέστατον ποίμνιον, πεπληρωμένα ποιμαντορικῆς σοφίας καί ἀποστολικοῦ ζήλου, ἀφῆκαν ἀλησμόνητα ἴχνη εἰς τάς καρδίας τῶν εὐσεβῶν τέκνων τῆς Ρωσσίας.

Ἐγκαρδίως προσκαλῶ τήν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα νά ἐπισκεφθῆ καί πάλιν τήν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Ρωσσίας εἰς κατάλληλον δι' Αὐτήν χρόνον μετά τιμίας Αὐτῆς συνοδείας.

Ἡμεῖς, Προκαθήμενοι τῶν Ἐκκλησιῶν, ἐκλήθημεν νά τηρῶμεν τόν μέγαν θησαυρόν τῆς ἐγκεχειρισμένης ἡμῖν ἀπό Θεοῦ πανορθοδόξου ἑνότητος, δηλαδή τῆς ἑνότητος τῆς πίστεως, τῆς ἑνότητος τῆς πνευματικῆς ζωῆς, τῆς ἑνότητος τῆς ἀγάπης. Καί τῷ ὄντι πάντοτε ὑπερέχει καί πάντα περιέχει ἡ ἑνότης ἐν τῇ Εὐχαριστίᾳ. Καί ἐφ' ὅσον ἀσφαλῶς τηροῦμεν τήν ἑνότητα ἡμῶν, ὅλα τά προβλήματα καί αἱ δυσχολίαι λύονται καί ὑπερνικῶνται διά τοῦ πνεύματος τῆς ὁμονοίας καί ἀμοιβαίας ἀδελφικῆς ἀγάπης μεταξύ τῶν κατά τόπους Ἐκκλησιῶν, διότι ὑπακούομεν τῷ εἰπόντι: "Ἐντολήν καινήν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθώς ἠγάπησα ὑμᾶς ἵνα καί ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους· ἐν τούτῳ γνώσονται πάντες ὅτι ἐμοί μαθηταί ἐστε, ἐάν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις" (Ἰω. 13, 34-35).

Ἡ ἀδελφική συνεργασία μεταξύ τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν εἶναι ἀπαραίτητος καί διά τήν ἐπιτυχῆ συμμετοχήν εἰς τήν διακονίαν ὑπέρ τῆς εἰρήνης καί ὑπέρ ὅλων τῶν κοινωνικῶν κινημάτων, ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐν κατακλεῖδι, θά ἐπεθύμουν νά εὐχαριστήσω εἰλικρινῶς καί πάλιν τήν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα διά τήν γενναιοφροσύνην Αὐτῆς, τήν φιλοξενίαν, τήν ἀδελφικήν ἀγάπην, τάς ἐπιφυλαχθείσας εἰς τήν ἡμῶν Μετριότητα καί εἰς ὅλους τούς ἀπεσταλμένους τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας, καί νά εὐχηθῶ Ὑμῖν, ἀγαπητέ ἐν Χριστῷ Ἀδελφέ, καί τοῖς παρευρισκομένοις κατά τήν συγκέντρωσιν ταύτην εὐλογίαν καί πανίσχυρον τήν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ".

Τήν ἑσπέραν τῆς Κυριακῆς, 14ης Ἀπριλίου 1991, ὁ Πατριάρχης Ρωσσίας μετά τῆς συνοδείας αὐτοῦ μετέβησαν εἰς Χαλκηδόνα καί ἐπεσκέφθησαν τόν Ποιμενάρχην αὐτῆς Σεβ. Μητροπολίτην Γέροντα κ. Βαρθολομαῖον ἐν τῇ ἕδρα αὐτοῦ, γενόμενοι τιμητικώτατα δεκτοί ὑπ' αὐτοῦ, παραθέσαντος πλουσίαν δεξίωσιν πρός τιμήν αὐτῶν. Κατ' αὐτήν οὗτος προσεφώνησε τήν Αὐτοῦ Μακαριότητα διά τῶν ἑξῆς: "Μακαριώτατε, Χριστός Ἀνέστη! Ἡ ἱστορική Ἱερά Μητρόπολις Χαλκηδόνος καί ὁ ταπεινός ἐπίσκοπός της εἴμεθα εὐγνώμονες πρός τήν Ἁγιωτάτην Μακαριότητά Σας διά τήν εὐλογίαν πού μᾶς φέρει καί τήν τιμήν πού μᾶς περιποιεῖ ἡ ἐδῶ ὑψηλή παρουσία Σας ἀπόψε, μέσα εἰς τά πλαίσια τῆς ἐπισήμου ἐπισκέψεώς Σας εἰς τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον. Ἡ χαρά ὅλων μας εἶναι μεγάλη τάς ἡμέρας αὐτάς, διότι ἔχομεν ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν, εἰς τήν βασιλίδα ταύτην τῶν πόλεων, τό σεβαστόν πρόσωπον τῆς Ὑμετέρας τετιμημένης Μακαριότητος, τόν νέον Προκαθήμενον τῆς ἀδελφῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας. Καί εἶσθε νέος ὄχι μόνον κατά τόν χρόνον τῆς ἐκλογῆς Σας ἀλλά καί κατά τήν ἡλικίαν καί, ἀκόμη, καί ὡς φορεύς νέου πνεύματος, εἰς αὐτούς τούς νέους καιρούς παγκοσμίων ἀνακατατάξεων καί ἐξελίξεων καί τοῦτ' αὐτό νέας κοσμογονίας. Ὁ Θεός Σᾶς ἐκάλεσεν ἐπί τό πηδάλιον τῆς ἀδελφῆς Ἐκκλησίας εἰς μίαν σπουδαίαν ἱστορικήν στιγμήν διά τήν ἀνθρωπότητα ὁλόκληρον, ἀλλ' ἰδιαιτέρως διά τήν χώραν καί διά τήν Ἐκκλησίαν Σας, διά τήν ὁποίαν αὐτή ἐσήμανε τήν ἀρχήν μιᾶς νέας, ἐλπιδοφόρου ἐποχῆς καί τώρα καλεῖται, ἐν μέσῳ πολλῶν δυσχερειῶν καί πειρασμῶν, νά ἀνασυντάξῃ τάς δυνάμεις της καί νά προχωρήσῃ εἰς τήν ἐκπλήρωσιν τῆς σωτηριώδους ἀποστολῆς της. Μαζί μέ τούς πιστούς τῆς Ἐκκλησίας Σας, Μακαριώτατε, καί ἡμεῖς ὅλοι οἱ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί καί φίλοι καί ὁμόδοξοί Σας εἴμεθα

ἀπολύτως βέβαιοι ὅτι θά ἀναδειχθῆτε ἄξιος αὐτῆς τῆς ἱστορικῆς καμπῆς, ἄξιος τοῦ εὐσεβοῦς Ρωσσικοῦ λαοῦ, ἄξιος τῆς Ὀρθοδοξίας. Αἱ προσευχαί μας θά Σᾶς συνοδεύουν, ὁ σεβασμός καί ἡ ἀγάπη μας πρός τήν διακεκριμένην προσωπικότητά Σας θά εἶναι ἀμείωτοι. Ὅταν δοξάζεται μία κατά τόπον ἀδελφή Ἐκκλησία, ἕνα μέλος τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, δοξάζεται ὁλόκληρος ἡ ἁγία Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία μας, τήν ὁποίαν ἑκατομμύρια ἀνθρώπων ὑπό τόν ἥλιον βλέπουν σήμερον ὡς τήν μόνην ἐλπίδα καί τό μόνον ἐχέγγυον σωτηρίας- καί δικαίως. Καί ἡμεῖς ἐπίσης ἐπικαλούμεθα τάς Πατριαρχικάς εὐχάς Σας διά νά συνεχίζωμεν ἀξίως τῆς κλήσεώς μας τήν Ὀρθόδοξον Χριστιανικήν παρουσίαν μας εἰς αὐτήν τήν ἱστορικήν Πόλιν καί, συγχρόνως, καί τήν ἀποστολήν διακονίας καί προσφορᾶς τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, πρός τήν ὁποίαν ἀποστολήν οὐδόλως εἶναι ἄσχετος ἡ Χαλκηδών, εἰς τήν ὁποίαν εὑρισκόμεθα ἀπόψε. Χαιρετίζων ἐγκαρδίως, πέραν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος, καί τήν τιμίαν καί ἀγαπητήν συνοδείαν Αὐτῆς, τούς ἀδελφούς Ἱεράρχας τῆς Μητρός Ἐκκλησίας, τόν ἐξοχώτατον Πρέσβυν κ. Ἐλευθέριον Δανέλλην, Γενικόν Πρόξενον τῆς Ὀρθοδόξου Ἑλλάδος ἐνταῦθα, τόν Ἐντιμ. κ. Gennadi Pavlousin,. Γενικόν Πρόξενον τῆς Ἑνώσεως τῶν Σοβιετικῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν εἰς τήν πόλιν μας, καί ὅλους ἐν γένει τούς παρόντας πού μέ τιμᾶτε μέ τήν παρουσίαν Σας. Καλῶς ἤλθετε!.

Χριστός Ἀνέστη!".

Οἱ ἐπίσημοι ξένοι προσεκύνησαν εἰς τόν ἐν Χαχληδόνι Ἱερόν Καθεδρικόν Ναόν τῆς Ἁγίας Τριάδος καί ἐν συνεχείᾳ παρετέθη αὐτοῖς δεῖπνον ὑπό τῆς Αὐτοῦ Σεβασμιότητος.

Τήν Δευτέραν, 15ην Ἀπριλίου, οἱ ὑψηλοί ἐπισκέπται τῆς Ἐκκλησίας, μετέβησαν εἰς Νίκαιαν καί ἐπεσκέφθησαν τάς ἀρχαιότητας αὐτῆς.

Τήν Τρίτην, 16ην Ἀπριλίου 1991, ἡ Αὐτοῦ Μακαριότης, μετά τῆς συνοδείας αὐτῆς, ἐπεσκέφθησαν τήν ἐν Χάλκῃ Ἱεράν Μονήν τῆς Ἁγίας Τριάδος, διαπεραιωθέντες εἰς τήν νῆσον δι' ἰδαιτέρου πλοιαρίου. Ἐν αὐτῇ ἡ Αὐτοῦ Μακαριότης ηὐλόγησε τήν κοινοβιακήν τράπεζαν.

Ἡ Αὐτοῦ Μακαριότης, ὁ Πατριάρχης Μόσχας καί πάσης Ρωσσίας κ. Ἀλέξιος ὁ Β', καί ἡ συνοδεία αὐτοῦ, συμπληρώσαντες τήν πρός τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον ἐπίσημον ἐπίσκεψιν αὐτῶν, ἀνεχώρησαν τήν Τετάρτην, 17ην Ἀπριλίου, δι' ἀεροσκάφους τῆς Ἀεροφλότ, ἐπιστρέφοντες εἰς Μόσχαν.

Πρό τῆς ἀναχωρήσεως προσῆλθον εἰς τά Πατριαρχεῖα καί ἀπεχαιρέτησαν τόν Οἰκουμενικόν Πατριάρχην. Ἐν συνεχείᾳ, κρουομένων τῶν κωδώνων, ἐγένετο ἡ ἐπίσημος προπομπή, τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος συνοδευσάσης τόν φιλοξενούμενον Πατριάρχην μέχρι τῆς ἐξωθύρας τῶν Πατριαρχείων.

Ἐν τῷ ἀεροδρομίῳ οἱ ἐπίσημοι ξένοι τοῦ Πατριαρχείου ὡδηγήθησαν εἰς τήν αἴθουσαν τῶν ἐπισήμων, ἐκ τῆς ὁποίας ἐπεβιβάσθησαν τοῦ ἀεροσκάφους τῆς Ἀεροφλότ, προπεμφθέντες καταλλήλως.

Ἐν τέλει τῆς ἐπισήμου ἐπισκέψεως τοῦ Μακ. Πατριάρχου Μόσχας καί πάσης Ρωσσίας κ. Ἀλεξίου τοῦ Β' καί τῆς Συνοδείας Αὐτοῦ πρός τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον ὑπεγράφη ὑπό τῶν δύο Προκαθημένων τό ἀκόλουθον Ἀνακοινωθέν:

""Ἀπό 12ης ἕως 17ης Ἀπριλίου 1991 ἐπραγματοποιήθη ἐν Φαναρίῳ ἡ πρώτη ἀπό τῆς ἀναρρήσεως αὐτοῦ εἰς τόν Πατριαρχικόν Θρόνον ἐπίσημος ἐπίσκεψις τοῦ Πατριάρχου Μόσχας καί πάσης Ρωσσίας Ἀλεξίου τοῦ Β' πρός τόν Οἰκουμενικόν Πατριάρχην Δημήτριον. Ὁ Πατριάρχης Μόσχας, συνοδευόμενος ὑπό τῶν Μητροπολιτῶν Σμολένσκ καί Καλλινίγκραδ Κυρίλλου, Προέδρου τοῦ Τμήματος ἐξωτερικῶν ἐκκλησιαστικῶν σχέσεων, τοῦ Ἐπισκόπου Κοστρόμα καί Γάλιτς Ἀλεξάνδρου, τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Ἀγαθοδώρου Μαγκεβίτς, τοῦ Ἀρχιδιακόνου Ἀνδρέου Μαζούρ, τῆς Μοναχῆς Φιλαρέτας Σμίρνοβα, καί τῶν κ.κ. Νικολάϊ Ἰβάνοβιτς Δερζαβίν, Νικολάϊ Ἀλεξάνδροβιτς Μουραβλιώφ, Γεννάδι Δημητριεβίτς Μπουδίκο, Νικολάϊ Ἰβάνοβιτς Κάρπωφ, Μπόρις Ἀλεξάνδροβιτς Νελιούμπωφ καί Γρηγόρι Νικολάεβιτς Σκομπέϊ, ἀφίχθη εἰς τό ἀεροδρόμιον τῆς Istanbul τῇ 12ῃ Ἀπριλίου καί περί ὥραν 14.30, γενόμενος δεκτός ὑπό πολυμελοῦς Ἀντιπροσωπείας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Εὐθύς ἀμέσως ὁ Πατριάρχης Μόσχας μετά τῆς συνοδείας αὐτοῦ κατηυθύνθη εἰς τά Πατριαρχεῖα, ἔνθα ἐτελέσθη Δοξολογία ἐπί τῇ ἀφίξει αὐτοῦ ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ἐν συνεχείᾳ δέ ἐγένετο οὗτος δεκτός μετά πλείστης ἀδελφικῆς ἀγάπης καί ἐγκαρδιότητος ὑπό τοῦ Πατριάρχου Δημητρίου, περιστοιχουμένου ὑπό τῶν μελῶν τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου καί ἄλλων Ἱεραρχῶν τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως. Ὁ φιλοξενούμενος Πατριάρχης μετά τῆς συνοδείας αὐτοῦ κατέλυσαν ἀκολούθως ἐν τῷ ξενοδοχείῳ αὐτῶν ὡς φιλοξενούμενοι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Τήν ἐπομένην τῆς ἀφίξεως τοῦ Πατριάρχου Μόσχας ἔλαβον χώραν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ἐπίσημοι συνομιλίαι ὑπό τήν συμπροεδρίαν τῶν δύο Πατριαρχῶν, καθ' ἅς συμμετέσχον ἀπό μέν τῆς πλευρᾶς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τά μέλη τῆς ἐπί τῶν Διορθοδόξων Ζητημάτων Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπό πλευρᾶς δέ τῆς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας μέλη τῆς Πατριαρχικῆς Συνοδείας. Αἱ συνομιλίαι αὗται διεξήχθησαν ἐν πνεύματι ἀδελφικῆς ἀγάπης, ἐγένετο δέ κατ' αὐτάς ἐνημέρωσις ὑφ' ἑκατέρας τῶν πλευρῶν περί τῶν ἀποσχολούντων αὐτάς προβλημάτων, ὡς καί ἀνταλλαγή ἀπόψεων περί τῆς ἐν γένει καταστάσεως τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας σήμερον καί τοῦ τρόπου, καθ' ὅν θά ἔδει νά ἐνεργήσωσιν αἱ Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι ἀπό κοινοῦ πρό τῶν νέων προκλήσεων. Ἐπίσης, αἱ δύο πλευραί ἐξήτασαν ἐν πνεύματι ἀδελφικῆς ἀγάπης ὡρισμένα ἐκ τῶν ειδικῶν θεμάτων, ἅτινα ἀφορῶσιν εἰς τάς σχέσεις τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, ἀπεφάσισαν δέ ὅπως συνεχισθῶσιν αἱ ἀπό ἐτῶν καθιερωθεῖσαι διμερεῖς ἀνεπίσημοι συνομιλίαι πρός ἐπίλυσιν τυχόν προβλημάτων εἰς τάς σχέσεις ταύτας.

Τήν Κυριακήν τοῦ Ἀντίπασχα, 14ην Ἀπριλίου, οἱ δύο Πατριάρχαι συνελειτούργησαν ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ τοῦ Φαναρίου μετ' ἄλλων Ἱεραρχῶν τῶν δύο Ἐκκλησιῶν καί εἰς τό τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας ἐγένετο ἀνταλλαγή ἐγκαρδίων προσφωνήσεων καί ἀναμνηστικῶν δώρων. Ἐπηκολούθησεν ἐπίσημον γεῦμα ἐν τοῖς Πατριαρχείοις πρός τιμήν τοῦ Πατριάρχου Μόσχας, εἰς το ὁποῖον παρεκάθησαν καί οἱ Ἐντιμότατοι κ.κ. Γενικοί Πρόξενοι ἐν Istanbul τῆς Ἑνώσεως Σοβιετικῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν καί τῆς Ἑλλάδος.

Τό ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας, ὁ Πατριάρχης Μόσχας καί ἡ συνοδεία του ἐπεσκέφθησαν τήν Ἱεράν Μητρόπολιν Χαλκηδόνος, ὅπου ὁ οἰκεῖος Ποιμενάρχης Σεβ. Μητροπολίτης κ. Βαρθολομαῖος ἔδωκε δεξίωσιν καί ἐν συνεχείᾳ παρέθεσε δεῖπνον πρός τιμήν αὐτῶν, τῇ συμμετοχῇ καί τῶν ὡς ἄνω κ.κ. Γενικῶν Προξένων.

Κατά τάς ἡμέρας τῆς παραμονῆς αὐτοῦ εἰς τήν Istanbul ὁ Πατριάρχης Μόσχας καί πάσης Ρωσσίας ἐπεσκέφθη τά ἀξιοθέατα αὐτῆς, τούς τάφους τῶν Οἰκουμενικῶν Πατριαρχῶν, ἐπί τῶν ὁποίων ἔψαλε τρισάγιον, τήν Ἱεράν Μονήν τῆς Ἁγίας Τριάδος Χάλκης, ἔνθα ἐλειτούργει ἡ Ἱερά Θεολογική Σχολή, καί τό Γενικόν Προξενεῖον τῆς Ἑνώσεως Σοβιετικῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν, ἔνθα ἐδόθη δεξίωσις πρός τιμήν αὐτοῦ ὑπό τοῦ Γενικοῦ Προξένου Ἐντιμ. κ. Gennadi Pavlusin. Ἐπίσης, τήν Δευτέραν, 15ην Ἀπριλίου, οἱ φιλοξενούμενοι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μετέβησαν προσκυνηματικῶς εἰς τήν Νίκαιαν, πόλιν τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων Α' καί Ζ'.

Ὁ Πατριάρχης Ἀλέξιος ὁ Β' καί ἡ Συνοδεία αὐτοῦ, τήν Τετάρτην 17ην Ἀπριλίου, ἦλθον καί πάλιν εἰς Φανάριον, ἔνθα ἀπεχαιρέτισαν τόν Οἰκουμενικόν Πατριάρχην, εὐχαριστήσαντες αὐτῷ διά τήν ἐγκάρδιον καί ἀδελφικήν φιλοξενίαν, καί ἀκολούθως προεπέμφθησαν ἐν τῷ ἀεροδρομίῳ ὑπό ἐπισήμου Ἀντιπροσωπείας τῆς Μητρός Ἐκκλησίας ἐπιστρέφοντες εἰς Μόσχαν".

Η ΚΗΔΕΙΑ ΤΟΥ ΑΟΙΔΙΜΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΧΑΛΔΙΑΣ ΚΥΡΙΛΛΟΥ

Μετ' εκδηλώσεων βαθυτάτης τιμής καί συμπαθείας και εν ατμοσφαίρα πένθους εκηδεύθη την 12ην μεσημβρινήν ώραν της Τετάρτης, 8ης Μαΐου 1991, εκ του Πανσέπτου Πατριαρχικού Ναού, ο παλιός Ιεράρχης του Οικουμενικού θρόνου αείμνηστος Μητροπολίτης Χαλδίας κυρός Κύριλλος.

Της νεκρωσίμου ακολουθίας προηγήθη εξόδιος θ. Λειτουργία τελεσθείσα υπό του Σεβ. Μητροπολίτου κ. Γαβριηλ.

Της κηδείας του μετάσταντος Αρχιερέως προέστη η Α.Θ Παναγιότης, ο Πατριάρχης, συμπαραστατούμενος υπό των Σεβ. Συνοδικών Μητροπολιτών Γέροντος κ. Βαρθολομαίου, κ. Συμεών, κ. Γαβριήλ, κ. Ευαγγέλου, κ. Κωνσταντίνου καί κ. Μελίτωνος.

Το πένθος της Εκκλησίας έφερον, Συνοδική αποφάσει, οι Σεβ. Μητροπολίται κ. Γερμανός και κ. Ιωακείμ, Πρωτοσυγκελεύων.

Παρέστησαν συμπροσευχόμενοι ο Θεοφιλ. Επίσκοπος Νήσων κ. MESHOR MUTAFYAN, ως εκπρόσωπος του εν τη πόλει ημών Αρμενικού Πατριαρχείου, ο Σεβ. Μητροπολίτης YUSUF CETIN, εκπροσωπών τους εν τη πόλει ημών Συροχαλδαίους, οι π. Μαρσέλ Κορίνθιο και Αλφόνσο Σάμμουτ, εκπροσωπούντες την εν τη πόλει ημών Ρωμαιοκαθολικήν παροικίαν, οι Σεβ. Μητροπολίται κ. Γερμανός, Ηγούμενος της εν Χεϊμπελη Ιεράς Πατριαρχικής και Σταυροπηγιακής Μονής της Αγίας Τριάδος, και κ. Απόστολος, Ηγούμενος της εν Χαλκιδική Ιεράς Πατριαρχικής και Σταυροπηγιακής Μονής Αγίας Αναστασίας της Φαρμακολυτρίας, οι Πανερ. Μητροπολίται κ. Θεόκλητος, κ. Κύριλλος, κ. Ιάκωβος και κ. Δημήτριος, σύμπασα η Πατριαρχική Αυλή, άπαντες σχεδόν οι κ. Κληρικοί της Αγιωτάτης Αρχιεπισκοπής και των προκειμένων Ιερών Μητροπόλεων, ο Εντιμ. κ. Ελευθέριος Δανελλγς, Γενικός Πρόξενος της Ελλάδας ενταύθα, Άρχοντες οφφικιάλοι της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας, εκπρόσωποι του ομογλώσσου τύπου, Νομικοί Σύμβουλοι των Πατριαρχείων, εκπαιδευτικοί, ιατροί και λοιποί επιστήμονες, κοινοτικοί παράγοντες και ικανός αριθμός πιστών, οίτινες προσήλθον ίνα διά της συμμετοχής αυτών δεηθούν υπέρ αναπαύσεως της μακαρίας ψυχής του κοιμηθέντος γεραρού Αρχιερέως της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας.

Ο ενταφιασμός του εκλιπόντος Ιεράρχου εγένετο, τη συμμετοχή πάντων σχεδόν των ανωτέρω, εν τω Νεκροταφείω της Θείας Μεταμορφώσεως Σισλη, ένθα μετά τας εξιλαστηρίους ευχάς, αναγνωσθείσας υπό του Σεβ. Μητροπολίτου κ. Γερμανού, Αρχιερατικώς Προϊσταμένου της Κοινότητος Μπεηόγλου, ο αείμνηστος Χαλδίας κυρός Κύριλλος παρεδόθη εις την Μητέρα γην εις αιωνίαν ανάπαυσιν.

Τον επικήδειον του σεπτού νεκρού εξεφώνησεν, κατά την τάξιν, από του Ι. Άμβωνος ο Πανοσιολ. Υπογραμματεύς της Αγίας και Ιεράς Συνόδου κ. Απόστολος.

"Κύκλοθεν αὐτοῦ στέφανος ἀδελφῶν ὡς βλάστημα κέδρου ἐν τῷ Λιβάνῳ καί ἐκύκλωσαν αὐτόν στελέχη φοινίκων καί πάντες οἱ ὑπό Ἀαρών ἐν τῇ δόξῃ αὐτῶν". Σοφίας Σειράχ 20,13

Παναγιώτατε Δέσποτα,
Σεβασμία τῶν Ἱεραρχῶν ὁμήγυρις,
Πενθηφόρε λαέ τοῦ Κυρίου,

Μία ἀκόμη κανδήλα ἔσβυσε ἀπό τό πολυκάνδηλον τῆς Μητρός Ἐκκλησίας. Μία κανδήλα ἡ ὁποία ἐπί δεκαετίας ὅλας ἐφώτισε τούς εὐρεῖς ὁρίζοντας τῶν εὐθυνῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ἕνας ἀκόμη Ἱεράρχης, μία ὑψικάρηνος δρῦς τῆς παλαιᾶς φρουρᾶς τοῦ Φαναρίου μετέστη ἀπό τά ἐφήμερα εἰς τά μένοντα καί τά αἰώνια. Καί ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία, ἐκτελοῦσα καθῆκον πένθιμον καί βαρύ ἅμα καί ψυχικήν ἐπιταγήν, κηδεύει τήν στιγμήν αὐτήν καί προπέμπει μέ πολύν σεβασμόν καί ἀγάπην εἰς τήν αἰωνιότητα καί εἰς ζωήν τήν ἀγήρω διακεκριμένον αὐτῆς Ἱεράρχην ἀπερχόμενον τῆς προσκαίρου ταύτης ζωῆς.

Ἀπό τῶν πρωϊνῶν ὡρῶν τῆς 1ης Μαΐου ἠκούσθη ἐκ τοῦ Ιοστεφοῦς ἄστεως ἡ εἰς Κύριον ἐκδημία τοῦ πολιοῦ Ἱεράρχου Χαλδίας Κυρίλλου. Ἀρχιερέως, ὁ ὁποῖος ἠνάλωσεν ἑαυτόν ὑπέρ τοῦ κύρους καί τῆς δόξης τῆς Ἐκκλησίας. Ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία χάνει τόν συνετόν συνδιοικητήν αὐτῆς, τόν ἐμβριθῆ ἄνθρωπον, τόν ἱκανόν συζητητήν, τόν τολμηρόν κατά τήν σκέψιν, τόν δεξιόν χειριστήν τοῦ καλάμου, τόν εὐπαίδευτον ἱεράρχην, τόν κοινωνικόν ἄνθρωπον, τόν περιωπῆς ἱεράρχην της, τόν ἀπολαύοντα τῆς ἐκτιμήσεως οὐχί μόνον τῶν ἡμετέρων ἀλλά καί τῶν ξένων.

Ὁ ἀοίδιμος Μητροπολίτης Χαλδίας Κύριλλος, κατά τήν τελευταία ἐπίσκεψη του στό Λονδῖνο, μαζί μέ τόν Σεβασμιώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Θυατείρων κ. Γρηγόριο

Ὁ θάνατός του ὑπῆρξεν ὁ ἐπίλογος μιᾶς ζωῆς μεστῆς ἀπό δρᾶσιν εἰς ὅλους τούς τομεῖς τῆς καθ' ἡμᾶς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς.

Οὗτος, καταληφθείς κατά τά τελευταῖα ταῦτα ἔτη ὑπό ἀσθενείας ἡ ὁποία συνεχῶς τόν κατεπόνει, εὑρίσκετο ἐντός τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλ' οὐχί καί εἰς τό προσκήνιον αὐτῆς, ἔνθα ἀνεκτίμητος ὑπῆρξε πάντοτε ἡ ἐκ τῆς βαθείας πείρας του καί τοῦ ἀνυστάκτου ἐνδιαφέροντός του, πολύτιμος συμβολή εἰς τό πολυσχιδές ἔργον αὐτῆς.

Ἡ ἁδρά Ἱεραρχική αὐτοῦ φυσιογνωμία, τό σπινθηροβολοῦν πνεῦμα του, ἡ φωτεινή του διάνοια ὑπεχώρησαν πρό τῆς ἀδυσωπήτου ἀσθενείας του. Τό πλούσιον βιβλίον τῆς ζωῆς του ἔκλεισε καί ἐτέθη ἐπ' αὐτοῦ ἡ σφραγίς τοῦ θανάτου.

Ὁ ἀείμνηστος ἐκλεκτός Ἱεράρχης τοῦ Θρόνου Χαλδίας Κύριλλος, κατά κόσμον Κωνσταντῖνος Ἀξιώτης, ἕλκων τήν καταγωγήν αὐτοῦ ἐκ Μυτιλήνης, ἐγεννήθη ἐν Φαναρίῳ, τό ἔτος 1908, ἐκ τῶν εὐσεβῶν γονέων Γεωργίου καί Μάρθας, ἑλκόντων τήν καταγωγήν αὐτῶν ἐκ Μυτιλήνης.

Μετά τάς στοιχειώδεις σπουδάς του ἐν τῇ ἐν Φαναρίῳ Πατριαρχικῇ Ἀστικῇ Σχολῇ Μαρασλῇ, ἐφοίτησεν ἐπί διετίαν εἰς τήν Σχολήν Γλωσσῶν καί Ἐμπορίου καί ἀκολούθως εἰσήχθη εἰς τήν κατά Χάλκην Ἱεράν Θεολογικήν Σχολήν, ἐξ ἧς καί ἀπεφοίτησε τό ἔτος 1932 ἀριστεύσας μετά τήν ὑποβολήν καί τῆς ἐναισίμου αὐτοῦ διατριβῆς μέ θέμα: "Ἡ ἠθική τοῦ Μεγάλου Βασιλείου" (Σταυρίδου Βασιλείου Θ., Ἡ Ἱερά Θεολογική Σχολή, Β. Ἔκδοσις, Θεσσαλονίκη, 1988 σελ. 466)

Κατά τήν περίοδον τῶν σπουδῶν αὐτοῦ ἐπεδόθη καί εἰς τήν λογοτεχνίαν, γράφων ἄρθρα καί ποιήματα τά ὁποῖα ἐδημοσίευε τότε μέ ψευδώνυμον εἰς τήν ἐνταῦθα

ὁμόγλωσσον ἐφημερίδα "'Απογευματινή". Διανύων τό τελευταῖον ἔτος τῶν σπουδῶν αὐτοῦ ἔλαβε τήν εἰς διάκονον χειροτονίαν διά τῶν χειρῶν τοῦ Μητροπολίτου Φιλαδελφείας Μαξίμου ἐν τῷ ναΐδίῳ τῆς Σχολῆς κατά τήν ἡμέραν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, μετονομασθείς εἰς Κύριλλον.

Εὐθύς μετά την ἀποφοίτησιν αὐτοῦ προσελήφθη ὑπό τοῦ ἐκλεγέντος ἐν τῷ μεταξύ εἰς τήν Ἱεράν Μητρόπολιν Χαλκηδόνος Γέροντος αὐτοῦ, τοῦ μετέπειτα Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Μαξίμου τοῦ Ε, ὡς Ἀρχιδιάκονος αὐτοῦ.

Ἀκολούθως, ἐκλήθη οὗτος ἐκ τῆς θέσεως ταύτης Ὑπογραμματεύς τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου τόν Αὔγουστον τοῦ 1933 εἰς διαδοχήν τοῦ προαχθέντος εἰς Ἀρχιγραμματέα τῆς Συνόδου μετέπειτα Μητροπολίτου Περγάμου Ἀδαμαντίου.

Ἐν τῇ θέσει ταύτῃ εἰργάσθη φιλοπόνως καί ἐπεσπάσατο τήν ἀγάπην καί ἐκτίμησιν τοῦ ἀοιδίμου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Φωτίου τοῦ Β'.

Κατά μῆνα Ἰανουάριον τοῦ ἔτους 1937 οὗτος προήχθη εἰς Ἀρχιγραμματέα τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὁ Ἀρχιγραμματεύς Κύριλλος ἔλαβε τήν εἰς Πρεσβύτερον χειροτονίαν ἐν τῷ ναΐδίῳ τῆς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς ὑπό τοῦ Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνος, εἶτα δέ ἐχειροθετήθη εἰς Ἀρχιμανδίτην τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ὑπό τοῦ ἀοιδίμου Πατριάρχου Βενιαμίν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις.

Ἐν τῇ ὡς ἄνω θέσει παρέμεινεν ὁ ἀείμνηστος μέχρι τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ εἰς ἀρχιερέα ὑπό τόν τίτλον Χαλδίας γενομένης τῇ 5ῃ Ὀκτωβρίου 1943 (Ἐκλογή Ἀρχιμ. Κυρίλλου Ἀξιώτου εἰς ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολίτην Χαλδίας, Κῶδιξ ὑπομνημάτων ΠΙΒ, σελ. 150). Ἡ χειροτονία αὐτοῦ ἐτελέσθη ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ τῇ 10ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός, μεθ' ἥν τοῦ ἀνετέθη, ὁμοῦ μετά τοῦ εἰς ἐν ἐνεργείᾳ ὡσαύτως Μητροπολίτην προαχθέντος κατά τήν αὐτήν συνοδικήν συνεδρίαν Μητροπολίτου Περγάμου, ἔργον εἰσηγητοῦ ἐπί τῶν διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων, τό ὁποῖον καί ἐξετέλεσεν οὗτος μετά πολλῆς ἀφοσιώσεως εἰς τό καθῆκον μέχρι τῆς ἡμέρας, καθ' ἥν ἐκλήθη κατά μῆνα Μάρτιον τοῦ 1945, ἵνα ἀναλάβῃ καθήκοντα ἐν τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ ὡς πάρεδρον αὐτῆς μέλος.

Ὁ μεταστάς εἰργάσθη φιλοπόνως ὡς Πρόεδρος καί μέλος διαφόρων Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν καί δή τῶν Κανονικῆς καί ἐπί τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ἐξεπροσώπησε δέ τήν Ἐκκλησίαν ἐπαξίως εἰς ἀνατεθείσας αὐτῷ ἀποστολάς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, μάλιστα δέ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει, Ἀμερικῇ καί Αὐστραλίᾳ.

Ὅλως δ' ἰδιαιτέρως εἰργάσθη ἀπό τοῦ ἔτους 1964 μέχρι πρότινος ὡς Ἀρχιερατικῶς Προϊστάμενος ἐν τῇ μεγαλωνύμῳ Κοινότητι Σταυροδρομίου, ἐν ᾗ ἀνέπτυξε δρᾶσιν διοικητικήν καί κοινωνικήν, οὐ τήν τυχοῦσαν, ἐξευρίσκων πάντοτε λυσιτελεῖς λύσεις εἰς ὅλα τά ἀνακύπτοντα κατά καιρούς ἐν αὐτῇ ζητήματα.

Παρά τήν αὐστηρότητα τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ ἐπεσπάσατο ἀμέριστον τόν σεβασμόν καί τήν ἀγάπην τῶν κοινοτικῶν παραγόντων καί τοῦ ὑπ' αὐτόν ἱεροῦ κλήρου τῆς Κοινότητος ταύτης.

Ὑπῆρξε δεινός χειριστής τοῦ λόγου καί συνήρπαζεν ἐπί ἔτη μακρά τόν πληρούμενον τότε ἀπό πλήθη πιστῶν Ἱερόν Καθεδρικόν Ναόν τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου καί τούς λοιπούς Ἱερούς Ναούς της εἰρημένης Κοινότητος, εἰς οὓς ἐλειτούργει τακτικῶς καί ἐτέλει ἀνελλιπῶς τάς Ἱεράς Ἀκολουθίας, συντελῶν διά παντός τρόπου εἰς τήν οἰκοδομήν τῶν πιστῶν.

Ἐν τῇ ἐπιτελέσει τοῦ λειτουργικοῦ του ἔργου ἦτο αὐστηρῶς τηρητής τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τυπικοῦ καί τῆς παραδόσεως τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας.

Μία ἄλλη φωτεινή πτυχή τῆς ζωῆς του ἦτο ἡ ἀθορύβως ἀσκουμένη ὑπ' αὐτοῦ φιλανθρωπία, τήν ὁποίαν ἐτέλει καθ' ὅλον τό διάστημα τῆς ἐνεργοῦ διακονίας αὐτοῦ, ἐπιβάλλων αὐστηράν σιωπήν εἰς πᾶν ὅ,τι ἐσχετίζετο μέ αὐτήν.

Ὁ ἀποιχόμενος ἱεράρχης ἦτο δίκαιος εἰς τά κρίσεις του, εὐπροσήγορος, εὐγενής τούς τρόπους, λεπτός τήν ἐμφάνισιν, αὐθόρμητος καί ἀνεπιτήδευτος εἰς τάς ἐκδηλώσεις του, ἀγωνιστής τῆς ζωῆς, ἀντιμετώπισε δέ τήν ἀδυσώπητον νόσον του μετά σθένους, καρτερίας καί ἐμπιστοσύνης εἰς τό Θεῖον θέλημα. Καί ἐπλήρωσε πρό ἑβδομάδος τό ὑπό τοῦ Θεοῦ "πᾶσιν ἀνθρώποις ταχθέν κοινόν τοῦ βίου χρέος τοῦ ὅρου πληρωθέντος" (Εὐχή ἀναγιγνωσκομένη κατά τήν νεκρώσιμον ἀκολουθίαν εἰς ἱερεῖς, Εὐχολόγιον τό Μέγα, Βενετία 1877, σελ. 443) μέ συνυφασμένην τήν ζωήν του μέ τό καθῆκον καί τήν ἀφοσίωσιν πρός τήν Μητέρα Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν.

Ἀείμνηστε Ἱεράρχα,

Ἡ Ἐκκλησία Σου, πού τόσον ἠγάπησας, ἀπωρφανισμένη ἀπό τόν ἱκανόν συνδιοικητήν της, μέ ἐπί κεφαλῆς τόν Σεπτόν Προκαθήμενον Αὐτῆς καί τήν Τιμίαν Αὐτῆς Ἱεραρχίαν Σέ προπέμπει νῦν εἰς τήν τελευταίαν Σου κατοικίαν.

Μέ ἐξόδιον τήν συμμαρτυρίαν τῆς συνειδήσεώς Σου ὅτι ἠνάλωσας ἑαυτόν εἰς ἐκπλήρωσιν ἐκείνου τό ὁποῖον ἐπίστευσας εἰς τήν ζωήν Σου ὡς ὀρθόν καί δίκαιον καί θεάρεστον, πορεύου νῦν τήν ὁδόν τῶν μακάρων πρός τόν τόπον τῆς ἀναπαύσεως, μέσα εἰς τήν πασχαλινήν ταύτην περίοδον, μέ τήν πίστιν Σου εἰς τό γραφικόν "μακάριοι οἱ νεκροί οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπ' ἄρτι... ἵνα ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν· τά δέ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν" (Ἀποκ. Ἰωαν. 14.13).

Αἰωνία Σου ἡ μνήμη!

Διάκονος Ἀπόστολος Δανιηλίδης
Ὑπογραμμετεύς τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου

Ἐξεφωνήθη κατά την Πατριαρχικήν καί Συνοδικήν Ἐξόδιον Ἀκολουθίαν τοῦ Μητροπολίτου Χαλδίας κυροῦ Κυρίλλου, ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, τῇ Τετάρτῃ, 8ῃ Μαΐου 1991.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

Ἡ Ἀρχιγραμματεία τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καθιστᾷ διά τῆς παρούσης γνωστόν εἰς τό Χριστεπώνυμον πλήρωμα, ὅτι τά κυκλοφοροῦντα συγγράμματα τοῦ Διονυσίου Δώριζα ἐλέγχονται ὡς ἀποκλίνοντα οὐσιωδῶς ἀπό τῆς ὀρθοδόξου διδασκαλίας, διό καί ἐφιστᾷ ἰδιαιτέρως τήν προσοχήν παντός χριστιανοῦ ὀρθοδόξου πιστοῦ, ὅπως ἀπέχῃ τούτων καί τῶν ἐν αὐτοῖς πεπλανημένων ἀπόψεων, μή διαδίδῃ δέ ταῦτα καί τάς ἐν αὐτοῖς ἀντορθοδόξους δοξασίας.

Καί εἶχον μέν ἀποσταλῆ ἐν καιρῷ πρός τόν Παναγιώτατον Οἰκουμενικόν Πατριάρχην κύριον κύριον Δημήτριον ὑπό τοῦ ἐν λόγῳ συγγραφέως ἕνια τῶν τοιούτων συγγραμάτων αὐτοῦ, ἡ ἐπί τῇ λήψει ὅμως τούτων ἀπάντησις τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος οὐδέν ἄλλο ἐσήμαινεν ἤ τήν τυπικήν ἔκφρασιν εὐχαριστιῶν ἐπί τῇ λήψει τούτων, ὡς γίνεται πάντοτε εἰς τοιαύτας περιπτώσεις, ἐπ' οὐδενί δέ ἀποδοχήν ἤ υἱοθέτησιν τῶν ἐν λόγῳ αἱρετικῶν δοξασιῶν, ὡς διατείνεται ὁ μνημονευθείς Διονύσιος Δώριζας.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 4ῃ Ἰουνίου 1991.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου.

† Ὁ Φιλαδελφείας Μελίτων
Ἀρχιγραμματεύων

ΙΕΡΑ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΑΘΩ

Τῇ Αὐτοῦ θειοτάτῃ Παναγιότητι τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ κ.κ. Δημητρίῳ τῷ πανσεβάστῳ ἡμῶν Πατρί καί Δεσπότῃ

Εἰς Φανάριον

Παναγιώτατε Πάτερ καί Δέσποτα,

Κατώδυνος καί ἔκπληκτος ἡ καθ' ἡμᾶς Ἱερά Κοινότης ἔλαβε γνῶσιν, ἐπισήμως πλέον, τῆς προσχωρήσεως τοῦ τέως Καθηγουμένου τῆς Ἰ. Μ. Φιλοθέου Ἀρχιμανδρίτου Ἐφραίμ εἰς τήν σχισματικήν καί ὑπό οὐδεμιᾶς ὀρθοδόξου τοπικῆς Ἐκκλησίας ἀναγνωριζομένην παρεκκλησιαστικήν ὁμάδα τῶν οὕτω καλουμένων Ρώσσων τῆς διασπορᾶς.

Εἶναι ἀπορίας ἄξιον πῶς ὁ τέως Καθηγούμενος ἐπέτρεψεν εἰς τήν συνείδησίν του, ἐνῶ ἐπί ἔτη, ἀδείᾳ καί ἀνοχῇ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς, εἰργάζετο ὡς πνευματικός, ἐν μέσῳ τοῦ ποιμνίου τῆς ὑπό τόν Σεβασμιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον κ. Ἰάκωβον τοπικῆς καί ἐκ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἐξαρτωμένης διοικητικῶς Ἐκκλησίας, ἀποκτήσας πλεῖστα ὅσα πνευματικά τέκνα ἐκ τῶν ἐνοριῶν καί ἱερῶν Ναῶν τῶν ἐχόντων κανονικήν ἐξάρτησιν ἐκ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου κ. Ἰακώβου, μεθ' οὗ ἐτέλει ἐν πνευματικῇ κοινωνίᾳ ἐπί δεκαετίαν καί πλέον, πῶς τώρα τά ἴδια αὐτά τέκνα, τά ὁποῖα τότε συνεβούλευε νά ὑπακούουν εἰς τήν Ἐκκλησίαν καί ἐλάμβανον τά ἄχραντα μυστήρια ἐκ τῆς Ἐκκλησίας, συμβουλεύει τώρα νά ἀποσκιρτήσουν, δίκην ἀνταρτῶν, ἐκ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καί νά ἐνταχθῶσιν εἰς μίαν τοιαύτην παρεκκλησιαστικήν παρασυναγωγήν;

Ἀσφαλῶς θά εἶναι γνωστόν εἰς τήν Ὑμετέραν Παναγιότητα, ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοί τῆς Ρωσσικῆς διασπορᾶς, οἱ ὁποῖοι, ἱστάμενοι ἐπί τοῦ ἀσφαλοῦς ἐδάφους τῆς ἀλλοδαπῆς, παριστῶντες τούς ὁμολογητάς, μέχρι χθές, ἀλλά καί σήμερον κατηγοροῦν τήν ἀδελφήν Ρωσσικήν Ἐκκλησίαν, ὅτι συνεβιβάσθη μέ τό ἀθεϊστικόν καθεστώς, καθ' ἥν ὥραν προσεπάθει νά στηρίξῃ τούς ἐν Ρωσσίᾳ πιστούς, καί νά κρατήσῃ ἀνοικτούς τούς ἱερούς Ναούς, μέ κίνδυνον τῆς ζωῆς τῶν μελῶν Της, ἀφοῦ ἄλλωστε δεκάδες χιλιάδες ἀντιμετώπισαν τό μαρτύριον, τό ὁποῖον ἀπέφυγον διά τῆς εἰς τό ἐξωτερικόν ματαναστεύσεως οἱ τῆς διασπορᾶς - σήμερον, ὅτε ἔπνευσε αὔρα ἐλευθερίας εἰς τήν Ρωσσίαν, διεισδύουν εἰς τό ἔδαφος τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Πατριαρχείου τῆς Μόσχας, "χειροτονοῦντες κληρικούς" καί ἀπειλοῦντες μέ νέον σχίσμα τήν Ρωσσικήν Ἐκκλησίαν. Μέ αὐτούς λοιπόν συνετάχθη δυστυχῶς ὁ τέως Καθηγούμενος Ἐφραίμ.

Ἡ καθ' ἡμᾶς Ἱερά Κοινότης, ἀκολουθοῦσα ἐν προκειμένῳ πιστῶς τάς ἀποφάσεις τῆς Ἐκτάκτου Διπλῆς Ἱερᾶς Συνάξεως τοῦ παρελθόντος Ἀπριλίου, καταδικάζει ἀπεριφράστως καί ὁμοφώνως τήν προσχώρησιν τοῦ τ. Καθηγουμένου Ἐφραίμ Ἀρχιμανδρίτου εἰς τήν ἐν λόγῳ παρεκκλησιαστικήν παρασυναγωγήν.

Ὡσαύτως καλεῖ πάντα τά ὀρθόδοξα τέκνα τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς νά μείνουν πιστά εἰς τήν Ἀρχιεπισκοπήν καί τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον, δεδομένου, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως καί πᾶσαι αἱ μετ'Αὐτῆς κοινωνοῦσαι τοπικαί ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι ἤ ἐξαρτώμεναι διοικητικῶς καί πνευματικῶς ἐξ Αὐτῆς, ταυτίζονται μέ τήν "Μίαν, Ἁγίαν Καθολικήν καί Ἀποστολικήν Ἐκκλησίαν" τοῦ συμβόλου τῆς Πίστεως. Ἔξω ταύτης μόνον αἱρέσεις καί σχίσματα ὑπάρχουν. Ἐκτός Αὐτῆς δέν ὑπάρχουν ἔγκυρα μυστήρια καί χάρις Θεοῦ, κατά τήν ὀρθόδοξον Ἐκκλησιολογίαν.

"Ἔξω τῆς Καθολικῆς (δηλ. τῆς ὀρθοδόξου) Ἐκκλησίας δέν ὑπάρχει βάπτισμα (NON ABLUUNTUR ILLIC HOMINES), οὔτε εὐχαριστία (FALSA SACRIFICIA), οὔτε Ἐπίσκοπος (EPISCOPI NOMEN), ἀλλ'οὔτε καί "CATHEDRA" ὀρθῆς διδασκαλίας... Εἰς ἐπιστολήν τοῦ Κυπριανοῦ (Καρχηδόνος) πρός ἔγκριτον λαϊκόν τινα ὀνόματι Μάγνον, ὅστις προκληθείς ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Κυρπιανοῦ ἐρωτᾷ, ἐάν οἱ Νοβατιανοί δύνανται νά βαπτίζουν ἐγκύρως, ὁ Κυπριανός ἀπαντᾷ ἀρνητικῶς: οἱ αἱρετικοί καί σχισματικοί δέν ἔχουν τό δικαίωμα καί τήν δύναμιν νά βαπτίζουν: (ὅρα: Ἰωάννου Ζηζιούλα, Ἡ ἑνότης τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ εὐχαριστίᾳ καί τῷ Ἐπισκόπῳ κατά τούς τρεῖς πρώτους αἰῶνας, ἐν Ἀθήναις 1965, σελ. 127 ἑξῆς).

Ἐπαφίεται πλέον, Παναγιώτατε Δέσποτα, εἰς Ὑμᾶς καί τήν περί Ὑμᾶς Ἁγίαν καί Ἱεράν Σύνοδον, ἵνα λάβῃ πάντα τά ἐνδεικνυόμενα μέτρα πρός περιφρούρησιν τῆς ἑνότητος τοῦ ὀρθοδόξου ποιμνίου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς καί ἀσφαλίσῃ ταῦτα ἀπό τήν θανάσιμον πτῶσιν τοῦ εἰρημένου Καθηγουμένου, θέσαντος ἑαυτόν, ὡς μή ὤφελε, ἐκτός τῆς Ἐκκλησίας, ἁπλῶς καί μόνον διά νά δυνηθῇ ἐλευθέρως νά ἐφαρμόσῃ τά προσωπικά καί πεπλανημένα σχέδιά του, χωρίς τόν ζυγόν τῆς ὑπακοῆς εἰς τήν Ἐκκλησίαν, εἰς ἥν ἐκάρη Μοναχός καί ἐχειροτονήθη κληρικός, ὑποσχεθείς ὑπακοήν μέχρι θανάτου, κατά τήν φρικτήν ὥραν τῆς Μοναχικῆς του ὁμολογίας ἐν Ἁγ. Ὄρει, τό ὁποῖον ἐγκατέλειψε.

Ποῖος τοῦ ἐνεπιστεύθη τήν σωτηρίαν τῶν Ἐθνῶν; Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀμερικῆς στερεῖται ἆρά γε κανονικῶν ποιμένων, Ἐπισκόπων καί πρεσβυτέρων; Πόθεν ἔλαβε εὐλογίαν; Ἄς κατονομάσῃ τούς διακεκριμένους Ἁγιορείτας, τούς ὁποίους συνεβουλεύθη. Διότι ἡμεῖς τούς ἠρωτήσαμεν καί ὡμίλησαν μέ σκληράν γλῶσσαν διά τήν ἐνέργειάν του, θεωρήσαντες αὐτήν "πλάνην".

Ποῦ ἄραγε ὀφείλεται ἡ τοιαύτη πτῶσις του καί ἡ ἐγκατάλειψις τῶν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει πνευματικῶν τέκνων του, ἅτινα ὡδήγησε πρό τοῦ φρικτοῦ θυσιαστηρίου τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, μέ Ἐπίσκοπον τόν Οἰκουμενικόν Πατριάρχην; Πῶς δύναται νά βεβαιώσῃ ἡμᾶς ὅτι ἡ "πληροφορία" δέν εἶναι πλάνη τῶν δαιμόνων, ἀφοῦ "μετασχηματίζεται ὁ Σατανᾶς καί εἰς ἄγγελον φωτός;"

Ἐπαναλαμβάνοντες καί αὖθις τήν καταδίκην τῆς ἐνεργείας του ὑπό πάντων τῶν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει θεοφιλῶς καί ἀπλανῶς ἐνασκουμένων ἁγίων Πατέρων, ἐπικαλούμεθα τάς Ὑμετέρας Πατρικάς καί Πατριαρχικάς εὐχάς, διατελοῦντες μετά βαθυτάτου σεβασμοῦ καί υἱϊκῆς ἀφοσιώσεως, ἀσπαζόμενοι τήν Ὑμετέραν Τιμίαν Χαριτόβρυτον Δεξιάν.

Ἅπαντες οἱ ἐν τῇ κοινῇ Συνάξει Ἀντιπρόσωποι καί Προϊστάμενοι τῶν εἴκοσιν Ἱερῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω."

ΓΕΥΜΑ ΠΡΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ MANSFIELD

Τό μεσημέρι τῆς Πέμπτης, 13 Ἰουνίου 1991, ὁ Ἄγγλος Βουλευτής Alan Meale τῆς πόλης Mansfield Κεντρικῆς Ἀγγλίας παρέθεσε Γεῦμα μέ δικά του ἔξοδα στή Βουλή τῶν Κοινοτήτων, στό ὁποῖο παρεκάθησαν ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Θυατείρων κ. Γρηγόριος, ὁ Ἐξοχώτατος Πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος κ. Γεώργιος Παπούλιας, ὁ Ἐξοχώτατος Ὕπατος Ἁρμοστής τῆς Κύπρου κ. Ἄγγελος Ἀγγελίδης καί ὁμάδα ἐπιλέκτων Ὁμογενῶν.

Σκοπός τοῦ Γεύματος ἦταν ἡ ἐξασφάλιση οἰκονομικῆς ἐνίσχυσης, ἀπό μέρους τῶν συνδαιτημόνων, γιά τήν ἀνέγερση ἰδιοκτήτου Ναοῦ, Σχολικοῦ κτιρίου, καί ἄλλων βοηθητικῶν χώρων τῆς Κοινότητος.

Στήν ἐκδήλωση μίλησαν ὁ φιλοξενῶν Ἄγγλος Βουλευτής, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, ὁ Πρέσβυς, ὁ Ὕπατος Ἁρμοστής καί ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος κ. Ἠλίας Μιχαήλ. Οἱ δέ συνδαιτήμονες προσέφεραν γενναιόδωρα γιά τήν ὑλοποίηση τοῦ ὡς ἄνω σκοποῦ.

Η ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΙΚΙΑΚΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΚΟ ΜΑΣ ΧΡΕΟΣ

τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Γρηγορίου

Ὕστερα ἀπό ἐπίμονες καί ἐξαντλητικές προσπάθειες πολλῶν χρόνων ἐπιτέλους κατορθώθηκε νά δημιουργηθεῖ -νά ἱδρυθεῖ - ὁ Ἑνιαῖος, Κοινός Φορέας τῆς Ἑλληνικῆς και Χριστιανικῆς Ἐκπαίδευσης τῆς νέας Γενεᾶς τῶν Παροίκων τῆς Ὁμογένειάς μας στο Ἡνωμένο Βασίλειο.

Τό ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς προσπάθειας ἀποτελεῖ σταθμό καί ὁρόσημο γιά τό μέλλον καί τήν διαμόρφωση τῆς φυσιογνωμίας τοῦ Ἀπόδημου Ἑλληνισμοῦ τῆς Μεγάλης Βρετανίας. Εἶναι ἕνα ἱστορικό γεγονός, οἱ συνέπειες τοῦ ὁποίου θά ἔχουν εὐργετική ἐπίδραση στίς ἑπόμενες Γενεές τῆς ἐνταῦθα Ὁμογένειας.

Χαιρετίζουμε λοιπόν τό γεγονός καί εὐχόμαστε κάθε ἐπιτυχία στή νέα πνευματική περιπέτεια και σταυροφορία πού ἀναλαμβάνει ἡ ὀργανωμένη καί περί τά Ἐκπαιδευτικά ἀσχολούμενη Ὁμογένειά μας. Ἰδιαίτερα ὅμως θά ἤθελα νά ὑπογραμμίσω τούς παράγοντες ἐκείνους οἱ ὁποῖοι συνέβαλαν θετικά καί ἀποτελεσματικά γιά νά πραγματοποιηθεῖ, ὕστερα ἀπό τόσα χρόνια και σειράν ἐμποδίων, ὁ Κοινός Ἐκπαιδευτικός Φορέας.

α) Ὁ διακαής πόθος καί ἡ σταθερή ἀπόφαση τῶν Ἀποδήμων νά διαφυλάξουν τήν Πολιτιστική καί Θρησκευτική τους φυσιογνωμία.

β) Το αὐξημένο ἐνδιαφέρον Κλήρου καί Λαοῦ, ἀρχόντων καί ἀρχομένων, γιά τήν προαγωγή, τή μετάδοση καί διαφύλαξη τῶν χαρακτηριστικῶν μας, ἤτοι τῆς γλώσσας, θρησκείας, ἤθους καί ἱστορίας, καθώς καί τῆς μακρόχρονης Κληρονομίας τοῦ Γένους μας.

γ) Ἡ ἐνεργός καί θετική βοήθεια, ἠθική καί ὑλική, τῶν Κυβερνήσεων Ἑλλάδος καί Κύπρου καί ἡ ἀπό κοινοῦ συμμετοχή τους στήν ἐνίσχυση καί συμπαράσταση τοῦ Ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ τῆς μεγάλης καί πολιτισμένης χώρας ὅπου διαβιοῖ ἡ πολυάριθμή μας Ὁμογένεια, ἡ ὁποία εἶναι γεμάτη δυναμισμό, ὄνειρα καί ἀνεξάντλητες πνευματικές καί βιολογικές καί ὑλικές δυνάμεις.

δ) Ἡ συνειδητοποίηση ἀπό μέρους ὅλων τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν περί ἀναγκαιότητος ἑνοποιήσεως τῶν προσπαθειῶν γιά τήν Παραδοσιακή Ἐκπαίδευση τῶν Ἀποδήμων. Ἡ Ὁμογένεια αὔξησε τό ἐνδιαφέρον καί τήν ἀγάπη της γιά τήν Ἑλληνική Ὀρθόδοξη Παράδοση καί Κληρονομία. Ἡ ἀναζήτηση σταθερῶν, καί ἰσχυρῶν, βάσεων γιά τήν ἐξασφάλιση τοῦ μέλλοντος καί τῆς συνέχειας τῆς φυσικῆς παρουσίας τῶν Ἀποδήμων στό Ἡνωμένο Βασίλειο διαδράματισαν οὐσιαστικό ρόλο γιά νά φθάσουμε σέ τοῦτο τό στάδιο, γιά τό ὁποῖο ἡ Ὁμογένεια πρέπει νά αἰσθάνεται περήφανη.

ε) Ἐν καταχλεῖδι, πρέπει νά μνημονευθεῖ τό ἄμεσο ἐνδιαφέρον καί ἡ ἐπέμβαση τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας Κύπρου κ. Γεωργίου Βασιλείου καί τοῦ Πρωθυπουργοῦ τῆς Ἑλλάδος κ. Κωνσταντίνου Μητσοτάκη. Ὁ Ὑπουργός Παιδείας τῆς Κύπρου κ. Χριστόφορος Χριστοφίδης, σέ συνεργασία ἀγαστή μέ τούς ὁμόλογούς του στήν Ἀθήνα κ.κ. Βασίλειο Κοντογιαννόπουλο καί Γεώργιο Σουφλιᾶ, μέ θάρρος καί συνέπεια ἐργάστηκε καί μέ ὑπομονή ἔφερε σέ πέρας τό ἀγαθό αὐτό ἀποτέλεσμα. Ἐναπόκειται τώρα στήν Ὁμογένεια καί τούς Φορεῖς τῆς Ὁμογενειακῆς Ἑλληνικῆς Ἐκπαίδευσης νά προφυλάξουν καί νά ἀναπτύξουν τόν Φορέα. Θά πρέπει δέ ὅλοι νά προσευχόμαστε καί νά ἐργαζόμαστε μέ ζῆλο γιά τήν ἐπιτυχία του.

Εἴμαστε βέβαιοι ὅτι, μέ τήν πεῖρα πού ἀπέκτησε ἡ Ὁμογένεια ἀπό τήν συσσώρευση τόσων προβλημάτων πού ἀναμένουν τήν αἴσια λύση τους, θά προχωρήσουν καί, μέ σύμπνοια, θά οἰκοδομήσουν τόν Φορέα ὥστε νά δώσει τούς ἀγαθούς καί πλούσιους καρπούς πού ὅλοι ἀναμένουμε. Γιαυτό θά εἶναι κρῖμα καί θανάσιμο, ἀσυγχώρητο ἁμάρτημα ἐάν παρασυρθοῦμε ἀπό τή μικροπολιτική καί στενοκαρδία καί δέν ἐργασθοῦμε μέ εὐθύνη γιά τήν ἐπιτυχία τοῦ Φορέα, στόν ὁποῖον ὅλοι ἔχουμε ἐναποθέσει τίς ἐλπίδες μας γιά μιά οὐσιαστική ἑνιαιοποίηση τῶν Ἐκπαιδευτικῶν καί ἄλλων μας στόχων καί προσπαθειῶν.

Δέν πρέπει νά μᾶς διαφεύγει ὅμως ἡ ἀπαισιοδοξία πού διακατέχει μερικούς, οὔτε πρέπει νά παραγνωρίζουμε τούς φόβους καί τις ἱερεμιάδες ἄλλων, οἱ ὁποῖοι, σκεπτόμενοι ἐπαρχιώτικα καί μυωπικά, δέν μποροῦν νά διαβλέψουν, οὔτε νά ἐκτιμήσουν τά ἀγαθά πού θά προκύψουν ἀπό τή δημιουργία, τή λειτουργία καί τήν ἐπιτυχία τοῦ Φορέα. Σέ μερικούς Ὁμογενεῖς -κατά τά ἄλλα συμπαθεῖς καί ἀξιόλογους ἐργάτες τῆς Παιδείας καί θερμούς ὑποστηρικές τῆς προόδου καί ἀνανεώσεως τῆς Ὁμογένειάς μας - διαφεύγει τό γεγονός ὅτι ὁ Φορέας δέν ἐξυπηρετεῖ μόνο τήν ἱερή ὑπόθεση τῆς Παιδείας. Ἡ ἑνιαιοποίηση τῆς Ὁμογενειακῆς Ἐκπαιδεύσεως θά ἐνισχύσει τήν ἑνότητα τοῦ Λαοῦ μας καί θά αὐξήσει τήν Ἱεραποστολική διάθεση μικρῶν καί μεγάλων. Θά διεγείρει δέ τούς νεωτέρους σέ σταυροφορία ὥστε νά συνστρατευθοῦν καί ἀναλάβουν θέση γιά τό μέλλον τῆς παρουσίας καί προσφορᾶς μας στή Χώρα αὐτή τῆς Παροικίας μας.

Διακατεχόμενος ἀπό τή θέρμη τῆς ἐλπίδος καί τῶν προσδοκιῶν που δημιουργεῖ ἡ κυοφορία μιᾶς νέας ἐποχῆς καί ἀνάπτυξης τοῦ Λαοῦ μας εἰς τό Ἡνωμένο Βασίλειο, χαιρετίζω καί πάλιν ἐγκάρδια τόν Κοινό Ἐκπαιδευτικό Φορέα καί προσεύχομαι γιά τήν πλήρη ἐπιτυχία καί στερέωσή του.

Καλῶ δέ ὅλους ὅπως συμπαρασταθοῦν ἄδολα καί μέ ἐνθουσιασμό στήν κοινή προσπάθεια γιά τή θεμελίωση καί τήν ἐπιτυχία του. Ἐάν ὅλοι οἱ Ὁμογενεῖς συνεργαστοῦμε ἀπόλυτα καί μέ συνείδηση τοῦ χρέους καί τῆς ἀποστολῆς μας, ἡ ἐπιτυχία εἶναι ἐξασφαλισμένη καί βέβαια.

Ἀμήν.

Ὁ Σεβασμιώτατος προσφωνεῖ τόν Ὑπουργό Παιδείας Κύπρου Δρα Χριστόφορο Χριστοφίδη κατά τήν κοινή σύσκεψη μέ τήν Ὁλομέλεια τοῦ Ἑνιαίου Φορέα Ἑλληνικῆς Παροικιακῆς Ἐκπαίδευσης Μ. Βρετανίας. Διακρίνονται (ἀπό ἀριστερά) Ἀθανάσιος Παπαθανασίου (ΟΕΣΕΚΑ), Ἔλλη Παπαφώτη, Ἀντώνης Παπαδόπουλος, Ἄγγελος Ἀγγελίδης, ὁ Ὑπουργός, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Γρηγόριος, Χάρης Μεττῆς, Ἀνδρέας Παπασταύρου.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

τοῦ Σεβασμιωτάτου 'Αρχιεπισκόπου κ. Γρηγορίου ἐπί τῇ λήξει τῶν Μαθημάτων

Μέ τή βοήθεια τοῦ 'Αγίου Θεοῦ διανύουμε καί πάλιν τίς τελευταῖες μέρες τῆς ἐφετινῆς σχολικῆς χρονιᾶς. Οἱ χιλιάδες τῶν παιδιῶν μας πού φοιτοῦν στά 'Ελληνικά καί Κατηχητικά μας σχολεῖα, ἀλλά καί οἱ τόσοι ἄλλοι νεαροί βλαστοί τῆς 'Ομογένειας πού γιά τόν ἕναν ἤ τόν ἄλλο λόγο βρίσκονται μακριά ἀπό τά ζωντανά αὐτά πνευματικά φυτώρια, ἀποτελοῦν ἀσφαλῶς τό μέλλον τῆς παρουσίας μας στή φιλόξενη αὐτή χώρα τῆς Παροικίας μας. Ταυτόχρονα ὅμως τά παιδιά μας αὐτά ἀποτελοῦν καί τήν εὐθύνη ὅλων μας- κληρικῶν καί λαϊκῶν, Γονέων, Διδασκάλων καί λοιπῶν 'Ηγητόρων τῆς 'Ομογένειας.

'Απευθύνω λοιπόν τήν παροῦσα ἀφ' ἑνός γιά νά σᾶς εὐχαριστήσω γιά τούς κόπους καί τήν προσφορά σας πρός τό 'Ελληνικό Σχολεῖο, ἀφ' ἑτέρου δέ νά εὐχηθῶ σέ ὅλους ΚΑΛΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ὥστε ἀνανεωμένοι ἀπό τίς διακοπές νά ἐπανάλθουμε μέ μεγαλύτερο ζῆλο καί ἀγάπη καί ἐργατικότητα στήν προώθηση τοῦ ἔργου τοῦ 'Ελληνικοῦ Σχολείου. 'Επίσης θέλω νά παροτρύνω ὅλους ὅπως μέ σύμπνοια καί ὑψηλή εὐθύνη ἀναλάβουμε μιά πραγματική σταυροφορία γιά τή διάδοση τῶν 'Ελληνικῶν Γραμμάτων, τῆς Πίστης καί τῶν 'Εθνικοθρησκευτικῶν μας παραδόσεων σ' ὅλα τά στρώματα τοῦ λαοῦ μας. Στόχος μας πρέπει νά εἶναι πάντοτε ὅπως μή ὑπάρχει κανένα σπίτι ὅπου νά μή μιλᾶνε τή γλῶσσα μας, νά μή λειτουργοῦνται τακτικά στούς Ναούς μας καί νά μή μετέχουν ἐνεργά στίς διάφορες κοινοτικές μας ἐκδηλώσεις.

'Η ἐφετινή πάντως χρονιά ὑπῆρξε πολύ σημαντική γιά τήν 'Ομογενειακή Παιδεία. Τόν 'Οκτώβριο τοῦ 1990 ἄρχισε κανονική λειτουργία τό 'Επιμορφωτικό 'Ινστιτοῦτο Δασκάλων ὑπό τή διεύθυνση τῆς Προϊσταμένης τῆς Κυπριακῆς 'Εκπαιδευτικῆς 'Αποστολῆς κας 'Ελλης Παπαφώτη σέ στενή συνεργασία μέ τόν Σύμβουλο 'Εκπαίδευσης τῆς 'Ελληνικῆς Πρεσβείας κ. Νικόλαο Βολιώτη καί τήν 'Ομάδα 'Εργασίας τῶν Τριῶν 'Εκπαιδευτικῶν Φορέων τῆς 'Ομογένειας. Στήν πραγματικότητα, μάλιστα, τό 'Ινστιτοῦτο αὐτό ἀπετέλεσε τό πρῶτο ἀποφασιστικό βῆμα στήν ἐπίτευξη τοῦ δεύτερου καί ἀκόμη πιό οὐσιαστικοῦ στόχου τῆς 'Ομογένειας, τῆς δημιουργίας δηλαδή τοῦ 'Ενιαίου 'Εκπαιδευτικοῦ Φορέα γιά τήν πρόοδο καί τό συντονισμό τῆς 'Ελληνικῆς 'Εκπαίδευσης τῆς Παροικίας μας στή Μ. Βρετανία.

'Ο 'Ενιαῖος αὐτός Φορέας ἔγινε πραγματικότητα, ὕστερα ἀπό εἴκοσι καί περισσότερα χρόνια ἄκαρπων διαβουλεύσεων, χάρη στήν ὑπαρκτή πιά σύμπνοια καί συνεργασία ὅλων τῶν ὑπευθύνων ἡγητόρων τῶν 'Εκπαιδευτικῶν μας Φορέων, ἀλλά κυρίως χάρη στή συμφωνία πού ἐπῆλθε πάνω στό θέμα αὐτό μεταξύ τῶν 'Υπουργείων Παιδείας τῆς 'Ελλάδος καί τῆς Κύπρου. 'Οφείλουμε συνεπῶς νά ἐκφράσουμε τίς θερμότατες μας εὐχαριστίες πρός τά δύο 'Υπουργεῖα καί τούς Προϊσταμένους αὐτῶν 'Υπουργούς 'Ελλάδος κ. Γεώργιο Σουφλιά καί Κύπρου κ. Χριστόφορο Χριστοφίδη, οἱ ὁποῖοι ἐπέδειξαν πνεῦμα πραγματικῆς διορατικότητος καί συνέβαλαν τόσο ἀποφασιστικά στήν ἐπίλυση τοῦ χρόνιου αὐτοῦ προβλήματος.

Σύμφωνα μέ τούς "Κανονισμούς Λειτουργίας τοῦ 'Ενιαίου Φορέα 'Εκπαίδευσης 'Ελληνικῆς Παροικίας Μ. Βρετανίας", πού ἑτοίμασαν τά δύο 'Υπουργεῖα, Πρόεδρος θά εἶναι ὁ 'Αρχιεπίσκοπος Θυατείρων, ὁ ὁποῖος θά πλαισιώνεται ἀπό δεκαπενταμελές Συμβούλιο, πού θά περιλαμβάνει τούς δύο Συμβούλους 'Εκπαίδευσης τῆς 'Ελληνικῆς Πρεσβείας καί τῆς Κυπριακῆς 'Υπάτης 'Αρμοστείας, ἕξι μέλη τοῦ ΚΕΣ, πέντε τῆς ΟΕΣΕΚΑ καί δύο τῶν ΑΕΣΑ.

'Αποσκοπεῖ δέ "στή διατήρηση τῆς ἐθνικοθρησκευτικῆς καί γενικά τῆς πολιτιστικῆς ταυτότητας τῶν μελῶν τῆς 'Ελληνικῆς Παροικίας στό 'Ηνωμένο Βασίλειο καί τό συντονισμό τῶν παροικιακῶν σχολείων".

Τόσο ὅμως ὁ 'Ενιαῖος Φορέας, ὅσο καί ἡ λειτουργία καί πρόοδος τῶν Σχολείων μας, γιά νά ἐπιτύχουν χρειάζονται τήν ἀμέριστη συνεργασία, τή συμβολή καί συμπαράσταση ὅλων μας. Καλῶ λοιπόν τούς πάντες νά ἑνώσουμε τίς προσπάθειες καί τίς ἱκανότητές μας, ὥστε μέ ἀγάπη, ὁμόνοια, καταλλαγή καί ἱεραποστολική διάθεση καί πλήρη συναίσθηση τῆς εὐθύνης μας ἀπέναντι τῶν παιδιῶν μας καί τοῦ λαοῦ μας νά ἐπιτύχουν οἱ προσπάθειες καί τά ἔργα μας. "Ετσι θά μπορέσουμε νά κληροδοτήσουμε στίς ἐπερχόμενες γενεές τῶν συμπατριωτῶν μας ἕνα λαμπρό οἰκοδόμημα, γιά τό ὁποῖο θά καυχῶνται οἱ ἴδιοι, ἀλλά καί θά μακαρίζουν καί εὐγνωμονοῦν ἐμᾶς πού τό δημιουργήσαμε.

Εὐχαριστῶ, λοιπόν, ὅλους σας γιά ὅσα ἔχετε προσφέρει μέχρι σήμερα, ἀλλά καί γιά ὅσα θά προσφέρετε στό μέλλον ὑπέρ τῆς 'Ομογενειακῆς 'Εκπαίδευσης. Εὔχομαι δέ σέ σᾶς καί τίς οἰκογένειές σας ὑγεία καί δύναμη καί τήν ἀπό Θεοῦ φώτιση στά τίμια ἔργα σας καί διατελῶ μετά πολλῆς ἐν Κυρίῳ ἀγάπης.

'Ιούνιος 1991

† 'Ο 'Αρχιεπίσκοπος Θυατείρων καί Μ. Βρετανίας Γρηγόριος

ΙΔΡΥΣΗ ΝΕΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Τήν Τετάρτη, 12 'Ιουνίου 1991, ὁ Σεβασμιώτατος 'Αρχιεπίσκοπος κ. Γρηγόριος, συνοδευόμενος ἀπό τόν Πρωτοσύγκελλο τῆς 'Αρχιεπισκοπῆς κ. 'Αθανάσιο, συναντήθηκε μέ ὁμογενεῖς τῆς περιοχῆς Brookmans Park τοῦ Hertforhsire μέ σκοπό τήν ἵδρυση νέας 'Ελληνικῆς 'Ορθοδόξου Κοινότητας. 'Η συνάντηση ἔγινε στό σπίτι τῆς οἰκογενείας Χριστόδουλου καί Χρύστας Νεοφύτου. Παρέστησαν ἀρκετοί ὁμογενεῖς τῆς περιοχῆς καί τελικά ἀπεφασίσθη ἡ ἵδρυση τῆς νέας Κοινότητας, ἡ ὁποία θά εἶναι γνωστή ὡς 'Ελληνορθόδος Κοινότης τῶν Δώδεκα 'Αποστόλων Hertfortshire.

'Ορίσθηκε ἐπίσης διοικητικό Συμβούλιο, πού τό ἀποτελοῦν οἱ ἑξῆς: Χριστόδουλος Νεοφύτου (Πρόεδρος), Χριστάκης 'Αμερικάνος ('Αντιπρόεδρος), 'Αντώνης 'Αντωνιάδης (Γραμματέας), Εὐδοκία Κυπριανοῦ ('Αναπληρωτής Γραμματέας), Εὐθύμιος Χαραλάμπους (Ταμίας). Τά ἄλλα μέλη τῆς 'Επιτροπῆς εἶναι οἱ Θεόδωρος Λεμονιάτης, Προκόπης Νεοφύτου, Λεόντιος Χριστοδούλου, 'Αντώνιος 'Ιωσηφίδης, Φωτεινή Χάρπα, Εἰρήνη 'Αντωνιάδη, Χρύστα Νεοφύτου, Παῦλος Παύλου καί Μιχαήλ Φίλιον. 'Ακολούθησαν χρηματικές εἰσφορές πού ἀπέφεραν τό ποσό των £ 1050. 'Ακολούθως ἡ οἰκογένεια τοῦ Προέδρου δεξιώθηκε τόν Σεβασμιώτατο καί τούς λοιπούς συνέδρους.

Νέαν Κοινότητα ἵδρυσε ἐπίσης ὁ Σεβασμιώτατος στήν πόλη Stoke-on-Trent κατά τή διάρκεια τῆς διήμερης περιοδείας του στή Βόρεια 'Αγγλία τήν Δευτέρα καί Τρίτη (10 καί 11 'Ιουνίου). Τήν Κοινότητα αὐτή ἀφιέρωσε στήν Παναγία Χρυσελεούσα καί 'Αγία Μαρίνα. Στήν περιοδεία του αὐτή ἐπισκέφθηκε ἐπίσης τίς πόλεις καί Κοινότητες Stockton-on-Tees, Manchester, Leeds καί Birmingham.

Στιγμιότυπο ἀπό τήν ἱδρυτική συνεδρία τῆς Κοινότητος τῶν 'Αγίων 'Αποστόλων στόν οἶκον τοῦ κ. καί τῆς κας Χριστοδούλου Νεοφύτου.

O ΙΕΡΟΣ ΜΑΣ ΑΒΜΩΝΑΣ

ΣΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΕΛΙΞΕΙΣ

Ὑπό τοῦ Θεοφιλ. Ἐπισκόπου Τελμησσοῦ κ. Χριστοφόρου

Τίς ἀκραῖες θέσεις πού διατυπώθηκαν κατά καιρούς ὅτι τάχα τό ἀνθρώπινο σῶμα εἶναι δεσμωτήριο τῆς ψυχῆς καί πηγή κάθε ἁμαρτίας, ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία ὄχι μονάχα δεν συμμερίζεται ἀλλά ἀνεπιφύλακτα τίς ἀπορρίπτει καί τίς καταδικάζει.

Τό σῶμα, πού μαζί μέ τήν ψυχή ἀπαρτίζουν τήν ενιαία ἀνθρώπινη ὕπαρξη, ἡ Ἐκκλησία μας τιμᾶ ξεχωριστά. Δέχεται πώς κι'αὐτό, κι' ὄχι μονάχα ἡ ψυχή, πλάστηκε κατ' εἰκόνα Θεοῦ. Τήν πίστη της αὐτή ἡ Ἐκκλησία τήν διακήρυξε πολλές φορές, ἀκόμη καί σέ Οἰκουμενικές Συνόδους, γιά νά φράξει τά ἀπύλωτα στόματα ὅσων κατά καιρούς φληναφοῦσαν ἐναντίον τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος καί κάτα παντός ὑλικοῦ. Ὁ Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός στά γνωστά νεκρώσιμά του, λέγει:

"Θρηνῶ καί ὀδύρομαι ὅταν ἐννοήσω τόν θάνατον· καί ἴδω ἐν τοῖς τάφοις κειμένην τήν κατ' εἰκόνα Θεοῦ πλασθεῖσαν ἡμῖν ὡραιότητα, ἄμορφον, ἄδοξον, μή ἔχουσαν εἶδος..."

Στή συνέχεια, ξαναγυρνᾶ στό ἴδιο θέμα, διατυπώνοντας τή σκέψη του μ' ἕνα τρόπο ἀριστοτεχνικό:

"Ἐτίμησας εἰκόνι σου, τό τῶν χειρῶν σου, Σῶτερ, πλαστούργημα, ζωγραφήσας ἐν ὑλικῇ μορφῇ τῆς νοερᾶς οὐσίας σου τό ὁμοίωμα, ἧς καί κοινωνόν με κατέστησας, θέμενος τῶν ἐπί γῆς κατάρχειν με κτισμάτων, τῷ αὐτεξουσίῳ νόμῳ..."

Ἡ ἀξία τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος φαίνεται κυρίως στό μυστήριο τῆς θείας ἐνανθρώπησης. Ὁ μονογενής γιός τοῦ Θεοῦ πῆρε τό δικό μας σῶμα, ἔζησε σάν ἄνθρωπος καθ' ὅλα ἐκτός ἁμαρτίας, ἔπαθε σωματικά, τάφηκε καί ἀναστήθηκε σωματικά, ἀφοῦ δηλαδή ἡ ψυχή ἑνώθηκε καί πάλι μέ τό σῶμα καί μαζί μ'αὐτό ἀναλήφθηκε στούς οὐρανούς καί κάθησε ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρός.

Συναφής μέ τό δόγμα τῆς Ἀνάστασης τοῦ Χριστοῦ εἶναι καί ἡ διδασκαλία γιά τήν καθολική ἀνάσταση τῶν νεκρῶν κατά τήν ἡμέρα τῆς Δευτέρας Παρουσίας. Τότε, ὅπως λέγει καί ὁ Δαυΐδ, "ἀγαλλιάσονται ὀστέα τεταπεινωμένα". Ὁ ἄνθρωπος θά παρουσιαστεῖ μπροστά στό δίκαιο Κριτή, σάν μιά ἑνιαία ὕπαρξη, ὅπως ἔζησε στή γῆ, ψυχή καί σῶμα μαζί, εἴτε γιά ν'ἀπολαύσει τήν αἰώνια ζωή, εἴτε γιά νά δρέψει τή δίκαιη τιμωρία, ἀνάλογα μέ τά ἔργα του. Γιατί τά ἔργα αὐτά, οὔτε ἡ ψυχή μόνη, οὔτε τό σῶμα καθ' ἑαυτό, ἀλλά ἀπό κοινοῦ, σέ στενή σύμπραξη, τά κατεργάσθηκαν. Ἡ ἀνάσταση τῶν νεκρῶν εἶναι ἡ πιό τρανή μαρτυρία γιά τήν ἀξία τοῦ σώματος, τοῦ ὁποίου ἡ ζωή, καταργουμένου τοῦ θανάτου καί τῆς φθορᾶς σάν καρπῶν τῆς ἁμαρτίας, παρατείνεται στούς αἰῶνες.

Ἡ Ἁγία Γραφή σέ ἄπειρα σημεῖα κάμνει λόγο γιά τήν ἱερότητα καί γενικά τήν ἀξία τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος. Περιοριζόμαστε μόνο στόν Ἀπόστολο Παῦλο, πού παραγγέλλει στούς πιστούς νά σέβωνται καί νά προσέχουν τό σῶμα, μέ τά ἑξῆς χαρακτηριστικά:

"Οὐκ οἴδατε ὅτι ναός Θεοῦ ἐστε καί τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν; εἴ τις τόν Ναόν τοῦ Θεοῦ φθείρει, φθερεῖ τοῦτον ὁ θεός· ὁ γάρ ναός τοῦ θεοῦ ἅγιός ἐστιν, οἵτινές ἐστε ὑμεῖς."
(Α' Κορινθ. γ' 16,17)

Ἀπ' ὅλα αὐτά, γίνεται ἀντιληπτό πόσο μεγάλη εἶναι ἡ ὑποχρέωσή μας νά προσέχουμε καί νά διατηροῦμε τήν ὑγεία καί τήν ἀκεραιότητα τοῦ σώματος καί ν'ἀποφεύγουμε καθετί πού θά τό ἐξασθενίσει καί θά τό βλάψει.

Ὁ Χριστιανισμός ὅμως, ἐκτός ἀπό τή φυσική συντήρηση καί ἐπιμέλεια τοῦ σώματος, μᾶς ἐπιβάλλει καί τήν ὑποχρέωση νά διατηροῦμε τήν ἀξιοπρέπειά του καί ν'ἀποφεύγουμε ὅ,τι τό προσβάλλει ἠθικά, ὁ,τιδήποτε μπορεῖ νά ἐπιφέρει τήν πρός αὐτό περιφρόνηση τῶν συνανθρώπων μας. Γιατί ὅπως ἡ καλή χρησιμοποίηση τοῦ σώματος μᾶς ἀνεβάζει στή συνείδηση τῶν ἄλλων, μέ τόν ἴδιο τρόπο καί ἡ κακή χρησιμοποιησή του μᾶς μειώνει, ὅσο τίποτε ἄλλο, μπροστά στά μάτια καί τή συνείδησή τους.

Ἄραγε ὑπάρχουν περιπτώσεις πού ἐπιτρέπεται ν'ἀφήσουμε τό σῶμα, τό πολυτιμότατο αὐτό δῶρο τοῦ θεοῦ, ἀπό τό ὁποῖο ἐξαρτᾶται ἡ ἐπιτυχία τῶν σκοπῶν τῆς ζωῆς, νά κακοπάθει, νά ὑποφέρει καί νά θυσιαστεῖ;

Τέτοιες περιπτώσεις ὑπάρχουν πολλές. Ἐννοοῦμε τούς ἀγῶνες γιά τή λευτεριά, τήν προστασία τῆς πατρίδας, τῆς οἰκογένειας καί τῆς θρησκείας μας. Μιά τέτοια θυσία ἐπιτρέπεται, γιατί ὁ Χριστιανισμός ποτέ δέν θεωρεῖ τόν ἄνθρωπο σάν μονάδα, σάν κάτι τό ἀνεξάρτητο καί ξεχωριστό. Ἀντίθετα, ὁ ἄνθρωπος εἶναι στενά συνδεδεμένος μέ τό σύνολο, ἀποτελεῖ μέρος τῆς κοινωνίας καί ἡ τύχη του εἶναι στενά συνυφασμένη μέ τούς ἄλλους. Συνέπεια τῆς ἀδιάρρηκτης αὐτῆς σχέσης, εἶναι ἡ προσφορά καί κάποτε ἡ θυσία, στήν ὁποία ὑποβάλλεται τό ἄτομο χάριν τοῦ γενικοῦ συμφέροντος.

Μιά ἄλλη θεμελιώδης ἀρχή, στήν ὁποία ὁ ἄνθρωπος ὑποτάζει τό προσωπικό του συμφέρον, εἶναι ἡ πίστη στον Θεό, χάριν τῆς ὁποίας πρέπει νά εἶναι ἀνά πᾶσαν στιγμήν ἕτοιμος νά θυσιάσει ἀκόμη καί τή ζωή του.

Ἔτσι, στούς ἐθνικούς καί ἀπελευθερωτικούς ἀγῶνες ἀλλά καί στους θρησκευτικούς διωγμούς, βλέπουμε τούς ἥρωες καί τούς μάρτυρες νά προσφέρουν μέ χαρά τό σῶμα καί τή ζωή τους, γιά νά ὑπηρετήσουν τά μεγάλα ἰδεώδη τῆς πίστης καί τῆς πατρίδας.

Πρῶτος ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός, τή νύχτα τοῦ τελευταίου δείπνου, παράδωσε μυστηριακά, ὑπό τή μορφή τοῦ ἄρτου καί τοῦ οἴνου, τό σῶμα του, που σέ λίγο θά πρόσφερε ἐπάνω στό Σταυρό, σάν ἐξιλαστήρια θυσία ὑπέρ τοῦ σύμπαντος κόσμου.

Ἀλλά καί στήν καθημερινή ζωή, οἱ γονεῖς κοπιάζουν σωματικά γιά τήν οἰκογένειά τους. Μέ τόν ἴδιο τρόπο, καί κάθε ἐργάτης τοῦ καλοῦ ἀναλώνεται γιά νά γίνει χρήσιμος καί ὠφέλιμος στούς συνανθρώπους του. Κι' ὅσο περισσότερα προσφέρει κανείς, τόσο μεγαλύτερη εἶναι ἡ ἀξία του καί ἡ

τιμή που περιποιεῖ στόν ἑαυτό του.

Αἰώνιο σύμβολο αὐτοθυσίας παραμένει ὁ μυθολογικός Πελεκάν, τό πουλί ἐκεῖνο πού σάν δέν εἶχε νά θρέψει τά μικρά του, ξέσκιζε μέ τό ράμφος του τίς σάρκες του καί τούς τίς πρόσφερε, γιά νά τά κρατήσει στή ζωή.

Νά, λοιπόν, περιπτώσεις, μπροστά στίς ὁποῖες ὁ ἄνθρωπος παραμερίζει τό ἔνστικτο τῆς αὐτοσυντήρησης καί εὐημερίας τοῦ σώματος καί τό θυσιάζει μέ χαρά, ἀδιαφορώντας γιά τούς πόνους καί τά μαρτύρια, πού συνεπάγεται ἡ προσφορά του. Μέ τήν προσφορά αὐτή ἀναδείχτηκαν οἱ ἥρωες τῆς πατρίδας καί οἱ μάρτυρες τῆς πίστης.

Ἀξίζει νά σταθοῦμε γιά μιά στιγμή στήν προσφορά τῶν καλλινίκων μαρτύρων, τούς ὁποίους ἡ Ἐκκλησία μας κατά διαφόρους τρόπους τιμᾶ. Ὅλοι αὐτοί ἀγωνίστηκαν γενναῖα καί σφράγισαν μέ τό αἷμα τους ὅσα θεωρητικά πίστευαν καί κήρυτταν.

Ἀλλά ἡ τιμή πού ἡ ὁρατή καί στρατευμένη Ἐκκλησία καθηκόντως τούς ἀπονέμει, δέν συγκρίνεται μέ ὅ,τι οἱ μάρτυρες καί οἱ λοιποί ἅγιοι ἀπολαμβάνουν στήν θριαμβεύουσα Ἐκκλησία. Ὅμως, ἀκόμα καί στή γῆ, ἡ κάθε λογῆς προσφορά τοῦ σώματος στό Θεό καί τό μαρτύριο ὑπέρ τοῦ Χριστοῦ συνοδεύονται ἀπό παράξενα φαινόμενα καί ἀλλοιώσεις στή μορφή καί στό εἶδος. Ἡ χάρις τοῦ θεοῦ, πού σκηνώνει στίς ψυχές τῶν προσώπων αὐτῶν, δέν ἀφήνει ἀμέτοχα τά σώματά τους, μά κατεργάζεται ἀπάνω τους ἀσυνήθιστα καί θαυμαστά πράγματα.

Οἱ Ἀπόστολοι λ.χ. δέν ἦσαν ὅπως καί πρίν, μετά τήν ἐπιφοίτηση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀλλά παρουσιάστηκαν "λάμποντες, ἀστράπτοντες, ἠλλοιωμένοι." Οἱ ὅσιοι καί ἀσκητές γίνονται φωτοειδεῖς· μιά καλή ἀλλοίωση συντελεῖται στό ἐξωτερικό σχῆμα καί στήν ὅλη ἐμφάνιση τοῦ σώματός των. Μιά ἀχτινοβολία, μιά διαφάνεια, ἕνα εἶδος φωτοστέφανου τούς περιβάλλει. Μετά τόν θάνατο τῶν Ἁγίων, πολλά σημεῖα μαρτυροῦν τήν ἁγιωσύνη τοῦ σώματός των, τό ὁποῖο, κατά τή διάρκεια τοῦ βίου, προσφέρθηκε σάν θυσία ζωντανή καί εὐάρεστη στόν Θεό. Ἄλλων τά σώματα παραμένουν ἄφθαρτα, ἄλλων ἀναβλύζουν μῦρον καί ἄλλων θαυματουργοῦν.

"Τῆς φθορᾶς, ἀλλοιωτήν γνῶτε τόν ἀναλλοίωτον" κηρύττει ἡ Ἐκκλησία μας γιά τόν Χριστό. Μά δέν εἶναι μονάχα τό πανάχραντο καί πανακήρατο σῶμα τοῦ λυτρωτοῦ μας πού δέν εἶδε διαφθοράν. Ἡ χριστιανική ψυχή μέ πολλή εὐλάβεια δέχεται πώς καί τό σῶμα τῆς εὐλογημένης Μητέρας του, μετά τήν ἁγία κοίμησή της, δέν γνώρισε διαφθορά, ἀλλά μαζί μέ τήν καθαρώτατη ψυχή της μετατέθηκε στά οὐράνια σκηνώματα.

Στή μακραίωνη ζωή τῆς Ἐκκλησίας, συχνά παρατηρεῖται καί εἶναι γενικά ἀποδεκτό πώς διάφορα σημεῖα συνοδεύουν τά χαριτόβρυτα λείψανα τῶν πιστῶν καί γνήσιων δούλων τοῦ θεοῦ.

Ὅλα αὐτά εἶναι δείγματα ἀψευδῆ τῆς δόξας πού θ' ἀπολαύσουν οἱ ἄνθρωποι, ὄχι μονάχα σάν πνεύματα ἀλλά μαζί μέ τά σώματά τους, στήν αἰώνια ζωή.

Λέγει σχετικά ὁ Ἀπόστολος Παῦλος:

"Οὕτω καί ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ· σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται ἐν δόξῃ· σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν δυνάμει· σπείρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν... σαλπίσει γάρ καί οἱ νεκροί ἐγερθήσονται ἄφθαρτοι καί ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα· δεῖ γάρ τό φθαρτόν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν καί τό θνητόν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν..."

(Α' Κορινθ. ιε' 42-53)

Εἶναι, λοιπόν, φανερό πώς ἡ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας γιά τήν ἀξία καί τήν ἱερότητα τοῦ σώματος μᾶς δημιουργεῖ τήν ὑποχρέωση νά τιμοῦμε καί νά σεβώμαστε τό σῶμα. Ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶναι δυνατόν νά μᾶς ἁγιάσει "ὁλοτελεῖς". Δηλαδή, ὁλόκληρη τήν προσωπικότητά μας.

Τό βάπτισμα, τό χρῖσμα, τό εὐχέλαιον, ἡ μετάνοια, ἐναποθέτουν ἐπάνω μας μιά σφραγίδα μυστική. Ἡ ἱερωσύνη, ἡ παρθενία, ἡ μοναχική κούρα, ἡ ἄσκηση, προσδίδουν χάρη ὄχι μονάχα στήν ψυχή ἀλλά καί στό σῶμα. Ὅλα αὐτά ὀνομάζονται στολή ἀφθαρσίας καί σεμνότητας, ἔνδυμα βασιλικόν, ἀγγελικόν σχῆμα.

Ἡ ἱερότητα καί ἡ ἁγιωσύνη τοῦ Ὀρθοδόξου Ναοῦ ἀντανακλᾶται στό σῶμα καί στήν ὅλη ἔκφραση ὅσων προσεύχονται ἐκεῖ, ἤ ἀφιερώνουν πολύ χρόνο γιά τήν εὐπρέπειά του.

Ὑπάρχει μιά ἰδιάζουσα καλλονή στά πρόσωπα καί στά σώματα τῶν Ἁγίων πού ἑλκύει, σαγηνεύει καί μαγνητίζει. Ἕνας ξένος διανοούμενος, ὕστερα ἀπό συνάντησή του μέ μιά ἀπό τίς πιό διακεκριμένες μοναχές τῆς ἐποχῆς μας, ἔγραψε: "Ὅταν ἀναχώρησε, ἔνοιωσα πώς ἔφυγε μαζί της ὅλη ἡ ὀμορφιά τῆς γῆς". Σίγουρα, ἡ ὀμορφιά, πού ἄστραφτε στό πρόσωπο τῆς γηραιᾶς ἐκείνης μοναχῆς, δέν εἶχε καμμιά σχέση μέ τήν αἰσθησιακή ὀμορφιά πού μπορεῖ νά συγκινήσει τήν ψυχή ἑνός νέου.

Τά σώματά μας, μαζί μέ τήν ψυχή, πλάστηκαν κατ'εἰκόνα Θεοῦ, ἄφθαρτα καί ἀθάνατα. Μέ τήν πτώση στήν ἁμαρτία, τό σῶμα γνώρισε τή φθορά καί τόν θάνατο. Μέ τόν Χριστό, ἡ παραμορφωμένη καί ἐξαγριωμένη ἀνθρώπινη φύση ἑνώνεται καί κεντρίζεται στό πανάγιό του σῶμα, γίνεται σῶμα Χριστοῦ, Ἐκκλησία. Μέσα στήν Ἐκκλησία, κάθε στιγμή ἀνοίγεται καί μία πόρτα, κάθε στιγμή εἶναι καί μιά εὐκαιρία γιά τήν ἀνάπλαση τοῦ ἀνθρώπου. Ὅταν ἡ ἕνωση μέ τόν Χριστό πραγματοποιηθεῖ, ἡ τραγωδία τῆς φθορᾶς καί τοῦ θανάτου καταργεῖται. Ἡ μακαριότητα πού οἱ πιστοί προγεύονται μέσα στήν Ἐκκλησία, θά γίνει κάποτε πλήρης καί τελεία. Τά σώματά μας, πού ὑπέστησαν τίς ταλαιπωρίες τοῦ βίου καί πλήρωσαν τό βαρύ τίμημα τοῦ θανάτου, θ' ἀπαλλαγοῦν ἐπί τέλους ἀπό κάθε φόβο καί θά γνωρίσουν τή δόξα καί τή λεφτεριά.

Μιά ἐξέλιξη, μιά ἀνέλιξη ἐπιφυλάσσεται στό σῶμα, σάν ἐκείνη τοῦ μεταξοσκώληκα, πού ἀπό μέρα σέ μέρα, ἀπό στάδιο σέ στάδιο, γίνεται εἴτε διάφανο μετάξι ἤ ἀνάλαφρη πεταλούδα.

Μέ τόν ἴδιο τρόπο καί τά σώματα τῶν πιστῶν, μέ τή νόμιμη ἄθληση, διαβαίνοντας ἀπό τίς συμπληγάδες τῆς ζωῆς, τά πάθη καί τό θάνατο, βαδίζουν ἀντάμα μέ τήν ψυχή πρός τίς σφαῖρες τῆς Ἀνάστασης. Αὐτή ἡ ἔξοδος ἀπό τόν κόσμο τῆς φθορᾶς καί ἡ εἴσοδος στόν κόσμο τῆς ἀφθαρσίας, τό Πάσχα τό μυστικόν, ἐπετεύχθηκε ἀπό τούς προαπελθόντες πατέρες καί ἀδελφούς, διά τοῦ Χριστοῦ, μέ τή συμμετοχή τους στό πάθος καί στόν θάνατό του. Ὅπως λέγει καί ο ὑμνωδός:

"Συνταφέντες σοι διά τοῦ βαπτίσματος, Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν, τῆς ἀθανάτου ζωῆς ἠξιώθημεν τῇ Ἀναστάσει σου..." Ἀμήν.

† Ὁ Τελμησσοῦ Χριστόφορος

ΤΟ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΤΗ ΔΙΑΣΠΟΡΑ

τοῦ Χάρη Μεττῆ

συνέχεια ἀπό τό προηγούμενο

Τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο ἔχει ἀπαράβατα δικαιώματα πνευματικῆς καί ἐκκλησιαστικῆς ἐπιστασίας πάνω στούς Ἕλληνες, τουλάχιστον, Ὀρθοδόξους τῆς Διασπορᾶς. Τά δικαιώματά του αὐτά κατοχυρώνονται, ὅπως προαναφέραμε, ἀπό τόν ΚΗ' Κανόνα τῆς Τετάρτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου τῆς Χαλκηδόνος τοῦ 451, ἀλλά καί ἀπό τήν Παράδοση, ὅπως μπορεῖ κανείς νά ὑποστηρίξει ἱστορικά βασιζόμενος, μεταξύ ἄλλων, στήν ἀρχιερατική ἐκπροσώπηση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στην Δυτική καί Κεντρώα Εὐρώπη μέ τήν ἐκλογή ἀπό αὐτό τῶν Μητροπολιτῶν Φιλαδελφείας μέ ἕδρα τή Βενετία, ἀρχῆς γενομένης ἀπό τόν Γαβριήλ Σεβῆρο στά μέσα τοῦ 16ου αἰώνα (1577-1616) μέχρι καί τοῦ Μελετίου Τυπάλδου (1685-1713), σύμφωνα μέ τόν κατάλογο Ἐπισκόπων πού δημοσίευσε ὁ Ἰωάννης Βελοῦδος στό ἔργο του "Ἑλλήνων Ὀρθοδόξων Ἀποικία ἐν Βενετίᾳ".

Ἡ ἐγκατάσταση τῶν Ἀρχιερέων αὐτῶν στή Βενετία ὑπῆρξε, κατά τόν Βελοῦδο, "ἡ φυσική συνέπεια τῆς ἀκλονήτου τῆς Ὁμογενείας ἀφοσιώσεως εἰς τά πάτρια". Ὅμως, ὅπως εἴδαμε, τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, ἀκριβῶς ἐπειδή βρισκόταν τό ἴδιο "ἐγκλωβισμένο" ἐντός τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας, ἀσκοῦσε τά δικαιώματά του αὐτά μέ τίς "εὐλογίες" τῶν τοπικῶν Κυβερνήσεων καί τῶν Κοινοτικῶν ἀρχόντων, πάνω στούς ὁποίους οὐδεμίαν ἐξουσία οὐσιαστική δέν μποροῦσε ν'ἀσκήσει. Μέ τή δημιουργία μάλιστα τοῦ Ἀνεξάρτητου Ἑλληνικοῦ Κράτους, καί δή μετά τήν ἀνακήρυξη τοῦ Αὐτοκεφάλου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί τήν τελική ἀναγνώρισή του ἀπό τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, πολλές Ἑλληνικές Ὀρθόδοξες Κοινότητες τοῦ Ἐξωτερικοῦ, οἱ ὁποῖες ἦταν ἀδύνατο νά γνωρίζουν τήν ὕπαρξη τῶν Κανόνων τῆς Ἐκκλησίας πού διασφάλιζαν τά δικαιώματα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἤ και ἄν τά γνώριζαν, οὐδεμίαν ἔνοιωθαν ὑποχρέωση ὑπακοῆς τους σ'αὐτούς, ἀπευθύνονταν στήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος σάν τή "Μητέρα Ἐκκλησία" γιά θέματα πού στήν πραγματικότητα δέν ἦταν τῆς δικαιοδοσίας της. Ἄλλωστε ἡ ὕπαρξη τῶν ἑλληνικῶν διπλωματικῶν ὑπηρεσιῶν στίς μεγαλουπόλεις τῆς Εὐρώπης (ὅπως φαίνεται τόσο καθαρά στήν περίπτωση τῆς Μ. Βρετανίας καί δή τοῦ Λονδίνου) ἐνθάρρυνε τήν οὐσιαστική ἐξάρτηση τῶν Κοινοτήτων, ἀπό ἐκκλησιαστικῆς ἀπόψεως, ἀπό τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, χωρίς καμιά ἀναφορά στό Πατριαρχεῖο.

Ἐπ' αὐτοῦ, ἀντιγράφουμε στήν τύχη μιά εἴδηση πού δημοσιεύτηκε (χωρίς κανένα ἀπολύτως σχόλιο) στό ἐπίσημο ὄργανο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τήν "Ἐκκλησιαστική Ἀλήθεια τῆς Κωνσταντινουπόλεως", στίς 12 Ἰανουαρίου 1908.

"Ἐκκλησίαι ἐν τῇ διασπορᾷ. Κοινότης Ἑλληνική Μεσσήνης. Προϊστάμενος τῆς ἐν Μεσσήνῃ τῆς Σικελίας Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Κοινότητος, ἀριθμούσης ζωήν ἑκατοντάδων ἐτῶν, διωρίσθη ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὁ αἰδεσ. πρεσβύτερος κ. Παντ. Γκορογιάννης, οὗ τόν διορισμόν ὡς προϊσταμένου ἑλληνικῆς τινος ἐν Ἀμερικῇ Κοινότητος πρό τινων μηνῶν ἀνήγγειλαν αἱ ἀθηναϊκαί ἐφημερίδες. Ἑλληνική Κοινότης Νάσουας. Προϊστάμενος τῆς ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου ἐν Ἀμερικῇ Κοινότητος Νάσουας διωρίσθη ὑπό τῆς Μ. Ἐκκλησίας, αἰτήσει τῶν ἀποτελούντων αὐτήν ὀρθοδόξων, ὁ αἰδεσιμ. πρεσβύτερος κ. Κωνσταντῖνος Χαρμαντάς, ἐκ τῆς ἐπαρχίας Σιατίστης". Βλέπουμε, δηλαδή, στήν ἴδια εἴδηση, οἱ διορισμοί δυό κληρικῶν σέ Ἑλληνικές Κοινότητες τῆς διασπορᾶς νά γίνονται ὁ μέν ἕνας ἀπό τό Πατριαρχεῖο καί ὁ ἄλλος ἀπό τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος κατά τρόπο φυσιολογικό καί χωρίς ἀναφορά στόν ΚΗ' Κανόνα τῆς Τετάρτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου τῆς Χαλκηδόνος, σάν νά εἶχε δηλαδή δημιουργηθεῖ μιά σιωπηρά συνεταιριστική συμφωνία μεταξύ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καί Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ν'ἀσκοῦν κατά βούληση, ἤ ἀνάλογα μέ τίς περιστάσεις, τήν Ἐκκλησιαστική ἐπιστασία στίς Ἑλληνορθόδοξες Κοινότητες στήν Εὐρώπη καί τήν Ἀμερική. Καί οἱ προμνημονευθεῖσες δύο περιπτώσεις ὄχι μόνο δέν ἀποτελοῦν ἐξαίρεση, ἀλλά τό γενικό κανόνα στήν ἄσκηση τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιστασίας ἐπί τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Διασπορᾶς ἀνάλογα μέ τίς προτιμήσεις τῶν κατά τόπους κοινοτικῶν ἀρχόντων, "αἰτήσει τῶν ἀποτελούντων αὐτούς ὀρθοδόξων", ὅπως χαρακτηριστικά ἀναφέρει ἡ πιό πάνω δημοσίευση τῆς "Ἐκκλησιαστικῆς Ἀλήθειας".

Τό ἔτος 1908 ὑπῆρξεν, ὅμως, ἀρκετά κρίσιμο ὅσο ἀφορᾶ τήν ἐπικρατήσασα ὡς ἄνω σιωπηρά συγκατάνευση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου στή συνεταιρική, τρόπον τινά, ἄσκηση τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιστασίας στή Διασπορά μέ τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος. Τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο ἀντιμετώπιζε τότε, σύν τοῖς ἄλλοις, τίς Βουλγαρικές καί Ρουμανικές βιαιότητες ἐναντίον τῶν Ἑλληνορθοδόξων πού ζοῦσαν ἐν μέσῳ ἀριθμητικά ὑπερτέρων Βουλγάρων ἤ Ρουμάνων, καί τούς διωγμούς πού ὑφίσταντο ἀπό τίς ὀργανωμένες ὁμάδες τῶν Βουλγάρων καί Ρουμάνων κομιτατζήδων. Ὑφίστατο ὅμως καί ἐπιθέσεις ἀπό μέρους τῶν πολιτικῶν ἀρθρογράφων καί ἀνταποκριτῶν ὄχι μόνο τῶν ξένων, ἀλλά πολλές φορές καί τοῦ Ἑλληνικοῦ τύπου, μέ ἀποτέλεσμα νά προβαίνει συνεχῶς σέ δυναμικές καί πολύ δηκτικές ἀνταποκρίσεις στήν "Ἐκκλησιαστική Ἀλήθεια". Ἔτσι διαβάζουμε σέ κύριο ἄρθρο της, τῆς 5ης Ἰανουαρίου 1908:

"Τό ἀποιχόμενον σωτήριον ἔτος 1907 ὑπῆρξε διά τήν στρατευομένην Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν ἔτος δοκιμασιῶν, κατά τήν διάρκειαν τοῦ ὁποίου αὕτη πολλήν ἄθλησιν ὑπέμεινε παθημάτων, ὀνειδισμοῖς τε καί θλίψεσι θεατριζομένη. Ἅπαν τό διαρρεῦσαν χρονικόν τοῦτο διάστημα διήνυσεν αὕτη ἐν στεναγμοῖς ἀλαλήτοις οὐ μόνον ὑπεραμυνόμενη τῶν ἱερῶν δικαίων, ὧν θεματοφύλαξ καί φρουρός ὑπεύθυνος ἐτάχθη καί ἀδιαλείπτως ἀντιμετωπίζουσα τούς ἐλλοχεύοντας παντοίους κινδύνους, κινδύνους ἐκ γένους, κινδύνους ἐξ ἐθνῶν, κινδύνους ἐκ ψευδαδέλφων, ἀλλά καί κλαίουσα, νέα Ραχήλ, ἐν θρήνῳ καί κλαυθμῷ καί κοπετῶ πολλῷ ἐκεῖνα τῶν τέκνων αὐτῆς ἅτινα, ὡς ἐπιμένοντα τῇ πίστει τεθελιωμένα καί ἑδραῖα καί μή μετακινούμενα μέν ἀπό τῆς πατρώας εὐσεβείας καί τῶν πατρικῶν καί προγονικῶν παραδόσεων, τούς δε ἀντιλέγοντας ἐλέγχοντα, ἐμπαιγμῶν καί μαστίγων πεῖραν ἔλαβον, ἔτι δέ δεσμῶν καί φυλακῆς, ἕτερα δέ ἐτυμπανίσθησαν, ἐλιθάσθησαν, ἐπρίσθησαν, ἐπειράσθησαν, ἐν φόνῳ μαχαίρας ἀπέθανον, ὑστερούμενα, θλιβόμενα, κακουχούμενα, ἕως ἄρτι". Καί συνεχίζει τό ἄρθρο:

"Ἀπέναντι τῆς τοιαύτης καταστάσεως, ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία... δέν παρέλειψε νά ἀποταθῇ, κατ'ἐπανάληψιν, πρός τούς ἰσχυρούς τῆς γῆς, πολλῇ τῇ παρρησίᾳ χρωμένη, οὕτω λαλοῦσα ὡς οὐκ ἀνθρώποις ἀρέσκουσα, διαφωτίζουσα αὐτούς καί ἐπικαλουμένη τήν δικαιοσύνην αὐτῶν ὑπέρ τῶν ἀδικουμένων τέκνων της. Αἱ ἐπικλίσεις αὗται δέν ἐτελεσφόρησαν, ὡς ἔδει, ἄχρι τῆς ὥρας.

Ἡ ὑλόφρων μανία, ἡ διαβιβρώσκουσα, μέχρι μυελοῦ ὀστέων, τήν σύγχρονον ἀνθρωπότητα, ἀνύψωσε, δυστυχῶς, εἰς περιωπήν ἀξιώματος τάς ὀλεθρίας ἀρχάς ὅτι τό κράτος τῆς βίας κατισχύει τοῦ δικαίου καί ὅτι τά δίκαια τῶν ἀσθενῶν δέον νά ὑποτάσσωνται εἰς τά συμφέροντα τῶν ἰσχυρῶν. Ὑπό τήν διαβρωτικήν δέ ἐπήρειαν τῶν ἐγωϊστικῶν καί ἀντιχριστιανικῶν τούτων θεωριῶν, ἡ ἀλήθεια, ἡ φιλανθρωπία, ἡ δικαιοσύνη, ἡ εἰρήνη, κατήντησαν λέξεις κεναί ἐννοίας, ἴσως δέ καί ῥάκη κρύπτοντα τάς ἰδιοτελεῖς βλέψεις καί τάς ἀπλήστους σφετεριστικάς διαθέσεις τῶν παρορόντων τά δίκαια τῶν ἀσθενῶν, τά μή κατοχυρούμενα δι' ἐπιβλητικοῦ ὄγκου ὑλικῆς ἰσχύος".

Ἡ ὄντως ὀδυνηρά αὐτή ἀδυναμία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ν'ἀκουσθεῖ ἡ φωνή του διεθνῶς, ἀλλά ὁπωσδήποτε καί ἡ κυοφορούμενη ἐντός τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας ἐθνικιστική ἀφύπνιση τῶν Τούρκων, ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας ὑπῆρξε τό κίνημα τῶν Νεοτούρκων καί ἡ ἀπαρχή τῆς κατάργησης τῶν προνομίων τοῦ Πατριαρχείου, μιά πραγματικότητα πού δέν διέλαθε τῆς προσοχῆς τοῦ πεπειραμένου καί τόσο διορατικοῦ Ἰωακείμ Γ', τόν ὁδήγησαν τελικά στήν ἀπόφαση "ἐκχωρήσεως τῇ ἁγιωτάτῃ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος τῶν ἐν τῇ διασπορᾷ Ἐκκλησιῶν". Τήν πολυσήμαντη ἀπόφαση αὐτή ἀνακοινώνει σάν πρώτη εἴδηση κάτω ἀπό τόν τίτλο "Ἐκκλησιαστικά Χρονικά" καί τόν ὑπότιτλο "Μέριμνα τῶν Ἐκκλησιῶν" στήν "Ἐκκλησιαστική Ἀλήθεια" τῆς 9ης Ἀπριλίου 1908. Ἡ εἴδηση αὐτή ἔχει ὡς ἑξῆς: (σελίδα 179)

"Μέριμνα τῶν Ἐκκλησιῶν. - Ἐκδίδομεν κατωτέρω τόν τε πατριαρχικόν καί συνοδικόν τόμον περί τῆς ἐκχωρήσεως, ὑπό τούς ἐγκριθέντας συνοδικῶς ὅρους, τῇ ἁγιωτάτῃ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος τῶν ἐν τῇ δισπορᾷ Ἐκκλησιῶν, καί τό συναφές πρός τήν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας ταύτης πατριαρχικόν καί συνοδικόν γράμμα. Τά δύο ταῦτα ἔγγραφα ἔλαβεν ἐντολήν νά κομίσῃ εἰς Ἀθήνας ὁ πανοσιολογ. ἀρχιγραμματεύς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀρχιμ. κ. Ἀθανάσιος Πιπέρας, ἀναχωρήσας τῇ περελθούσῃ Πέμπτῃ καί ἀφικόμενος ἤδη ἐν Ἀθήναις."

Στίς σελίδες 180-184 τοῦ ἰδίου τεύχους τῆς Ἐκλ. Ἀλ. δημοσιεύονται καί τά δυό ἔγγραφα, τά ὁποῖα καί παραθέτουμε πιό κάτω καί

γιατί ἐνέχουν ἰδιαίτερη ἱστορική σημασία, ἀλλά καί γιατί εἶναι κάπως δυσεύρετα σήμερα. Τονίζουμε ὅμως ἐκ προοιμίου ὅτι ἡ ἀπόφαση αὐτή τοῦ Ἰωακείμ Γ' καί τῆς περί αὐτόν Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου δέν ἐπιτρέπεται σήμερα, μέ τίς ἱστορικές γνώσεις πού ἔχουμε, νά χαρακτηρίζεται ἀβασάνιστα "ὡς μή προσήκουσα πρᾶξις", λαμβανομένων ὑπ' ὄψη ὄχι μόνον τῶν τρομερῶν συνθηκῶν, ὑπό τάς ὁποίας, τοῦτο ἦταν ὑποχρεωμένο νά πολιτεύεται τότε, ἀλλά κυρίως τοῦ ἐπαπειλοῦντος ν'ἀπορροφήσει ὁλόκληρη τήν Ὀρθόδοξη Διασπορά σλαβικοῦ (ὑπό τίς εὐλογίες καί τήν ὑλική καί ἠθική ἐνθάρρυνση τῆς Τσαρικῆς Ρωσσίας) ἐπεκτατισμοῦ τόσο ἐντός τῶν ὁρίων τῶν σλαβικῶν, γεωγραφικῶν καί πληθυσμιακῶν, πραγματικοτήτων ὅσο καί εἰς τήν εὐρύτερη Διασπορά τῆς Δυτικῆς καί Κεντρώας Εὐρώπης καί τοῦ Νέου Κόσμου, σέ περιοχές δηλαδή ὅπου "πολιτικά" καί διπλωματικά μποροῦσε νά δράσει μέ κάποια ἀποτελεσματικότητα (δεν εἶχε προβλεφθεῖ ὁ ἐθνοκτόνος διχασμός) τό ἐλεύθερο Ἑλληνικό Κράτος.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΑ ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΤΗ ΔΙΑΣΠΟΡΑ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ.

Α' ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΙΚΟΣ ΤΟΜΟΣ

ΙΩΑΚΕΙΜ
Ἐλέῳ Θεοῦ
Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης
καί Οἰκουμενικός Πατριάρχης

ἀριθ. 2388

Ἐξ ἑνός καί τοῦ αὐτοῦ ἁγίου Πνεύματος καταυγασθέντες οἱ τῆς Ἐκκλησίας θεοφόροι πατέρες καί θεορρήμονες διδάσκαλοι, πίστει μέν τῇ ἑαυτῶν καί τῇ διδασκαλίᾳ ὥσπερ ἀστέρες πολύφωτοι τό νοητόν ἐλάμπρυναν τῆς Ἐκκλησίας στερέωμα, θεσμοῖς δέ καί κανόσι πανσόφως καί τήν συνέχουσαν τάξιν ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ὑπετυπώσαντο, πάντα πρός τό πρέπον καί τό συμφέρον, ἐπί τῷ τεθειμένῳ θεμελίῳ τῶν Ἀποστόλων, ὄντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, διαταξάμενοι. Διά τοῦτο δέ καί ὅσα περί τήν τάξιν καί τήν διοίκησιν ἡμῖν ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς οἱ μακάριοι πατέρες ἐθεσπίσαντο καί ἐνομοθέτησαν, καί ταῦτα οὐχ ἧσσον ἐνστερνιζόμεθα καί εὐλαβούμεθα καί εἰς τόν αἰῶνα ἀκράδαντα καί ἀσάλευτα παραμένειν βουλόμεθα, πανταχοῦ τοῖς πατρικοῖς ὅροις ἑπόμενοι καί τούτοις ὡς στάθμῃ καί γνώμονι ἀσφαλεῖ χρώμενοι καί καθοδηγούμενοι. Ἐν οἷς ἐστι καί τά εἰς τήν πνευματικήν προστασίαν τῶν κατά τόπους παροικιῶν ἀφορῶντα.

Κἄν τούτοις γάρ οὐκ εἰκῇ καί ὡς ἔτυχεν, ἀλλά κατά τήν ὑπό τῶν πατέρων ὑποτυπωθεῖσαν τάξιν καί ἁρμονίαν προβαίνομεν καί πρός αὐτήν τά ἐπερχόμενα συμβιβάζομεν, τόν κρίκον τῆς ἁρμονίας καί τῆς ἑνότητος εὐκαίρως μέν καί εὐλόγως, εἴ που δεήσειεν, ἐπεκτείνοντες ἤ πρός τάς ἀνάγκας ρυθμίζοντες, ἀλλ' οὐ μέντοι ρηγνύντες ἤ συγχέοντες. Οὐ γάρ προσθήκαις ἀντιβαινούσαις νεωτεριστικῶς τά παραδεδομένα καί σεμνά θέσμια καταλύομεν, ἀλλά διατάξεσι συμφώνοις ἐναρμονίως τάς ἐπιγιγνομένας ἀνάγκας πρός τήν κανονικήν τάξιν συμβιβάζομεν καί θεραπεύομεν, τόν δεσμόν τῆς ἁρμονίας καί τῆς ἑνότητος ἐπί μᾶλλον κρατύνοντες καί προβιβάζοντες. Ὡς δή καί νῦν ποιοῦμεν διά τοῦ παρόντος ἡμετέρου Πατριαρχικοῦ καί Συνοδικοῦ Τόμου περί τῶν ἔξω τῶν καθωρισμένων ὁρίων τῶν ἐπί μέρους αὐτοκεφάλων ἐκκλησιαστικῶν περιφερειῶν διεσπαρμένων ἐν Εὐρώπῃ τε καί Ἀμερικῇ καί ταῖς λοιπαῖς χώραις Ὀρθοδόξων Ἑλληνικῶν Ἐκκλησιῶν, ὧν ἄχρι τοῦδε ἀσταθής καί ἀκαθόριστος ἐτύγχανεν ἡ τάξις μιᾶς κανονικῆς πνευματικῆς ἀρχῆς.

Εἰ καί καλῶς γάρ κατά τά ἄλλα αἱ εἰρημέναι Ἐκκλησίαι τά ἑαυτῶν εὐθύς ἀπ'ἀρχῆς ρυθμίσαι καί διατάξασθαι ἐφιλοτιμήθησαν, τήν εὐσέβειάν τε καί τήν κατά τήν λατρείαν εὐταξίαν καί τήν πνευματικήν δέ ἑνότητα ζηλωτῶς ἐν τῇ ξένῃ καί ἀπαραμειώτως περιέσωσαν καί διεφύλαξαν, ὅμως διά τόν τρόπον τῆς ἑαυτῶν γενέσεως καί συστάσεως, ὡς οὐκ ἀπό ἀρχῆς τινός δηλονοῦν ἐκκλησιαστικῆς ἤ πολιτικῆς, οὐδε κατά σύστημά τι, οὐδέ ἐν ἑνί καί τῷ αὐτῷ χρόνῳ τήν σύστασιν σχοῦσαι, ἀλλ' αὐτομάτως ὡς εἰπεῖν καί ἀπό ἰδιωτικῆς ὅλως πρωτοβουλίας καί ἐκ παροίκων καί μεταναστῶν διαφόρων προελεύσεων προελθοῦσαι καί συγκροτηθεῖσαι, πολλήν τέως διά τάς αἰτίας ταύτας ἐνέφαινον τήν ἀνωμαλίαν καί ἀστάθειαν ὅσον γε εἰς τήν ἑνότητα τῆς κανονικῆς αὐτῶν ἐξαρτήσεως. Ἀνεξάρτητοι γάρ καί αὐτοδιοίκητοι ἐν τῇ ἐσωτερικῇ αὐτῶν διοικήσει πᾶσαι οὖσαι, αἱ μέν αὐτῶν ὡς ἐκκλησιαστικήν αὐτῶν ἀρχήν τόν καθ' ἡμᾶς ἀνεγνώριζον ἁγιώτατον ἀποστολικόν καί πατριαρχικόν Οἰκουμενικόν Θρόνον, πρός αὐτόν ἀνέκαθεν τήν ἀναφοράν αὐτῶν ἔχουσαι, τοῦ πατριαρχικοῦ τε ὀνόματος ἐν ταῖς ἱερατελεστίαις μνημονεύουσαι, παρ' αὐτοῦ τε τό ἅγιον Μύρον καί τούς ἱερεῖς αὐτῶν λαμβάνουσαι. Ἄλλαι δ' ὅμως, μετά τήν τοῦ θεοφρουρήτου βασιλείου τῆς Ἑλλάδος σύστασιν, στενοτέρους ἔχουσαι πρός αὐτό τούς δεσμούς καί τήν συνάφειαν διά τήν ἐκεῖθεν τῶν πλειόνων αὐτῶν μελῶν προέλευσιν καί τήν ἄλλην ἐπικοινωνίαν, ἤρξαντο διά τόν λόγον τοῦτον καί ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ὡς ἀρχήν αὐτῶν πνευματικήν τήν τοῦ θεοσώστου βασιλείου Ἱεράν Σύνοδον ἀναγνωρίζουσαι καί πρός ταύτην τήν ἀναφοράν αὐτῶν ἔχουσαι. Ἔνιαι δέ οὐδέ σταθερά ὅλως τά τοῦ σημείου τούτου εἶχον τῆς πνευματικῆς ἐξαρτήσεως, ἀλλ' ἄλλοτε ἄλλως ἐν τούτῳ ἐπολιτεύοντο, ὁτέ μέν πρός τόν καθ' ἡμᾶς Πατριαρχικόν Θρόνον, ὁτέ δέ πρός τήν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἑλλάδος, ἔστι δ' ὅτε καί πρός ἄλλους Πατριαρχικούς Θρόνους ἀναφερόμενοι. Ἐπειδή δέ, οὕτως ἀνωμάλως καί ἀορίστως ἐχόντων τῶν τῆς πνευματικῆς ἐξαρτήσεως τῶν εἰρημένων Ἐκκλησιῶν, παρεβιάζετο μέν προφανῶς ἡ κανονική τάξις· εὔδηλον γάρ ὅτι οὔτε ἡ ὑπό τοῦ καθ' ἡμᾶς Πατριαρχικοῦ Θρόνου εἰς τό αὐτοκέφαλον ἀναχθεῖσα μετά καθωρισμένων ὁρίων ἁγιωτάτη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, οὔτε ἄλλη τις Ἐκκλησία ἤ Θρόνος ἠδύνατο κανονικῶς πέραν τῶν ὁρίων τῆς οἰκείας περιφερείας ἐπεκτεῖναι τήν ἑαυτοῦ ἐξουσίαν, πλήν γε τοῦ καθ' ἡμᾶς ἁγιωτάτου ἀποστολικοῦ καί Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ἀπό τε τοῦ κεχορηγημένου αὐτῷ προνομίου τοῦ χειροτονεῖν τούς ἐν τοῖς βαρβαρικοῖς, καί πέραν δηλονοῦν τῶν καθορισμένων ἐκκλησιαστικῶν περιφερειῶν, ἐπισκόπους καί ἀπό τῶν ἑαυτοῦ πρεσβείων εὐλόγως δικαιουμένου τήν ὑπάτην ἀσκεῖν ἐπί τῶν εἰρημένων ἐν τῇ ξένῃ Ἐκκλησιῶν πνευματικήν προστασίαν. Ἐπειδή, φαμέν, ἐκ τῆς ἀνωμαλίας ταύτης παρεβιάζετο μέν ἡ κανονική τάξις, οὐ μικραί δέ ἐσχάτως μάλιστα διά τήν ἀοριστίαν ἤρξαντο προερχόμεναι καί ἄλλαι δυσχέρειαι, πολλῶν ἐν διαφόροις κοινότησι τῇ ἀοριστίᾳ καί ὡς εἰπεῖν ἐλευθερίᾳ ταύτῃ εἰς ἐπίτευξιν χρωμένων σκοπῶν οὐ ζηλωτῶν ἐπί βλάβῃ τῆς συμπνοίας καί τῆς ἑνότητος καί τοῦ κοινοῦ συμφέροντος, ἀνάγκη διά ταῦτα, ὡς εἰκός, παρίστατο ταχέως τήν προσήκουσαν ἐπενεγκεῖν τῷ πράγματι διόρθωσιν, ἐπ'ἀναστηλώσει τε τῆς κανονικῆς εὐταξίας καί προλήψει τῶν οἱωνδήποτε προστριβῶν καί συγκρούσεων καί ἐπ'ἀγαθῷ τῶν παροικιῶν αὐτῶν, ὧν ἡ κατά πάντα εὐστάθεια οὐ μικρόν τι ὑπάρχει καί ἀδιάφορον τῇ γε μητρικῇ περί αὐτῶν ἐκκλησιαστικῇ μερίμνῃ. Ἔνθεν τοι καί ἱκανῶν ἐσχάτως μάλιστα μεταξύ τοῦ καθ' ἡμᾶς ἁγιωτάτου Πατριαρχικοῦ θρόνου καί τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος περί τούτου ἀνταλλαγέντων, καί πολλῆς ἀμφοτέρωθεν ἐπιδειχθείσης τῆς ἐνθέρμου ἐφέσεως πρός τήν κατά τό πρέπον καί τάς νῦν ἀνάγκας ταχίστην τοῦ πράγματος ἐν ἀδελφικῇ ἀγάπῃ διευθέτησιν, ἡ μετριότης ἡμῶν μετά τῶν περί ἡμᾶς ἱερωτ. μητροπολιτῶν καί ὑπερτίμων τῶν ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καί συλλειτουργῶν, διασκεψάμενοι συνοδικῶς καί τόν τρόπον ἐκζητήσαντες ὅπως ἥ τε κανονική τάξις ἀλώβητος περί τήν πνευματικήν ἐξάρτησιν τῶν εἰρημένων Ἐκκλησιῶν τηρηθείη, καί αὗται δέ ὡς οἷόν τε τελεσφόρου καί σωστικῆς προνοίας καί προστασίας διαρκῶς τυγχάνοιεν, ἔγνωμεν καί ὡρίσαμεν τῇ χάριτι καί εὐδοκίᾳ τοῦ Παναγίου καί τελεταρχικοῦ Πνεύματος τά ἀκόλουθα. Ὥσπερ δηλονοῦν εἰς τήν τοῦ βιοτικοῦ πολιτεύματος καιρικήν χρείαν τοῦ θεοφρουρήτου Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος ἀφορῶσα ἡ καθ' ἡμᾶς Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ἀπλέτῳ πόθῳ καί διαπύρῳ ἀγάπῃ τό αὐτοκέφαλον κανονικῶς ἐδωρήσατο πρότερον τῇ τοῦ βασιλείου τούτου ἁγιωτάτῃ Ἐκκλησίᾳ καί ὑπό ἰδίαν κατέστησεν ἐκκλησιαστικήν ἀρχήν, τήν ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, οὕτω καί νῦν διά τούς προεκτεθέντας λόγους, προνοοῦσα περί τῆς καλῆς διοικήσεως, ἐκχωρεῖ τῇ αὐτῇ Ἐκκλησίᾳ, ὡς θυγατρί πεφιλημένῃ καί τό ἐμπιστευόμενον αὐτῇ τάλαντον θεοφιλῶς πολλαπλασιάσαι δυναμένῃ ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ χριστωνύμου λαοῦ, καί τό κανονικόν κυριαρχικόν τῆς πνευματικῆς προστασίας καί ἐποπτείας δικαίωμα ἐπί πασῶν τῶν ἐν τῇ διασπορᾷ, ἔν τε Εὐρώπῃ καί Ἀμερικῇ καί ταῖς λοιπαῖς χώραις, ὀρθοδόξων ἑλληνικῶν Ἐκκλησιῶν, πλήν μόνης τῆς Ὀρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας Βενετίας, διά τούς ἰδιαιτέρους αὐτῆς ἱστορικούς δεσμούς μενούσης, ὡς καί πρότερον, ὑπό τήν κανονικήν ἐξάρτησιν τοῦ καθ' ἡμᾶς ἁγιωτάτου Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου, ὑπό τήν πολιτικήν δέ προστασίαν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων, ἐκχωρεῖ δέ αὐτό ὑπό τούς ἑξῆς ἐκκλησιαστικούς ὅρους. Α) Πρός πνευματικήν ἐποπτείαν καί διακυβέρνησιν τῶν Ἐκκλησιῶν τούτων διορίζεται ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀρχιερεύς καθῆκον ἔχων τήν τακτικήν κατά καιρούς ἐπίσκεψιν μιᾶς ἑκάστης τῶν Ἐκκλησιῶν τούτων. Β) Ὁ πρός τήν πνευματικήν ταύτην ἐποπτείαν καί ἐπίσκεψιν τῶν εἰρημένων Ἐκκλησιῶν διοριζόμενος ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀρχιερεύς, ὅστις δύναται εἶναι καί λαμβάνεσθαι καί ἐκ τῶν ἀρχιερέων τοῦ καθ' ἡμᾶς ἁγιωτάτου Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ἀπολυόμενος ὑπ' αὐτοῦ, ὀφείλει παραγίνεσθαι ἑκάστοτε εἰς Κωνσταντινούπολιν καί λαμβάνειν τήν ἐπευλογίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, πρός δέ καί τό διά τάς Ἐκκλησίας ταύτας ἅγιον Μύρον. Γ) Ἐν πάσαις ταῖς ἱεραῖς Ἐκκλησίαις ταύταις κατά τήν θείαν λειτουργίαν ὀφείλει μνημονεύεσθαι ἐκφώνως τό ὄνομα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἐν τοῖς διπτύχοις κατά τήν ἑξῆς τάξιν. Εἰ μέν λειτουργεῖ ἀρχιερεύς, μνημονεύει οὗτος εἰς τό "ἐν πρώτοις μνήσθητι" τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑλλάδος, οἱ δέ συλλειτουργοῦντες ἱερεῖς μνημονεύουσι τοῦ λειτουργοῦντος ἀρχιερέως, καί ὁ διάκονος ἔξωθεν ἀπαγγέλλει τό ὄνομα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, ἐκφωνῶν "(τοῦ δεῖνος) τοῦ Παναγιωτάτου καί Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου πολλά τά ἔτη". Εἰ δέ οὐκ ἔστι λειτουργός ἀρχιερεύς, τό μέν μνημόσυνον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑλλάδος γίνεται ὑπό τοῦ λειτουργοῦντος ἱερέως, ὁ δέ πατριαρχικός πολυχρονισμός ἐκφωνεῖται ἔξωθεν ὑπό τοῦ διακόνου.

Εἰ δέ καί διάκονος οὐκ ἔστι, τό τε μνημόσυνον καί τόν πατριαρχικόν πολυχρονισμόν ἐκφωνεῖ ἀπό τοῦ ἱεροῦ βήματος ὁ λειτουργῶν ἱερεύς κατά τήν ἀνωτέρω τάξιν. Δ) Ἑκάστης παροικίας ἐλευθέρας οὔσης ἐκλέγειν καί προσλαμβάνειν, ὥσπερ πρότερον, ὁθενδήποτε τούς ἱερεῖς αὐτῆς ἤ ζητεῖν αὐτούς παρά τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου

Ἀθηνῶν, ὁ κανονικός διορισμός πάντων τῶν ἱερέων τούτων ὀφείλει γίγνεσθαι ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Διό καί οἱ ὁθενδήποτε καί ἐξ οἱουδήποτε ἐκκλησιαστικοῦ κλίματος προσκαλούμενοι ὑπό τῶν παροικιῶν ἱερεῖς ὀφείλουσι, λαμβάνοντες ἀπολυτήριον ἀπό τῆς οἰκείας ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, ἐφοδιάζεσθαι παρά τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Βασιλείου διά τοῦ ἐγγράφου τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν. Ε) Πᾶσαι αἱ ἐν τῇ διασπορᾷ Ἐκκλησίαι, εἰς ἔνδειξιν τῆς πρός τήν καθ' ἡμᾶς Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν συναφείας καί ἑνότητος καί τῆς υἱϊκῆς αὐτῶν στοργῆς, ὀφείλουσι καταβάλλειν κατ'ἔτος ὑπέρ τῶν ἀναγκῶν αὐτῆς ποσόν τι, ὁριζόμενον ὑφ' ἑκάστης κατά τήν ἰδίαν αὐτῆς προαίρεσιν. Ταῦτα οὕτω συνοδικῶς ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀποφηνάμενοι καί ὁρίσαντες περί τῶν εἰρημένων ἐν τῇ διασπορᾷ Ὀρθοδόξων Ἑλληνικῶν Ἐκκλησιῶν, εἰς μόνιμον ἀσφάλειαν αὐτῶν καί ἀπαρέγκλιτον τήρησιν κατοχυρούμεθα αὐτά διά τοῦ παρόντος ἡμετέρου Πατριαρχικοῦ καί Συνοδικοῦ Τόμου, οὗ ἀντίγραφον κατεστρώθη καί ἐν τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Ὁ δέ Θεός πάσης χάριτος, ὁ καλέσας ἡμᾶς εἰς τήν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἀδιάπτωτον μέν καί ἀδιάσπαστον φυλάξαι πάντοτε ἐν τῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ Ἐκκλησίᾳ τόν δεσμόν τῆς ἀγάπης καί τῆς ἑνότητος, αὐτός δέ καί τάς εἰρημένας ἐν τῇ διασπορᾷ Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας καταρτίσαι, στηρίξαι, σθενώσαι, θεμελιώσαι ἐν τῇ πίστει καί τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ παραγγέλμασιν. Αὐτῷ ἡ δόξα καί τό κράτος εἰς τούς αἰῶνας τῶ αἰώνων. Ἀμήν.

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ 1908'. Μαρτίου ιη'· Ἐπινεμήσεως στ'.

Ἰωακείμ ἐλέῳ Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης καί Οἰκουμενικός Πατριάρχης ἀποφαίνεται.

† Ὁ Κυζίκου Ἀθανάσιος, - † Ὁ Νικομηδείας Φιλόθεος, - † Ὁ Πελαγωνίας Ἰωακείμ, - † Ὁ Ἰκονίου Ἀθανάσιος, - † Ὁ Χίου Κωνσταντῖνος, - † Ὁ Μαρωνείας Νικόλαος, - † Ὁ Στρωμνίτζης Γρηγόριος, - † Ὁ Γρεβενῶν Ἀγαθάγγελος, - † Ὁ Δρυϊνουπόλεως Λουκᾶς, - † Ὁ Σερβίων καί Κοζάνης Κωνστάντιος, - † Ὁ Λέρου καί Καλύμνου Γερμανός.

Β' ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ΣΥΝΟΔΟΝ ΤΗΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ἀριθμ. 2388

Πανιερώτατε καί Σεβασμιώτατε Μητροπολῖτα Ἀθηνῶν καί Πρόεδρε τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κύριε Θεόκλητε, καί οἱ λοιποί οἱ τήν Ἱεράν ταύτην Σύνοδον συγκροτοῦντες Πανιερώτατοι Ἀρχιερεῖς, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητοί καί περιπόθητοι ἀδελφοί καί συλλειτουργοί τῆς ἡμῶν Μετριότητος, τήν φίλην ἡμῖν σεβασμίαν ὑμῶν Πανιερότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ἐξ ὧν ἄχρι τοῦδε διημειψάμεθα ἀδελφικῶν γραμμάτων ἡμῶν περί τῶν ἐν τῇ διασπορᾷ Ὀρθοδόξων Ἑλληνικῶν Ἐκκλησιῶν, ἐξ ἀφορμῆς τῶν ἀναφυεισῶν, ἐσχάτως ἰδίᾳ, ἐν πολλαῖς αὐτῶν ἀνωμαλιῶν, οἶδεν ἤδη ἡ περισπούδαστος ἡμῖν σεβασμία ὑμῶν Πανιερότης ὅσην ἀείποτε ἡ καθ' ἡμᾶς Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία εἶχε διακαῆ ἔφεσιν πρός διευθέτησιν κατά κανονικόν καί ἀσφαλῆ τρόπον τῶν κατά τάς Ἐκκλησίας ταύτας, ἵνα ἥ τε ἀφορμή τῶν τοιούτων ἀνωμαλιῶν ἐκλίπῃ καί αἱ εἰρημέναι, διεσπαρμέναι καί μακράν τῶν κέντρων διατελοῦσαι παροικίαι, στερρῶς καί ἀπαραμειώτως τήν πατρικήν εὐσέβειαν διασώζουσαι, τελεσφόρως ἅμα τά ἑαυτῶν οἰκονομῶσιν. Οὐ γάρ μικρόν τι καί ἀδιάφορον ἡ ἐν πᾶσι τῶν παροικιῶν τούτων εὐστάθεια, οὐδέ μικρά ἡ εὐθύνη ἐπί τῇ οἱαδήποτε περί αὐτάς ὀλιγωρίᾳ, ἐξ ἧς ἤ ἡ κανονική τάξις ἤ ἡ εὐστάθεια αὐτῶν διασαλευθῆναι ἠδύνατο καί παθεῖν. Τούτου ἕνεκα μερίμνης ἰδιαζούσης καί ἐπειγούσης ἔργον εὐλόγως ποιησάμενοι τήν ὁριστικήν διακανόνισιν καί διευθέτησιν τοῦ τέως ἀκαθορίστου περί τάς παροικίας ταύτας ζητήματος τῆς κανονικῆς αὐτῶν ἐκκλησιαστικῆς ἐξαρτήσεως, ἐξ ἧς ὡς ἀπό βάσεως ἀσφαλοῦς ἐξήρτηται καί ἡ λοιπή αὐτῶν εὐστάθεια καί ἀσφάλεια καί προκοπή, μετ'ἐπιστασίας διεσκεψάμεθα ἐφ' ἱκανόν ἤδη περί αὐτοῦ μετά τῆς περί ἡμᾶς ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου. Τάς ἀνάγκας δέ τῶν καιρῶν καί τήν ὡς οἷόν τε κρείττονα ἐκκλησιαστικήν ἐποπτείαν καί χειραγωγίαν τῶν παροικιῶν τούτων ὑπ' ὄψει ἔχοντες, ἔγνωμεν, τά πράγματα πρός τήν κανονικήν ἀκρίβειαν συμβιβάζοντες, ἀσμένως τό κανονικόν δικαίωμα τῆς ἀνωτάτης ἐποπτείας καί προστασίας τοῦ καθ' ἡμᾶς ἁγιωτάτου Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἐκχωρῆσαι διά τούς λόγους τούτους τῇ ἁγιωτάτῃ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος, ὡς ἀδελφῇ πεφιλημένῃ, εὐλόγως διά τήν ἄλλην τε πρός τάς παροικίας ταύτας οἰκειότητα καί συνάφειαν καί τήν ἀπό τῆς πολιτείας ἀντίληψιν πολλαπλασιάσαι δυναμένῃ θεοφιλῶς τό ἐμπιστευόμενον αὐτῇ τάλαντον. Περί τῆς τοιαύτης δέ τελεωτικῆς τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίας ἀποφάσεως καί διακονίσεως ἀπλέτῳ πόθῳ πληροφοροῦντες τήν σεβασμίαν ὑμῶν Πανιερότητα, ἄσμενοι διαβιβάζομεν συνημμένως ὧδε τόν ἐκδοθέντα σχετικόν Πατριαρχικόν ἡμῶν καί Συνοδικόν Τόμον, εἰς ἔνδειξιν καί μόνιμον ἀσφάλειαν καί ἀκριβῆ τῶν ἐν αὐτῷ ὅρων τήρησιν εἰς τό διηνεκές. Ἐγκάρδιον δέ ἐκφράζοντες χαράν ἐπί τῇ τοιαύτῃ, τῇ τοῦ Παναγάθου Θεοῦ χάριτι, διευθετήσει, καί προσανακοινούμενοι ὅτι ἡ τοιαύτη περί τάς εἰρημένας ὁμογενεῖς ἐν τῇ διασπορᾷ παροικίας ἐκκλησιατική αὐτη πρόνοια καί διευθέτησις ἐξαγγελθήσεται διά Πατριαρχικῶν ἡμῶν γραμμάτων καί πρός τάς εἰρημένας παροικίας, καθώς καί πρός τούς ἁγιωτάτους πατριάρχας, ἀνάλογος δέ γενήσεται δημοσίευσις καί ἐν τῷ περιοδικῷ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίας "Ἐκκλησιαστική Ἀλήθεια" πρός κοινήν γνῶσιν, κατασπαζόμεθα καί αὖθις ἐν φιλήματι ἁγίῳ τήν περιπόθητον ἡμῖν σεβασμίαν ὑμῶν Πανιερότητα καί μετ' ἐγκαρδίων ἀδελφικῶν συγχαρητηρίων ἐπί τῇ αἰσίᾳ, τῇ τοῦ παναγάθου Θεοῦ χάριτι, διευθετήσει ταύτῃ, ἐνθέρμων δέ εὐχῶν ὑπέρ τῶν εἰρημένων ὁμογενῶν παροικιῶν καί ὑπέρ τῆς ἐν τῷ θεοφρουρήτῳ βασιλείῳ ἁγίας ἀδελφῆς Ἐκκλησίας καί ὑπέρ παντός τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος, διατελοῦμεν.

1908', Μαρτίου ιε'

Τῆς Ὑμετέρας λίαν ἡμῖν περιποθήτου Πανιερότητος ἀγαπητός ἐν Χριστῷ ἀδελφός καί ὅλως πρόθυμος.

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ΙΩΑΚΕΙΜ
† Ὁ Κυζίκου Ἀθανάσιος ἀγαπητός ἐν Χριστῷ ἀδελφός, - † Ὁ Νικομηδείας Φιλόθεος ἀγαπητός ἐν Χριστῷ ἀδελφός, - † Ὁ Πελαγωνίας Ἰωακείμ ἀγαπητός ἐν Χριστῷ ἀδελφός, - † Ὁ Ἰκονίου Ἀθανάσιος ἀγαπητός ἐν Χριστῷ ἀδελφός, - † Ὁ Χίου Κωνσταντῖνος ἀγαπητός ἐν Χριστῷ ἀδελφός, - † Ὁ Μαρωνείας Νικόλαος ἀγαπητός ἐν Χριστῷ ἀδελφός, - † Ὁ Στρωμνίτζης Γρηγόριος ἀγαπητός ἐν Χριστῷ ἀδελφός, - † Ὁ Γρεβενῶν Ἀγαθάγγελος ἀγαπητός ἐν Χριστῷ ἀδελφός, - † Ὁ Δρυϊνουπόλεως Λουκᾶς ἀγαπητός ἐν Χριστῷ ἀδελφός, - † Ὁ Σερβίων καί Κοζάνης Κωνστάντιος ἀγαπητός ἐν Χριστῷ ἀδελφός, - † Ὁ Λέρου καί Καλύμνου Γερμανός ἀγαπητός ἐν Χριστῷ ἀδελφός.

Ὁ Πατριαρχικός καί Συνοδικός αὐτός Τόμος τῆς 18ης Μαρτίου 1908 ἐγένετο προφανῶς δεκτός μέ πολλή χαρά καί ἱκανοποίηση στήν Ἀθήνα, ὅπως καταφαίνεται στό πιό κάτω δημοσίευμα τῆς "Ἐκκλησιαστικῆς Ἀλήθειας" τῆς 15ης Ἀπριλίου 1908.

"Μέριμνα τῶν Ἐκκλησιῶν. Ἐν τῷ νεωτέρῳ φύλλῳ τοῦ "Ἱεροῦ Συνδέσμου" Ἀθηνῶν ἐξεδόθη ὁ περί τῶν ἐν τῇ διασπορᾷ Ἐκκλησιῶν Πατριαρχικός καί Συνοδικός Τόμος ὁ κομισθείς εἰς Ἀθήνας ὑπό τοῦ πανοσιολογ. ἀρχιγραμματέως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Ἀρχιμ. κ. Ἀθανασίου Πιπέρα. Τόν Τόμον ἀνέγνω ὁ Σεβασ. Μητροπολίτης Ἀθηνῶν κ. Θεόκλητος ἐν ἐκτάκτῳ συνεδρίᾳ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῇ 7 Ἀπριλίου, παρισταμένων δύο τῶν Σεβαμ. Συνοδικῶν, Κεφαλληνίας κ. Δαμασκηνοῦ καί Μεσσηνίας κ. Μελετίου καί τοῦ παρά τῇ ἱερᾷ Συνόδῳ Βασιλικοῦ Ἐπιτρόπου κ. Βορτζέλα. Μετά τήν ἀνάγνωσιν τοῦ Τόμου, ἡ Ἱερά τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος Σύνοδος ἀπεφάσισεν ἵνα διά συνοδικοῦ γράμματος ἐκφρασθῇ τῇ Μ. Ἐκκλησίᾳ ἡ ἀΐδιος εὐγνωμοσύνη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπί τῇ ἐνδείξει στοργῆς ἰδιαζούσης τῆς Μ. Ἐκκλησίας πρός τήν πεφιλημένην θυγατέρα καί ἤδη ἀδελφήν αὐτῆς Ἐκκλησίαν τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος. Εἶτα μέν ὁ πανοσιολογ. ἀπεσταλμένος τῆς Μ. Ἐκκλησίας προσεφώνησε τά προσήκοντα, ἀπήντησε δ' ὁ Σεβασμ. Μητροπολίτης Ἀθηνῶν, μεθ' ὃ ἐγένετο δέησις ὑπέρ τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, ἐψάλη δέ τέλος ὁ πολυχρονισμός τῶν Βασιλέων καί ὁ τῆς Α. Θ. Π. ἐπισφραγίζοντες οὕτω τήν ἱεράν καί συγκινητικήν ἑορτήν".

Ἡ ἐκχώρηση, βέβαια, τῶν δικαιωμάτων του τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιστασίας τῶν Ἑλλήνων Ὀρθοδόξων τῆς Διασπορᾶς στήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος δέ σημαίνει ὅτι τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο ἔπαυσε, ἔστω καί πρός στιγμή, νά ἐνδιαφέρεται ἄμεσα καί ἐνεργά γιά τό ἁπανταχοῦ τῆς γῆς ποίμνιό του. Ἀντίθετα, οὐδαμῶς καί οὐδέποτε δέν παύει νά νουθετεῖ, νά ἐνεργεῖ καί νά πράττει τά δέοντα ὁσάκις τό πραγματικό συμφέρον τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς Ὀρθοδόξου Πίστεως τό ἀπαιτεῖ, ἔστω καί κατά τούς χρόνους ἐκείνους τῆς μεγίστης δοκιμασίας, ὅταν ἡ ὅλη του ὑπόσταση τραντάζόταν ἐκ θεμελίων ἀπό τά ἡφαιστειώδη ξεσπάσματα τοῦ μουσουλμανικοῦ φανατισμοῦ καί τῆς δυτικῆς Χριστιανικῆς μισαλλοδοξίας. Παραθέτουμε ἐδῶ ἕνα πραγματικά σοφά διατυπωμένο κείμενο πού ἀφορᾷ Κοινότητες τῆς Διασπορᾶς καί συγκεκριμένα τῆς Ἀμερικῆς, δημοσιευμένο στήν "Ἐκκλησιαστική Ἀλήθεια" τῆς 11ης Ἰουνίου 1908, τρεῖς δηλαδή σχεδόν μῆνες μετά τόν "Τόμο" πού δημοσιέψαμε πιό πάνω. Ἕνα κείμενο τόσο ἐπίκαιρο σήμερα, ὅσο καί ὅταν πρωτοδημοσιεύτηκε:

"Αἱ ἐν Διασπορᾷ Ἐκκλησίαι πολλάκις ἐγένοντο θέμα λόγου ἐν τῇ "Ἐκκλησιαστική Ἀλήθεια", ἥτις ὑπέμνησε τό πρέπον γενέσθαι, ἥτις παρήνεσε καί παραινεῖ καί παρακαλεῖ πάλιν, ἐπαναλαμβάνουσα πάντοτε ἐπικαίρως τήν πρός Ἐφεσίους (δ) συμβουλήν τοῦ Ἀποστόλου, "ἀξίως περιπατῆσαι τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθημεν, μετά πάσης ταπεινοφροσύνης καί πραότητος, μετά μακροθυμίας ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ".

"Ἀφορμήν εἰς τά ὀλίγα ταῦτα λόγια λαμβάνομεν ἐκ τῶν ἐν Ἁγίῳ Φραγκίσκῳ τῆς Ἀμερικῆς ἐπ'ἐσχάτων γενομένων. Ταῦτα δέ ἀναγκάζουσι πάντα ὀρθόδοξον κηδόμενον τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐταξίας καί τῆς ἐθνικῆς φιλοτιμίας ἡμῶν νά καχίσῃ τήν πολιτείαν πρῶτον τῶν ἀποτελούντων τό διοικητικόν τῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ Ἑλλήνων συμβούλιον, εἶτα δέ τῶν προϊσταμένων. Ἀφοῦ τό συμβούλιον τοῦτο προέβη εἰς τήν παῦσιν τοῦ ἱερέως αἰδ. Κ. Τσαπραλῆ,

ἀνθ' οὗ ἡ ἐκκλησιαστική ἐν Ἀθήναις ἀρχή ἀπέστειλε τόν πανοσιολ. κ. Στέφανον Μακαρώνην, ἔπρεπε νά μή ἐπιτραπῇ εἰς τόν παυθέντα ν'ἀναγγείλῃ ἐπ' ἐκκλησίας τήν ἀπόλυσιν αὐτοῦ, διότι ἡ ἀξιοπρέπεια αὐτοῦ ἀπῄτει τήν ἀπολογίαν καί τήν ἀνασκευήν τῶν παραπόνων· οὔτε ἔπρεπε νά δώσῃ ἀφορμήν τῷ νέῳ ἱερεῖ τῆς ἐν τῷ ναῷ ἐπιθέσεως ἤ τῶν ἐπιπαρατηρήσεων· διότι, κατά τήν ἀγγέλλουσαν ταῦτα ἐφημερίδα, γυναῖκες ὀρθόδοξοι ἐκκλησιαζόμεναι ἐξεδήλωσαν τήν ἀγανάκτησιν αὐτῶν καί ὀχλαγωγία κατευσκευάσθη ἐν τῷ ναῷ, ἥκιστα βεβαίως ἐποικοδομητική διά τούς ὀρθοδόξους".

"'Αλλά, δυστυχῶς, πταίουσι πάντες ἐπί τῇ ἀπό τοῦ ὀρθοῦ καί τοῦ εὐσχήμονος ἐκτροχιάσει. Ὅταν οἱ ναοί ἐν Χώρᾳ, ἀνεχομένῃ πᾶν εἶδος θρησκευτικῆς ἀκολασίας, μεταβάλλωνται εἰς κέντρα διαχύσεως, ἑσπερίδων καί διαλέξεων, ὅταν προτεστάνται καί ὀρθολογισταί καί παρόμοιοι ῥήτορες ἐν αὐτοῖς ἀγορεύωσιν, ἴσως δέ καί λαϊκοί ἀπαγγέλλωσιν Εὐαγγέλια, δυνατόν ν' ἀγνοῶμεν εἰς τάς ἐφημερίδας σκηνάς χειροτέρας τῆς ἐν Ἁγίῳ Φραγκίσκῳ, μεθ' ἥν οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ἔχομεν ὅτι, κατά τήν ἀνθρωπίνην ἀδυναμίαν, ἐπακολουθήσωσιν ἀντεγκλήσεις, ἔριδες, διαιρέσεις".

Τό ἄρθρο τῆς "'Εκκλησιαστικῆς Ἀλήθειας", γραμμένο πρίν ἀπό ὀγδόντα τόσα χρόνια, καί τό ὁποῖο ἀναδημοσιεύουμε ἐδῶ, ἐνέχει καί τοῦτο τό ἐξαιρετικά σπουδαῖο στοιχεῖο: ὅτι παρέχει ἀσφαλῆ κριτήρια στούς ὁμογενεῖς σήμερα ὡς πρός τόν τρόπο διοργανώσεως τῶν Κοινοτικῶν τους πραγμάτων καί τοῦ ὀρθοῦ κώδικα συμπεριφορᾶς τους σέ θέματα πού ἅπτονται αὐτῆς ταύτης τῆς ὑπόστασης τῶν Κοινοτήτων στό Ἐξωτερικό, ὅπου οἱ κίνδυνοι διάβρωσής τους καί ἴσως τελικῆς ἀπορρόφησής τους ἀπό τά γηγενῆ στοιχεῖα ἐλλοχεύουν σέ κάθε μας βῆμα. Συνεχίζει λοιπόν τό ἄρθρο:

"'Αλλ'ἤδη ὑπῆρχεν εἰσχωρήσασα, δυστυχῶς, ἡ διαίρεσις ἐν τῇ κοινότητι ταύτῃ καί ταύτην ἐπινεμομένη διέσπασε καί τήν πρό μηνός συκροτηθεῖσαν γενικήν αὐτῆς συνέλευσιν, εἰς ἥν παρῆσαν πάντες οἱ ἐν Ἁγίῳ Φραγκίσκῳ καί ἐν τοῖς περιχώροις Ἕλληνες, οἵτινες οὕτως ἤ ἄλλως λαμβάνουσι μέρος εἰς τάς συμπαθείας, ἡ δέ διαίρεσις θέλει λάβει κατά τοιοῦτόν τινα τρόπον διαστάσεις εὐρυτέρας. Ἐπί τῷ πλεονασμῷ τοῦ κακοῦ εἰς τούς ἱερεῖς μόνους οὐδέν ὑπομιμνήσκομεν· διότι ἀπειδείχθη τί συνέβη ἐντός τοῦ ἱεροῦ ναοῦ ἐν Ἁγίῳ Φραγκίσκῳ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῶν τούτων, ὡς ἀποδεικνύεται ἀφ' ἑτέρου ὅτι ἄλλοι τινές ἱερεῖς ἀλλαχοῦ γινώσκουσι νά ἐπισύρωσι καί ἐφελκύσωσιν ἐφ' ἑαυτούς τόν δέοντα σεβασμόν ἐπιβαλλόμενοι τοῖς πιστοῖς διά διδασκαλίας καί παραδείγματος καί διευθύνοντες τήν πρός πᾶν καλόν εὐγενῆ τάσιν τῶν ὁμογενῶν καί τάς ὑπέρ σκοπῶν κοινωφελῶν εὐγενεῖς αὐτῶν ὁρμάς, ὡς μανθάνομεν περί τῶν ἐν Βοστώνῃ καί Λύνν προϊσταμένων. Ἀπευθυνόμεθα καί πρός τούς προκρίτους τῶν λαϊκῶν καί πρός τούς κληρικούς, διότι ἀμφοτέρωθεν ἕλκει τήν καταγωγήν αὐτοῦ τό κακόν, ὁμοφροσύνη δέ καί κοινή σύμπραξις, ἐν εἰλικρινείᾳ, τούτων καί ἐκείνων, δυνατόν νά διακοσμήσῃ τό ἀδιακόσμητον, νά προλάβῃ δέ διαιρέσεις μείζονας. Ἐάν ᾖ ἀνάγκη νά θυσιασθῶσιν ἑκατέρωθεν φιλοτιμίαι τινές καί νά παροραθῶσιν ἀξιώσεις, "ἐς αὔριον" δεχόμεναι τήν ἱκανοποίησιν, κλῆρος καί πρόκριτοι πρέπει νά συνεργασθῶσι κοινῶς πανταχοῦ πρός ἄρσιν ψυχροτήτων, πρός τήν καταστόρεσιν τοῦ κοινοτικοῦ κλύδωνος, ἐκραγέντος ἤ κυοφορουμένου, ἐν οἱαδήποτε κοινότητι τῆς Ἀμερικῆς ἤ τῆς Αὐστραλίας· καί ἐπί παραδείγματι· θυσιασθήτω πᾶσα φιλογενείας ἄκαιρος καί ἐπιζήμιος ἐπίδειξις ἐν οἱαδήποτε μεγάλῃ ἀμερικανικῇ πόλει, ὅπου δευτέρου ναοῦ τινές ὁμογενεῖς ἐπιδιώκουσι τήν ἵδρυσιν, ὡσεί ἐξησφάλισαν τήν εἰς τό διηνεκές συντήρησιν καί λειτουργίαν καλοῦ σχολείου, μετά τήν ἐξασφάλισιν τῆς συντηρήσεως τοῦ ναοῦ τοῦ προϋπάρχοντος. Θυσιασθήτω καί ἐν ἄλλῃ μεγάλῃ κοινότητι, Νέας Ὑόρκης, Σικάγου καί ὅπου ἀλλοῦ, πᾶσα κακῶς ἐννοουμένη φιλοτιμία, ἵνα μή διασπῶμεν ἐν ἀκαίρῳ τάς ἐθνικάς δυνάμεις, ἵνα μή πίπτωσι θύματα λαϊκῶν παθῶν ἱερεῖς, ὧν τάς ἀρετάς πρό διετίας περίπου ἐπῄνουν αἱ ἀτθίδες ἐφημερίδες.

Ἐκεῖνο, τό ὁποῖον ὑπενθυμίσαμεν ἄλλοτε ταῖς ἐν Ἀμερικῇ καί ἀλλαχοῦ ἑλληνικαῖς κοινότησιν, ἐκεῖνο συνιστῶμεν καί νῦν. Νά ἀναλογισθῶσι ποῦ ζῶσιν, ὑπό τίνων κινδύνων περικυκλοῦται ἡ θρησκευτική τῶν κοινοτήτων τούτων ὑπόστασις καί ἡ ἐθνική συνεπῶς, ὑποστηρίζουσαι τό ἁγιαστικόν καί σωτηριῶδες ἔργον τῆς πνευματικῆς αὐτῶν ἀρχῆς καί κατά τάς πολλάκις εἰς αὐτάς γενομένας συμβουλάς. Νά καταβάλωσι δέ πᾶσαν προσπάθειαν πρός ἀπόκρουσιν κινδύνων, ὧν τό σπέρμα χορηγεῖ ἡ μεταξύ ἡμῶν ἐξ οὐτιδανῶν ἐνίοτε ἀφορμῶν προκαλουμένη ἔρις καί διάστασις. Γίνεται δ' αὕτη τό φυσικόν ἐπακολούθημα τῆς μεταξύ ἀδελφῶν ψυχρότητος, ἐάν μή προλάβωσι μείζονας αὐτῆς διαστάσεις οἱ προέχοντες τῶν λαϊκῶν καί ὁ κλῆρος, ὅστις οὐδέποτε πρέπει νά παύσῃ διδάσκων εἰς τούς ἀποτελοῦντας τάς κοινότητας φιλοπάτριδας ὁμογενεῖς ὅτι ὅ ἄν ὑπαγορεύῃ αὐτοῖς ἡ θρησκεία τοῦ φωτός καί τῆς ἀγάπης, αὐτό τοῦτο ἐπιβάλλει ἡ συνείδησις ἡ ἀκραιφνής καί ἀζόφωτος τῆς ἐθνικῆς φιλοτιμίας".

Ἐκεῖ, ὅμως, πού ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἔδειξε τήν Οἰκουμενικότητα τῆς ἀποστολῆς της στίς ἀρχές τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνα ἦταν στό Ἐκκλησιαστικό θέμα τῆς Κύπρου, γιά τό ὁποῖο ὅμως θά μποροῦσε (καί πρέπει) νά γραφτεῖ ὁλόκληρος ὀγκώδης τόμος. Τήν Οἰκουμενικότητά της δέ αὐτή, στό ἐν λόγῳ ζήτημα, ἀνεγνώριζαν ἐπίσημα καί τά ἄλλα Πατριαρχεῖα. Ἀνεξάρτητα ὅμως ἀπό τά μεγάλα αὐτά ἐκκλησιαστικά θέματα, γιά τά ὁποῖα οἱ Ἱεροί Κανόντες παρέχουν τήν πρωτοκαθεδρία, ἀλλά καί τό δικαίωμα, ἤ καί τό καθῆκον, ἐπέμβασης σέ Ἐπαρχίες ὑπαγόμενες διοικητικά καί ἐκκλησιαστικά σέ ἄλλη αὐτοκέφαλη Ἀρχή, στό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, ἐκεῖνο πού ἐνδιαφέρει ἐμᾶς ἐδῶ εἶναι ἡ ἀκτινοβολία του πάνω στήν Ὀρθόδοξη Διασπορά, τότε πού ἀκόμη δέν ὑπῆρχαν ὀργανωμένες ἐκκλησιαστικές ἀρχές ὑπαγόμενες στόν Οἰκουμενικό Θρόνο, ἀλλά καί σήμερα πού οἱ Κοινότητες αὐτές τῆς ἀλλαδαπῆς ἀποδέχονται ἀσυζητητί τήν τοιαύτη δικαιοδοσία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου σέ θέματα πού ἀφοροῦν τήν ὀργάνωσή τους σέ Ἑλληνορθόδοξες Ἐκκλησιαστικές Κοινότητες καί Ὁμάδες. Τήν ἐπιρροή του δέ αὐτή καί τήν ἀκτινοβολία του τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο ἀσκοῦσε μέ συμβουλές καί κείμενα πού ἀποτελοῦν πραγματικό θησαυρό, ἀλλά καί τόν καλύτερο δάσκαλο γιά ὅλους, ὅσοι ἀσχολοῦνται μέ τήν ὕπαρξη, τήν ὀργάνωση, τή λειτουργία καί τήν ἀποδοτικότητα τῶν Ἑλληνορθοδόξων Κοινοτήτων τῆς Ἀλλοδαπῆς ἤ Διασπορᾶς. Σταχυολογώντας ἀπό τήν "'Εκκλησιαστική Ἀλήθεια" παραθέτουμε δύο τέτοια κείμενα, τά ὁποῖα ἀναφέρονται μέν στίς Κοινότητες τῆς Ἀμερικῆς τῶν ἀρχῶν τοῦ εἰκοστοῦ αἰώνα, θυμίζουν ὅμως παρόμοια περιστατικά στή Μ. Βρετανία, ἀλλά καί στίς λοιπές χῶρες τῆς Εὐρώπης, ἔστω καί μετά τήν ὀργάνωση τῶν Ἑλλήνων ἀποδήμων σέ Κοινότητες μέ κεντρική ἐκκλησιαστική ἀρχή καί μέ διαφώτιση καί καθοδήγηση ἑδραζόμενη πάνω στήν Παράδοση καί τή συνεχή ἐπαφή μέ τό Ἐκκλησιαστικό Κέντρο.

Ἡ πρώτη ἀπό αὐτές δημοσιεύτηκε στό τεῦχος τῆς 7ης Μαΐου 1908, ἡ δέ δευτέρα στίς 25 Ἰουνίου τοῦ ἰδίου ἔτους, εἶναι δέ ἀρκετά διαφωτιστικές, ἀλλά καί ἀφ'ἑαυτῶν διδακτικές, ἔστω καί ἄν σέ μερικά σημεῖα μπορεῖ νά διαφωνοῦμε σήμερα λόγῳ τῶν ἰδιαζουσῶν συνθηκῶν πού ἐπικρατοῦσαν τότε στίς Κοινότητες:

"Παράδοξοι εἰδήσεις ἀναγράφονται εἴς τινας τῶν ἑλληνικῶν ἐφημερίδων τῆς Ἀμερικῆς, ἀλγεινήν ἡμῶν ἐντύπωσιν ἐμποιοῦσαι διά τήν τολμωμένην ἐκλαΐκευσιν τῶν ἱερῶν, ἄγουσαν ἀσφαλῶς εἰς τάς ἀπό τῆς ὀρθῆς πίστεως παρεκτροπάς τῶν διαμαρτυρομένων. Μεθ' ἥν εἴχομεν ἐλπίδα ὅτι θέλουσι διαψευσθῇ αἱ εἰδήσεις αὗται, βλέπομεν αὐτάς τρίς ἀναγραφομένας ἔν τινι τελευταίῳ φύλλῳ τῆς "'Ἀθηνᾶς" τοῦ Σικάγου. Πρῶτον, προκειμένου λόγου, δικαίως ἐγκωμιαστικοῦ, περί τοῦ ναοῦ τῆς ἐν Ἀτλάντᾳ κοινότητος τῶν Ἑλλήνων Ὀρθοδόξων, γράφει τις ὅτι οὗτος "ἀποτελεῖ τό κέντρον, ἐν ᾧ συχνά δίδονται διάφοροι ὁμιλίαι καί ἑσπερίδες, αἵτινες πολύ συντελοῦσιν εἰς τήν ἠθικήν πρόοδον τῶν μελῶν τῆς παροικίας". Δεύτερον, ἀναγραφομένου τοῦ πανηγυρισμοῦ τῆς ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἐν τῷ ναῷ τῆς ἑλληνικῆς ἐν Ἀτλάντᾳ κοινότητος, ἀγγέλλεται ὅτι "ἐν μέσῳ ζωηρῶν χειροκροτημάτων ἀνῆλθε τό βῆμα πρῶτος καί ὡμίλησεν εἷς ἀμερικανός πρεσβυτεριανός ἱερεύς περί ἀρχαίων ἑλλήνων, εἶτα δέ ὁ ἱερεύς τῆς κοινότητος αἰδεσιμ. κ. Κώστας Χατζηδημητρίου". Τρίτον, περιγραφομένης τῆς τελετῆς τῆς δευτέρας Ἀναστάσεως ἐν τῷ ναῷ τῆς ὁμογενοῦς ἐν Σικάγῳ κοινότητος, ἀγγέλλεται "ὅτι κατά τήν μετά μεσημβρίαν ἀκολουθίαν τῆς Ἀγάπης τό Εὐαγγέλιον ἀνεγνώσθη ὑπό διαφόρων εἰς διαφόρους γλώσσας".

Καί πρῶτον, ἀγνοοῦμεν κατά τίνα τῶν κανόνων καί τῶν παραδόσεων καί κατά τίνα παλαιάν ἤ νέαν ὀρθόδοξον διδασκαλίαν ναός τις δύναται νά μεταβληθῇ εἰς κέντρον, ὅπου δίδονται ὁμιλίαι καί ἑσπερίδες ποικίλων θεμάτων καί μάλιστα συνεχεῖς· ἔτι δέ μᾶλλον ἀποροῦμεν πῶς ἀναβαίνουσιν ἐν ὀρθοδόξῳ ναῷ τό βῆμα, κἄν πανηγυρίζηται ἐθνική τις ἑορτή, ξένου δόγματος ἱερεῖς. Ἄν οἱονδήποτε τέμενος προσευχῆς ἕτερον μεταβάλληται εἰς κέντρον ψυχαγωγίας, ἄν συναγωγή τις ἤ ναός ἑτέρου θρησκεύματος, οἱ προύχοντες ἀνά τάς ὁμογενεῖς κοινότητας καί λογάδες Ἕλληνες ἔδει ν'ἀναδιδαχθῶσιν ὅτι αἱ μόναι ἐν ναοῖς ἐπιτρεπόμεναι ἑσπερίδες εἰσίν αἱ κατά μεγάλας ἑορτάς παννυχίδες, ὁμιλίαι δέ "διάφοροι" ἐπ' οὐδενί λόγῳ συγχωροῦνται ἤ ἐάν γίνωνται ὑπό ἱερέως, ἤ λαϊκοῦ φέροντος ἐκκλησιαστικόν ὀφφίκιον καί χειροθεσίαν ἀρχιερέως καί ἐπίτηδες ἄδειαν αὐτοῦ πρός ἐκφώνησιν λόγων. Ἀλλά καί τῶν λόγων τούτων τό περιεχόμενον ἀπαιτεῖται νά ᾖ ἠθικόν καί διαπλαστικόν οὕτω τοῦ χαρακτῆρος, χειραγωγοῦν πρός τόν κατά τό ἐνόν τέλειον τοῦ χριστιανοῦ βίον τούς ἀκούοντας. Ἄγνωστον δέ κατά πόσον τηρεῖται ὁ πρός ἐκφώνησιν λόγων ὑπό λαϊκῶν ἀπαραίτητος ὅρος τῆς ἀρχιερατικῆς ἀδείας.

Οἱοσδήποτε ὅμως ἄν ᾖ ὁ τοιαύτην ἄδειαν ἔχων λαϊκός, ὑπέρ τά ἐσκαμμένα βαίνει ὅταν ἐν τῇ ἱερᾷ τελετῇ, ἐν μέσῳ ἱερέων ἀναλαμβάνῃ ν'ἀναγνῷ καί εὐαγγελικήν περικοπήν, ὅσον πανηγυρική καί κοινή καί λαμπρά θεωρηθῇ ἡ ἑορτή, ἧς μετέχει. Ἐν τῷ ναῷ τοῦ Σικάγου λειτουργοῦσι δύο μόνον ἱερεῖς, ὅταν δέ βλέπωμεν ἀναγραφόμενον ὅτι "τό Εὐαγγέλιον ἀνεγνώσθη ὑπό διαφόρων εἰς διαφόρους γλώσσας", σημαίνει ὅτι καί λαϊκοί ἀνεγίνωσκον, ἐνῷ μόλις ἐπιτρέπεται, κατά τήν ἐκκλησιαστικήν παράδοσιν, εἰς τόν λαϊκόν τόν ἔχοντα χειροθεσίαν ἀρχιερατικήν νά ἀναγνῷ ψαλμόν τινα ἤ περικοπήν ἀποστολικήν (ἔργον ὅμως καί τοῦτο τῶν ὑποδιακόνων) ἤ τήν Κυριακήν προσευχήν, ἤ τό σύμβολον τῆς πίστεως. Ἄν που παρατηρηθῇ τις ὑπερβασία, ἄν ἀκούσωμεν ὅτι χρόνοι σκαιᾶς ἀμαθίας ἐν τῷ παρελθόντι ἐπέτρεπον παραβάσεις τῶν κειμένων διατάξεων, αἱ ἡμέραι, καθ' ἅς ζῶμεν ἐν μέσῳ μάλιστα

διαμαρτυρομένων καί χριστιανῶν ἀδεῶς περί τά τῆς πίστεως ἐλευθεριαζόντων, ἀποκρούουσι πάντα τοιοῦτον νεωτερισμόν, ἐφ'δσον μάλιστα καί κληρικούς εὐπαιδεύτους ἀριθμοῦμεν καί ὁ λαός ἡμῶν ἀποδέχεται μετ' εὐλαβείας πᾶσαν διδασκαλίαν τῆς Ἐκκλησίας. Σήμερον ἐν αὐτῷ τῷ βασιλείῳ τῆς Ἑλλάδος αἴρονται φωναί κατά τῆς ἀπό ἐτῶν παρεισφρησάσης ἀνιέρου συνηθείας τῆς ἐν αὐτοῖς ψηφηφορίας πρός ἐκλογήν βουλευτῶν. Ἐν μέσῳ δ'Ἑλλήνων Ὀρθοδόξων, ἐν ἀλλοδόξῳ χώρα, μεταβολή ναοῦ εἰς κέντρον ἑσπερίδων καί ὁμιλιῶν γινομένων ἐκτάκτως ἤ τακτικῶς ὑπό ὀρθοδόξων καί διαμαρτυρομένων, ἐν μέσῳ Ἑλλήνων λατρευόντων τά πάτρια ἔθη παρείσδυσις καί λαϊκῶν, λαμβανόντων μέρος ἐν ἱερᾷ τελετῇ καί ἀναγινωσκόντων Εὐαγγέλιον ἐν ναῷ, ἀποβαίνουσι κατακρίσεως ἄξια καί τοῦτο κ' ἐκεῖνο.

Ὑπάρχει πρός ἀγόρευσιν ἐν Ἀμερικῇ κληρικοῖς τε καί λαϊκοῖς ἐλευθερία; Καί λέσχαι ὑπάρχουσι καί αἴθουσαι πρός τοῦτο κατάλληλοι. Αὗται εἰσι τά κέντρα τῶν ἑσπερίδων καί τῶν ὁμιλιῶν. Ὑπάρχουσι δέ καί οἱ τρέφοντες ζῆλον πρός ἀνάγνωσιν τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου; Δύνανται ν' ἀναγινώσκωσιν αὐτό κατ'οἶκον, ἐάν δέ θέλωσιν ἑρμηνείαν, νά ζητήσωσιν αὐτήν ἀπό τοῦ ἱερέως αὐτῶν. Αὐτός ἔχει καθῆκον νά ἑρμηνεύσῃ. Ἀλλ' αὐτός καί ὁ λαός ἔχουσι καθῆκον νά μή παρεκτραπῶσιν ἀπό τῆς εὐθείας".

Τό σχόλιο αὐτό εἶχε, ὅπως εἴδαμε πιό πάνω, συνέχεια στό τεῦχος τῆς 11ης Ἰουνίου 1908 πού προαναφέραμε. Τό ἑπόμενο ὅμως σχόλιο γενικεύει, κατά κάποιο τρόπο, τό ὅλο θέμα τῆς δημιουργίας Κοινοτήτων στή Διασπορά, ἤ, ὅπως θά λέγαμε σήμερα, τήν ὅλη κοινοτική δραστηριότητα τῶν Ἑλλήνων Ὀρθοδόξων πού ζοῦν καί προοδεύουν μακράν τῶν πατρογονικῶν τους ἑστιῶν.

"<u>Ἐκκλησίαι ἐν τῇ διασπορᾷ.</u> Ὑπέρ οἰκοδομῆς ἱεροῦ ναοῦ τῆς ἐν Σαβάνᾳ Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Κοινότητος ἀναγράφονται ἐν ἐφημερίσιν ἑλληνικαῖς συνδρομαί διενεργούμεναι οὐ μόνον μεταξύ τῶν μελῶν αὐτῆς ταύτης τῆς Κοινότητος, ἀλλά καί ἑτέρων Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων, ἐπί παραδείγματι τῶν ἐν Νέᾳ Αὐρηλίᾳ, Κολοῦμβῳ, Ἀλβάνυ καί Θώμσουϊλ, πασῶν ἐν Ἀμερικῇ ἐγκατεστημένων. Εὑρίσκονται λοιπόν πάντοτε πρόθυμοι οἱ ἐν διαφόροις ἀμερικανικαῖς πόλεσιν ὁμογενεῖς πρός ὑποστήριξιν ἱερῶν καί πατριωτικῶν ἔργων, ἀναγραφαί δέ συνεχεῖς δωρητῶν καί δωρημάτων μαρτυροῦσι τήν ἀρετήν ταύτην, τῆς πρός τά πάτρια ἀγάπης καί στοργῆς θερμαινομένης παρ'ἡμέραν καί ζῶσαν ἀείποτε δεικνυούσης ἑαυτήν ἐπ' ἀγαθῷ τῶν κοινωφελῶν καί τῶν ἱερῶν τοῦ Γένους ἡμῶν καθιδρυμάτων.

Οἱ τόσοι ναοί παρά ταῖς Ἑλληνικαῖς ἐν Ἀμερικῇ Κοινότησιν, ἤ τε ἐκ θεμελίων ἀνεγερθέντες ἤ τε διασκευασθέντες, ἡ σύστασις καί σχολῆς τῆς ἑλλην. ἐν Σικάγῳ Κοινότητος, ἡ συντήρησις ἐφημερίδων ἑλληνικῶν ἀποβαίνει τρανή τις ἀπόδειξις ὅτι πάντες οἱ τάς ἀποικίας ταύτης ἀποτελοῦντες ἔχουσιν ἀνάγκην οὐχί κέντρου, τό λεγόμενον, ἀλλά χαλινοῦ. Πᾶν ὅπερ ἤθελον οὗτοι διδαχθῇ καλόν ἤ μιμήσεως ἄξιον δύνανται ν'ἀποδεχθῶσι καί νά πραγματοποιήσωσι, κινδυνεύοντες ἐν τῇ ὁρμῇ αὐτῶν νά ἐγκολπωθῶσιν ὡς ἅγιον ἐκεῖνο, ὅπερ ἀπαραδεκτόν ἐστι παρ' ἡμῖν, ἐθνικῶς τε καί ἐκκλησιαστικῶς. Διά τοῦτο συνεχῶς ἐπεκαλέσθημεν τήν λελογισμένην, τήν κατά πρόγραμμα καί εἰλικρινῆ συνεργασίαν τῶν ἐν ἑκάστῃ κοινότητι προκρίτων, κληρικῶν καί λαϊκῶν πρός διαπαιδαγώγησιν τῶν εὐγενῶν ὁρμῶν, ὅπως αὗται μή ἀγνοοῦσαι τά σύνορα τοῦ, κατά τούς πάλαι σοφούς, αἱρετοῦ καί τοῦ φευκτοῦ, φύγωσι μέν αὐτό, προσλάβωσι δ' ἐκεῖνο. Ζῶντες ἐν μέσῳ κόσμου λίαν ἐλευθεριάζοντος εἰς τάς θρησκευτικάς δοξασίας καί τάς δογματικάς διδασκαλίας, ἀνάγκη νά τηρῶσι τά πάτρια, ὡσανεί τινα διαθήκην, εἰ οὐχί τῶν προπατόρων, ἀλλά τοὐλάχιστον τοῦ πατρός καί τῆς μητρός, οἵτινες ἠγνόουν τό περί τήν θρησκευτικήν δῆθεν ἐλευθερίαν ἀκόλαστον. Οἱ ἀνεπτυγμένοι λαϊκοί καί σύν αὐτοῖς οἱ κληρικοί προϊστάμενοι πρέπει νά ὑπενθυμίζωσιν εἰς πάντας ὅτι καθῆκον ἔχουσι νά ἀκολουθῶσι τῷ παραδείγματι, τῇ παραδόσει, τῇ διδασκαλίᾳ καί τοῖς ὑπό τοῦ ὀρθοῦ λόγου διαπαιδαγωγουμένοις αἰσθήμασιν εὐσεβῶν πατέρων.

Ὁ κλῆρος ἔχει καθῆκον νά διδάσκῃ ταῖς ἑλληνικαῖς κοινότησι τί τό συμφέρον αὐταῖς ἐν γένει· οὔτε ἐπιτρέπεται κληρικῷ τινι, οἱωδήποτε, ἐν διχοστασίᾳ τυχόν παρ' ἑλληνικῇ τινι κοινότητι, ν'ἀποδέχηται τήν πρόσκλησιν μειοψηφίας τινος, δυσηρεστημένης πρός τούς περισσοτέρους, καί νά τρέχῃ ἀλλαχοῦ πρός εὐλογίαν καί καθιέρωσιν δευτέρου ναοῦ, διασπῶντος ἐναργέστερον τήν κοινήν ἁρμονίαν, διατέμνοντος τάς ἐθνικάς δυνάμεις, καθιδρύοντος, οὕτως εἰπεῖν, δευτέραν ὁμόδοξον ὁμογενῆ κοινότητα. Διότι καί δύο ναοί, καί δύο καί τρεῖς ἱερεῖς, καί δύο σχολαί ἐν τῇ αὐτῇ κοινότητι ἐννοοῦνται, ὅταν εὐτυχοῦσα ἡ μία καί αὐτή κοινότης ἀδιάσπαστος καί διά τῆς αὐτῆς κοινοτικῆς ἀρχῆς διοικῇ ταῦτα. Ἀλλά δύο ἀρχαί ἐφορευτικαί καί διοικητικαί ἐν τῇ αὐτῇ κοινότητι δεικνύουσι διῃρημένην αὐτήν καί τείνουσαν εἰς ζημίαν καί πρός ὄλεθρον τῶν κοινῶν. Ἔπρεπε νά μή συμβῇ τό τοιοῦτο."

(συνεχίζεται στο ἑπόμενο)

Ο ΕΝΙΑΙΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΣ Μ. ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ

Τήν Τρίτη βράδυ, 4 Ἰουνίου 1991, πραγματοποιήθηκε, στή Μεγάλη Αἴθουσα τοῦ Μεγάρου τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, συνάντηση τῆς ὁλομέλειας τοῦ Ἑνιαίου Ἐκπαιδευτικοῦ Φορέα τῆς Ἑλληνικῆς Παροικίας Μ. Βρετανίας μέ τόν Ὑπουργό Παιδείας Κύπρου Δρα Χριστόφορο Χριστοφίδη. Παρέστησαν, πλήν τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου κ. Γρηγορίου καί τοῦ Ὑπουργοῦ, ὁ Ὕπατος Ἁρμοστής κ. Ἄγγελος Ἀγγελίδης, οἱ συνοδεύοντες τόν Ὑπουργό Δρες Ἀνδρέας Παπασταύρου καί Ἀντώνης Παπαδόπουλος, οἱ δυό Σύμβουλοι Ἐκπαίδευσης Ἑλλάδος καί Κύπρου Δρ Νικόλαος Βολιώτης καί Δρ Ἔλλη Παπαφώτη, ὅπως καί τά λοιπά μέλη τοῦ Ἑνιαίου Φορέα.

Ἡ συνάντηση αὐτή πραγματοποιήθηκε μέσα στά πλαίσια τῆς ἐπίσκεψης τοῦ Ὑπουργοῦ στό Λονδῖνο, ὁ ὁποῖος εἶχε στό μεταξύ κατ' ἰδίαν συναντήσεις μέ τόν Ἀρχιεπίσκοπο Θυατείρων καί Μ. Βρετανίας (πού εἶναι καί ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἑνιαίου Φορέα) καί μέ ἐκπροσώπους τοῦ ΚΕΣ, τῆς ΟΕΣΕΚΑ καί τῶν Ἀνεξαρτήτων Σχολείων (ΑΕΣΑ), οἱ ὁποῖοι καί εἶχαν ἐκθέσει τίς ἀπόψεις τους πάνω στόν τρόπο δομῆς καί λειτουργίας τοῦ Ἑνιαίου Φορέα.

Ὁ Δρ Χριστοφίδης, ὁ ὁποῖος, μαζί μέ τόν ὁμόλογό του Ὑπουργό Παιδείας τῆς Ἑλλάδος κ. Σουφλιᾶ, εἶχε διαδραματίσει ἀποφασιστικό ρόλο στήν ὑλοποίηση τοῦ ἀπό καιροῦ κυοφορουμένου Ἑνιαίου Φορέα, ἀνάγγειλε καί ἐπίσημα τήν ἔναρξη λειτουργίας του καί ὑποσχέθηκε κάθε ἐνίσχυση ἀπό μέρους τῶν δύο Κυβερνήσεων Ἑλλάδος καί Κύπρου γιά τήν ἐπιτυχία του ἔργου καί τῶν ἐπιδιώξεων τοῦ Φορέα.

Ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος, ὡς Πρόεδρος τοῦ Ἑνιαίου Φορέα, εὐχαρίστησε τόν Ὑπουργό κ. Χριστοφίδη καί δι'αὐτοῦ τήν Κυπριακή Κυβέρνηση γιά τήν συμβολή τους στήν ἐπίλυση τοῦ ἀκανθώδους αὐτοῦ προβλήματος πού γιά χρόνια ἀπασχολοῦσε τήν Ὁμογένεια. Εὐχαρίστησε ἐπίσης καί τήν Ἑλληνική Κυβέρνηση, χωρίς τή συμβολή τῆς ὁποίας ὁ Ἑνιαῖος Φορέας θά ἦταν δύσκολο νά πραγματοποιηθεῖ, ὅπως καί τούς Ἐκπροσώπους τῶν ἄλλων Ὁμογενειακῶν Φορέων Ἐκπαίδευσης, οἱ ὁποῖοι ἐπέδειξαν πνεῦμα συνεργασίας καί εὐθύνης στόν νευραλγικό τομέα τῆς Παροικιακῆς Ἐκπαίδευσης, χάρη στήν ὁποία διασφαλίζεται ἡ ἐθνικοθρησκευτική ταυτότητα τοῦ Ἑλληνισμοῦ πού ζεῖ στό Ἡνωμένο Βασίλειο.

Τήν ἀπόλυτη ἱκανοποίηση καί τή χαρά τους γιά τήν ἵδρυση τοῦ Ἑνιαίου Φορέα ἐξέφρασαν ὡσαύτως καί οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ ΚΕΣ κος Νικόλαος Χατζηπατέρας, τῆς ΟΕΣΕΚΑ κος Χριστόδουλος Στυλιανοῦ καί τῶν Ἀνεξαρτήτων Σχολείων κος Σάββας Χρυσάνθου, οἱ ὁποῖοι ὑποσχέθηκαν πλήρη συνεργασία ὥστε τά τυχόν ἐμπόδια καί δυσκολίες νά ὑπερκεραστοῦν πρός γενικό ὄφελος τοῦ Ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ τῆς Μ. Βρετανίας.

Ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος, σέ ἔνδειξη τῶν εὐχαριστιῶν τῆς Ὁμογένειας γιά τή συμβολή τοῦ κ. Χριστοφίδη στήν ἵδρυση τοῦ Ἑνιαίου Φορέα Ἐκπαίδευσης, τοῦ ἐδώρισε εἰδικῶς φιλοτεχνηθεῖσα, ἀπό τόν ἁγιογράφο Λευτέρη Φουλίδη, γιά τήν περίσταση εἰκόνα τῆς Παναγίας. Ἀκολούθως ὅλοι μετέσχαν σέ δεξίωση πού ὀργάνωσε ἡ Ἀρχιεπισκοπή πρός τιμή τοῦ Ὑπουργοῦ καί τῆς συνοδείας του.

Ὁ Ὑπουργός Παιδείας Κύπρου προσφωνεῖ τήν ὁλομέλεια τοῦ Ἑνιαίου Φορέα Ἑλληνικῆς Παροικιακῆς Ἐκπαίδευσης στήν αἴθουσα συνεδριάσεων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ Δρος ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗ ΜΕ ΤΟ ΚΕΣ

Ὁ Ὑπουργός Παιδείας Κύπρου Δρ Χριστόφορος Χριστοφίδης ἐπισκέφθηκε τήν Ἀρχιεπισκοπή τή Δευτέρα, 3 Ἰουνίου 1991, στίς 11.15πμ, συνοδευόμενος ἀπό τούς κ.κ. Ἀνδρέα Παπασταύρου, Ἀντώνη Παπαδόπουλο, Κλεῖτο Αὐγουστῖνο καί τήν κα Ἔλλη Παπαφώτη. Μετά ἀπό ἡμίωρη κατ'ἰδίαν συνάντηση μέ τόν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπο κ. Γρηγόριο, ὁ Δρ Χριστοφίδης συνάντησε τά Μέλη τοῦ ΚΕΣ στή μεγάλη αἴθουσα συνεδριάσεων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

Στή συνάντηση παρέστησαν, ἐκτός ἀπό τόν Σεβασμ. Ἀρχιεπίσκοπο καί τόν Ὑπουργό μέ τήν συνοδεία του, οἱ ἀκόλουθοι: Οἱ Θεοφ. Ἐπίσκοποι Ζηνουπόλεως κ. Ἀρίσταρχος, Κυανέων κ. Χρυσόστομος, Τελμησσοῦ κ. Χριστοφόρος, Μιλητουπόλεως κ. Τιμόθεος, ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀρχιμ. Ἀθανάσιος Θεοχάρους, οἱ Κυρίες Μαρία Φαφαλιοῦ, Σύλβια Χριστοδούλου, Ἄννα Ἰωαννίδη, Ἐντμέ Λεβέντη, καί οἱ κ.κ. Σάββας Καραγιάννης, Ἀνδρέας Ἀποστόλου, Γιῶργος Γιακουμῆς, Ἠλίας Καραμμαλλῆς, Χαράλαμπος Κυριακίδης, Μιχαήλ Παντελιᾶς, Δημήτριος Παπακωστόπουλος, Χάρης Μεττῆς.

Ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Γρηγόριος καί ὁ Ὑπουργός Παιδείας Κύπρου Δρ. Χριστόφορος Χριστοφίδης μαζί μέ τά Μέλη τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Συμβουλίου του Κ.Ε.Σ.

Μετά τήν προσευχή, ὁ Σεβασμιώτατος καλωσόρισε τόν Ὑπουργό στό Σπίτι, ὅπως εἶπε, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Ἑλληνισμοῦ στή Μ. Βρετανία. Τόν εὐχαρίστησε γιά τήν οὐσιαστική του συμβολή στήν ἐπίλυση δύο βασικῶν καί τόσο σπουδαίων γιά τήν Ὁμογένεια ζητημάτων, τή δημιουργία τοῦ Ἐπιμορφωτικοῦ Ἰνστιτούτου Δασκάλων, καί τοῦ Ἑνιαίου Φορέα Ἑλληνικῆς Ἐκπαίδευσης, καί τόνισε ὅτι ἡ Ὁμογένεια στήν ὁλότητά της θά κάνει τό πᾶν γιά νά ἐπιτύχουν πλήρως οἱ δύο αὐτοί στόχοι. "Ἡ Ἐκκλησία, πάντως, παρέχει τούς χώρους της γιά νά στήσει ἡ Ὁμογένεια τίς δυό της τράπεζες - τήν τράπεζα τῆς Θείας Λατρείας καί τήν Τράπεζα τῆς Ἑλληνοχριστιανικῆς Παιδείας - ὥστε ὄχι μόνο νά διατηρήσουμε αὐτά πού ἔχουμε, ἀλλά καί νά τά ἀξιοποιήσουμε πλήρως γιά τό καλό καί τό μέλλον τοῦ Ἀπόδημου Ἑλληνισμοῦ".

Ἀνταπαντώντας ὁ Ὑπουργός ἐξέφρασε τή χαρά του γιά τά ἐπιτευχθέντα ἤδη ἀποτελέσματα, τά ὁποῖα ὀφείλονται ἀφ'ἑνός στήν ἀγαστή συνεργασία πού ἐπικρατεῖ μεταξύ Ἑλληνικοῦ καί Ἑλληνοκυπριακοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καί γενικά μεταξύ τῶν Κυβερνήσεων Ἑλλάδος καί Κύπρου, ἀφ' ετέρου ὅμως χάρη στή θετική συμβολή τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καί τῶν ἄλλων Ὁμογενειακῶν Φορέων Ἐκπαίδευσης. "Πάντως τά δύο Ὑπουργεῖα κι ἐγώ προσωπικῶς εἴμαστε ἀποφασισμένοι νά προχωρήσουμε καί ἐάν ἕνας Φορέας προτιμήσει νά μήν ἐνταχθεῖ στόν Ἑνιαῖο Φορέα τότε δέν θά ἔχει καί δικαίωμα νά ζητήσει καί νά πάρει δασκάλους ἀπό τίς ἀποστολές. Ἄλλωστε ἔχουμε ἐπενδύσει τόσα πολλά ἐδῶ στήν Παροικία, ἀκριβῶς γιατί ἐπιδιώκουμε τή διατήρηση τῆς Ἑλληνοχριστιανικῆς ταυτότητας τῆς Ὁμογένειας. Ἐπ' αὐτοῦ ἐπίσης σᾶς ἀνακοινώνω ὅτι ἤδη ἑτοιμάσθηκε σειρά ἀπό ἕξι βιβλία πρός χρήση τῶν παιδιῶν τῶν σχολείων τῆς Παροικίας. Τά βιβλία αὐτά ἀποτελοῦν ἀποτέλεσμα ἀφ' ἑνός ἐμπειρικῆς μελέτης δασκάλων καί ἐπιθεωρητῶν πού ἐργάστηκαν ἐδῶ, ἀφ' ἑτέρου ὅμως ἔχουν τεθεῖ ὑπό τήν κρίση ἀνωτέρων Ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν τῆς Κύπρου καί θά τύχουν τῆς τελικῆς ἔγκρισης τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας τῆς Ἑλλάδος προτοῦ κυκλοφορήσουν. Ἐλπίζουμε πάντως νά εἶναι ἕτοιμα τό ἀργότερο μέχρι τόν Ὀκτώβριο 1991."

Σέ ὑποβληθεῖσες ἐρωτήσεις καί παρατηρήσεις ὡς πρός τόν πιθανό κίνδυνο ὑποτίμησης ἤ μείωσης τοῦ ρόλου τῆς Ἐκκλησίας στόν τομέα τῆς Ἐκπαίδευσης, ὁ Ὑπουργός τόνισε κατηγορηματικά ὅτι ἀφ'ἑνός ἐκτιμᾶ ἀφάνταστα τόν Ἀρχιεπίσκοπο κι ἔχει ἐμπιστοσύνη στίς ἱκανότητές του νά ἑνώσει τήν Παροικία στόν κοινό αὐτό Ἐκπαιδευτικό σκοπό, ἀφ' ἑτέρου ὅμως ὁ ἴδιος πιστεύει ὅτι ὁ ρόλος τῆς Ἐκκλησίας ἔχει καί πρέπει νά ἔχει πάντοτε πρωταρχικό ρόλο στόν Ἑλληνισμό τῆς Παροικίας. Ὅσο γιά τήν κατοχύρωση τοῦ ρόλου πού ἡ Ἐκκλησία διαδραματίζει στήν Ἐκπαίδευση, αὐτό, κατά τή γνώμη του, διασφαλίζεται ἀπό τό γεγονός ὅτι τήν Προεδρία τήν ἔχει ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, τό δέ ἀναλυτικό πρόγραμμα διαλαμβάνει τήν ὑποχρεωτική διδασκαλία τῶν Θρησκευτικῶν. Κανένα πάντως σχολεῖο δέν ἐπιτρέπεται ν'ἀρνηθεῖ τήν ἐπιδίωξη τοῦ βασικοῦ στόχου τοῦ Ἑνιαίου Φορέα πού εἶναι ἡ διατήρηση τῆς Ἑλληνοχριστιανικῆς Ταυτότητας τῆς Ὁμογένειας.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος εὐχαρίστησε καί πάλιν τόν Ὑπουργό καί ἀκολούθως ὅλοι οἱ σύνεδροι μετέβησαν στό ἑστιατόριο τοῦ ὁμογενοῦς κ. Παντελῆ Δημοσθένους καί παρεκάθησαν εἰς Γεῦμα ὡς προσκεκλημένοι τοῦ Σεβασμιωτάτου.

ΣΥΝΑΞΙΣ ΙΕΡΟΥ ΚΛΗΡΟΥ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ

Πρός τούς Εὐλαβεστάτους Ἱερεῖς καί Διακόνους τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Θυατείρων καί Μεγάλης Βρετανίας

Ἀγαπητοί Συνεργάτες,

Ἀπευθύνουμε τοῦτο τό γράμμα γιά νά σᾶς καλέσουμε σέ Κοινή Ἱερατική Σύναξη ὅλων τῶν Κληρικῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

Ἡ Σύναξη θά πραγματοποιηθεῖ στούς χώρους τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τῆς Κοιμήσεως Θεοτόκου Βορείου Λονδίνου, τήν Τρίτη, 25 Ἰουνίου 1991, σύμφωνα μέ τό ἐσώκλειστο Πρόγραμμα.

Ὁ Σεβασμιώτατος καὶ οἱ λοιποὶ Κληρικοὶ Μείζονος Λονδίνου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς στὸν Καθεδρικὸ Ναὸ Παναγίας μετὰ τὴ Θ. Λειτουργία (25-6-1991)

Σᾶς συμβουλεύουμε πατρικά ὅπως προσέλθετε ὅλοι μέ ἱερατική ἀμφίεση, δηλαδή νά φέρετε ράσο καί καλυμαύχιο καί ἐκεῖνοι πού ἔχουν Ὀφφίκιο νά φέρουν καί τό σταυρό. Νά προετοιμαστεῖτε δέ ἀνάλογα, ὥστε ἡ συμμετοχή σας νά εἶναι θετική, ἐποικοδομητική καί ἐνεργής. Ἔτσι θά καρπωθοῦμε ὅλοι οἱ Σύνεδροι Κληρικοί ἀπό τίς σκέψεις καί τήν πεῖρα τῶν ὁμιλητῶν καί τῶν ἄλλων ἀδελφῶν μας.

Ἡ Ἱερατική μας Σύναξη, ὅπως θά δεῖτε ἀπό τό ἐσώκλειστο Πρόγραμμα, θά ἀρχίσει μέ τήν τέλεση τῆς θείας Λειτουργίας στίς 8-10 πρωΐ καί θά λήξει στίς 6.30 τό ἀπόγευμα. Γιαυτό θά πρέπει νά βρισκόμαστε στήν ὥρα μας γιά νά μήν ὑπάρξει καθυστέρηση στήν ἔναρξη τῆς Συνάξεως. Ἔτσι ὄχι μόνο θά ἔχουμε στή διάθεσή μας ἀρκετό χρόνο, ἀλλά συγχρόνως θά ἀξιοποιήσουμε ἐπωφελῶς τήν κοινή συνάντηση καί κοινωνία μας.

Πρέπει ἐδῶ νά ὁμολογήσουμε ὅτι δέν βρίσκουμε, ἤ δέν διαθέτουμε καιρό νά συναντηθοῦμε μεταξύ μας καί νά ἀνταλλάξουμε σκέψεις, ἀλλά καί νά μοιραστοῦμε τίς ἀνησυχίες καί τά κοινά προβλήματα πού ἀντιμετωπίζουμε στήν ἱερή καί ὡραία διακονία μας.

Μέσα στούς δύσκολους καί κοσμογονικούς καιρούς πού ζοῦμε, ἔχουμε μεγάλη ἀνάγκη ἀλληλοενισχύσεως καί παρηγορίας, γιά νά μπορέσουμε νά φέρουμε σέ πέρας τήν ὑψηλή ἀποστολή μας. Αὐτόν τό σκοπό ἔχουν οἱ Ἱερατικές Συνάξεις, νά βοηθήσουν δηλαδή καί νά ἐνθαρρύνουν τούς Κληρικούς μας. Ἄς ἐλπίσουμε ὅτι τούτη θά εἶναι ἡ ἀπαρχή μιᾶς πιό στενῆς, πλούσιας, ἰσχυρῆς καί ἀδελφικῆς συνεργασίας ὅλων μας. Ἔτσι θά δυνηθοῦμε νά καθοδηγήσουμε, νά προστατεύσουμε καί νά διδάξουμε τό Ποιμνιό μας, τό ὁποῖο μᾶς ἀγαπᾶ καί μᾶς σέβεται, ἀλλά καί ἀναμένει πολλά ἀπό τούς Ποιμένες καί Πνευματικούς του Πατέρες καί Δασκάλους.

Ἐν ἀναμονῇ τῆς μεθ' ὑμῶν κοινωνίας καί συμπροσευχῆς, διατελοῦμε μετά πολλῆς ἐν Κυρίῳ ἀγάπης καί εὐχῶν

30 Μαΐου 1991

†Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Θυατείρων
καί Μεγάλης Βρετανίας Γρηγόριος

* * *

Τήν Τρίτη, 25η Ἰουνίου 1991, ἐγένετο στούς φιλόξενους χώρους τῆς Κοινότητας τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα ὁλοήμερη Ἱερατική Σύναξη τοῦ Κλήρου τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Θυατείρων καί Μ. Βρετανίας.

Τῆς Ἱερατικῆς Συνάξεως προήδρευσε ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Θυατείρων καί Μ. Βρετανίας κ.κ. Γρηγόριος, ὁ ὁποῖος ἀρκετά πρωΐ προέστη τῆς Θ. Λειτουργίας.

Ἔτσι μετά τό "ἐκ Θεοῦ ἄρχεσθαι καί εἰς Θεόν ἀναπαύεσθαι" οἱ ἐργασίες τῆς Συνάξεως ἤρξαντο στήν Κοινοτική αἴθουσα.

Ὁ Σεβασμιώτατος ἀπηύθυνε σχετικό χαιρετισμό καί ἀκολούθησαν διάφορες ὁμιλίες καί ἐγένοντο συζητήσεις ἐπί τῶν λεχθέντων.

Παρόντες ἦσαν οἱ Θεοφιλέστατοι Ἐπίσκοποι καί οἱ λοιποί ἱερεῖς καί διάκονοι τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

Στή σύναξη προσῆλθαν καί χαιρέτισαν ὁ ἐξοχώτατος Πρέσβης τῆς Ἑλλάδος κ. Γεώργιος Παπούλιας, ὁ ἐξοχώτατος Γενικός Πρόξενος τῆς Κύπρου κ. Μιχαήλ Σπανός καί οἱ Προϊστάμενοι τῶν Διδασκαλικῶν Ἀποστολῶν κος Νικόλαος Βολιώτης καί κα Ἔλλη Παπαφώτη.

Οἱ Κυρίες τῆς Βοηθητικῆς Ἀδελφότητος Η ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΑ περιποιήθηκαν ὅλους.

* * *

Τρίτη, 25 Ἰουνίου 1991
Καθεδρικός Ναός Κοιμήσεως Θεοτόκου Βορείου Λονδίνου
ὥρα 8 πρωΐ - 6.30 ἀπόγευμα

Πρόγραμμα Ἐργασιῶν Συνάξεως

- Θεία Λειτουργία: 8.30 - 10.00πμ
- Πρόγευμα: 10.00 - 10.30 πμ
- Παρουσίες - Πρακτικά προηγούμενης Συνεδρίας
- Χαιρετισμός - Καλωσόρισμα τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου

Μελέτη, Ἐξέταση τῶν Θεμάτων

1) Ἡ Νεολαία καί ἡ Ἐκκλησία μας στή Μεγάλη Βρετανία.
Θεοφιλ. Ἐπισκόπου Τελμησσοῦ κ. Χριστοφόρου
Γενική προσέγγιση τοῦ θέματος
Παρατηρήσεις - Ἀπορίες - Εἰσηγήσεις.

2) Ἡ Ἑλληνική Παιδεία στή Νέα Γενεά τῶν Ἀποδήμων τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου
Θεοφιλ. Ἐπισκόπου Κυανέων κ. Χρυσοστόμου
Τό Ἑλληνικό Σχολεῖο καί τά προβλήματά του.

3) Ἡ Χριστιανική Ἐκπαίδευση στή Διασπορά καί τό χρέος τῆς Ἐκκλησίας
Θεοφιλ. Ἐπισκόπου Νύσσης κ. Ἐλευθερίου
Προβλήματα - Εἰσηγήσεις - Συμπεράσματα

Διάλειμμα - Γεῦμα

4) The Orthodox Liturgy and its importance for our spiritual life.
Ἡ Ὀρθόδοξος Λειτουργία καί ἡ σπουδαιότης της γιά τήν πνευματική μας ζωή
Ἀρχιμ. Ἐφραίμ Lash

5) Ἐξελικτική πορεία τῆς Ὁμογένειας στό κεφάλαιο τῆς Ἐκπαίδευσης
Θεοφιλ. Ἐπισκόπου Ζηνουπόλεως κ. Ἀριστάρχου
Συμβολή τῆς Ἑλλάδος καί Κύπρου
Κοινός Φορέας
Παρατηρήσεις - Σκέψεις - Εἰσηγήσεις.

6) Κληρικολαϊκό Συνέδριο Κοινοτήτων Ἀρχιεπισκοπῆς
Θεοφιλ. Ἐπισκόπου Μιλητουπόλεως κ. Τιμοθέου

7) Διάφορα - ἀπορίες

Προσευχή - Λήξη ἐργασιῶν Συνάξεως

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΒΑΡΝΑΒΑ

"Οὐράνιον πολίτευμα κεκτημένος ἔνδοξε,
Πατρίδα σήν τιμῶσά σε, μή παρίδης κακουχουμένου
δεινῶς ἐξ ἐθνῶν τῶν τῆς Ἄγαρ, ἀλλά λύτρωσαι"
(Ἀπό τόν Κανόνα τῆς Ἑορτῆς)

Ἡ πάντιμη καί πανίερη μνήμη τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου Βαρνάβα γιορτάσθηκε κι ἐφέτος μέ κάθε μεγαλοπρέπεια ἀπό τήν ὁμώνυμη Κοινότητα τοῦ Β. Λονδίνου.

Στιγμιότυπο ἀπό τήν ἐκδήλωση γιά τήν Ἡμέρα Κύπρου. Στήν πρώτη σειρά (ἀπό δεξιά): Ἀναστάσιος Μητσιάλης (Γ. Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος), Μιχαήλ Σπανός (Γ. Πρόξενος Κύπρου), Γεώργιος Παπούλιας (Πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος), ὁ Δήμαρχος τῆς Περιοχῆς μετά τῆς συζύγου του, ὁ Michael Poutillo (Ὑφυπουργός), ὁ Βουλευτής Sir Hugh Rossi καί ὁ Νικόλαος Χατζηπατέρας (Πρόεδρος Συνδέσμου Ἑλληνορθοδόξων Κοινοτήτων Μ. Βρετανίας).

Ἡ Ἐκκλησία μας τιμᾶ κάθε χρόνο τή μνήμη του τήν 11η Ἰουνίου. Τήν ἴδια μέρα τιμᾶται καί ὁ Ἀπόστολος Βαρθολομαῖος, πού ἦτανε ἕνας ἀπό τούς δώδεκα Ἀποστόλους. Ὁ Ἀπόστολος Βαρνάβας συγκαταλέγεται μεταξύ τῶν ἑβδομήκοντα Ἀποστόλων.

Ἡ γιορτή τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα φέρνει στή μνήμη μας ζωηρές τίς πληροφορίες πού γνωρίζουμε γιά τήν καταγωγή, τή δράση, τό κῦρος, τή ζωή καί τό θάνατό του.

Τό ὄνομά του ἦτανε, μᾶς λέει ὁ Ἀπόστολος Λουκᾶς, Ἰωσῆς. Οἱ Ἀπόστολοι ὅμως τοῦ ἔδωκαν τό ὄνομα Βαρνάβας, πού σημαίνει "υἱός παρακλήσεως", δηλαδή τῆς παρηγοριᾶς. Ἦτανε Ἑβραῖος, ἀπό τή φυλή τοῦ Λευΐ. Μέ ἄλλα λόγια καταγόταν ἀπό γένος ἱερατικό. Γεννήθηκε στήν Κύπρο. Οἱ Ἑβραῖοι τότε εἶχανε ἐπικοινωνία μέ τό νησί καί ἀρκετοί ἐκατοικοῦσαν καί ἐκεῖ.

Ὁ Ἀπόστολος Βαρνάβας ἀπό τίς πρῶτες μέρες πού δέχτηκε τό εὐαγγέλιο δόθηκε στό Χριστό ὁλόψυχα. Αὐτό φαίνεται ἀπό τό παρακάτω γεγονός: Ἕνα χωράφι πού τοῦ ἀνῆκε, ὁ Βαρνάβας προέβηκε σέ πώλησή του καί ὅσα χρήματα πῆρε τά παραχώρησε ὅλα στούς Ἀποστόλους γιά τίς ἀνάγκες τῆς Ἐκκλησίας καί τῶν φτωχῶν μελῶν της.

Οἱ προφητεῖες γιά τό Πρόσωπο τοῦ Μεσσία, πού ἄκουε, νέος, ἀπό τό στόμα τοῦ Ραββίνου Γαμαλιήλ στά Ἱεροσόλυμα, μαζί μέ τό φίλο του Παῦλο, τώρα ἐρχόντουσαν σάν κινηματογραφική ταινία ἐνώπιόν του. Ἡ καρδιά του ἦτανε πυρωμένη ἀπό τήν αὔρα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Γιά τήν ἐπίσημη ἀποστολή του στήν Ἀντιόχεια ὁ εὐαγγελιστής Λουκᾶς γράφει: "παραγενόμενος καί ἰδών τήν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐχάρη, καί παρεκάλει πάντας τῇ προθέσει τῆς καρδίας προσμένειν τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἦν ἀνήρ ἀγαθός καί πλήρης πνεύματος Ἁγίου καί πίστεως καί προσετέθη ὄχλος ἱκανός τῷ Κυρίῳ" (Πράξ. ιά 23,24).

Ὁ Βαρνάβας στή συνέχεια πῆγε στήν Ταρσό. Ἔφερε μαζί του τόν Παῦλο στήν Ἀντιόχεια καί γιά ἕνα χρόνο δίδασκαν τό Εὐαγγέλιο. Ἔπειτα μεταβαίνουν στά Ἱεροσόλυμα μέ τά χρηματικά δῶρα τῶν Χριστιανῶν τῆς Ἀντιοχείας πρός τήν Ἐκκλησία τῶν Ἱεροσολύμων. Ἀφοῦ ἐξετέλεσαν ὅμως καί αὐτή τήν ἀποστολή ξαναγύρισαν στήν Ἀντιόχεια.

Ἀπό ἐκεῖ ἀναχώρησαν, μετά ἀπό ἐντολήν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πρός τήν Ἐκκλησίαν ὅπως τούς ἀνατεθεῖ τό ἔργο, γιά τό ὁποῖο τούς εἶχε καλέσει, δηλαδή νά μεταφέρουν τό Εὐαγγέλιο πιό ἔξω ἀπό τά σύνορα τῆς Παλαιστίνης.

Ἔχοντας μαζί τους οἱ Βαρνάβας καί Παῦλος τόν Ἰωάννη-Μᾶρκο, συγγενῆ τοῦ Βαρνάβα, ἀναχώρησαν ἀπό τό λιμάνι τῆς Σελεύκειας καί ἀφίχτηκαν στή Σαλαμίνα τῆς Κύπρου.

Οἱ Ἀπόστολοι διέτρεξαν ὅλο τό νησί. Κήρυξαν τό Εὐαγγέλιο. Στήν Πάφο, παρά τήν ἀντίσταση τοῦ Μάγου Ἐλύμα, δίδαξαν τόν ἀνθύπατο καί κυβερνήτη τῆς Κύπρου Σέργιο Παῦλο τό Λόγο τοῦ Θεοῦ.

Ἀκολούθησε ἡ ἀναχώρηση τῶν Ἀποστόλων καί ἡ μετάβασή τους στή Μικρά Ἀσία. Ἐκεῖ ὁ Μᾶρκος κουράστηκε, δειλίασε καί τούς ἐγκατέλειψε.

Ὅταν ἀργότερα ἑτοιμάστηκαν γιά δεύτερο ταξίδι, τό πρόσωπο τοῦ Μάρκου γίνεται ἀφορμή νά ἀναλάβουν δράση ξεχωριστά. Οἱ Βαρνάβας καί Μᾶρκος ξαναγύρισαν στήν Κύπρο καί ἐστερέωσαν τήν Ἐκκλησία στήν πίστη. Οἱ ἐχθροί τοῦ Χριστοῦ, οἱ Ἑβραῖοι, δολοφόνησαν τό Βαρνάβα μέ λιθοβολισμό. Ὁ Μᾶρκος ἔθαψε τό θεῖο καί συνεργάτη του, τοποθετώντας στό στῆθος του τό χειρόγραφο, τοῦ κατά Ματθαῖον Εὐαγγελίου.

Ὁ Ἀπόστολος Βαρνάβας παραμένει φίλος τοῦ Χριστοῦ γνήσιος καί δικός μας πρεσβευτής στό οὐράνιο θυσιαστήριο. Ὁ σημερινός πόνος, ἡ θλίψη, οἱ ταπεινώσεις, οἱ κίνδυνοι καί τά δεινά πού ὑφίσταται ὁ τόπος, ὅπου ὁ Ἀπόστολος πρωτοεῖδε τό φῶς τοῦ ἥλιου καί ἔσπειρε τό

Λόγο τοῦ εὐαγγελίου ἀναμένουν ὅπως, ἡ παρρησία τοῦ θείου Βαρνάβα πρός τό Θεό, ἡ παρουσία του στό οὐράνιο θυσιαστήριο καί ἡ προσευχή του στό θρόνο τῆς Ἁγίας Τριάδας κινήσουν τό θεῖο ἔλεος. Νά μᾶς χαρίσει ἄφεση ἁμαρτιῶν, ἑνότητα ψυχῶν, εἰρήνη καί λύτρωση, γιά νά δοξάζεται ὁ Ἀληθινός Θεός στούς αἰῶνες.

Ἡ Κοινότητα τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα ἐδῶ στό Λονδῖνο τόν ἔχει Προστάτη καί πολιοῦχο της. Σέ συνεργασία μαζί μέ τό Σύνδεσμο τῶν Ἑλληνορθοδόξων κάλεσε ὅλους καί φέτος νά συνεορτάσουν καί νά ἑνώσουν τίς δεήσεις καί προσευχές τους γιά τήν κατά Θεό προκοπή τοῦ Λαοῦ τῆς Παροικίας μας καί τήν εὐόδωση τῶν περιστάσεων τοῦ Ἑλληνισμοῦ καί εἰδικά τῆς πονεμένης Κύπρου.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΟΡΤΑΣΜΩΝ
ΑΠΟΣΤ. ΒΑΡΝΑΒΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

9η Ἰουνίου, Κυριακή:
Ἐπίσημοι Ἑορτασμοί - ΗΜΕΡΑ ΚΥΠΡΟΥ
Ναός Ἀποστόλου Βαρνάβα, ὥρα 9.00 - 12.00 μεσημέρι
Ἀρχιερατική θ. Λειτουργία προεξάρχοντος
τοῦ Σεβασμιωτάτου
Ἀριεπισκόπου Θυατείρων
καί Μ. Βρετανίας κ.κ. Γρηγορίου
Ὁμιλητής ὁ Ὕπατος Ἁρμοστής τῆς Κύπρου
κ. Ἄγγελος Ἀγγελίδης.

10η Ἰουνίου, Δευτέρα:
Ναός Ἀποστόλου Βαρνάβα, ὥρα 6.30 - 8.00μμ
Ἑσπερινός

11η Ἰουνίου, Τρίτη:
Ναός Ἀποστόλου Βαρνάβα, ὥρα 9.30 - 12.30 μμ
Ἀρχιερατική Θ. Λειτουργία. Προεξῆρχε ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Τελμησσοῦ κ. Χριστοφόρος. Προσευχή γιά τούς δωρητές, ἑορταστές, ἀφιερωτές, τούς ἐπιτρόπους, ψάλτες, συνδρομητές, ὑπηρέτες τοῦ ναοῦ, διδάσκοντες, διδασκομένους, ἀνακαινιστές, κηδεμόνες, χορηγούς καί προστάτες τῆς Κοινότητος Ἀπ. Βαρνάβα.

Στήν ἐκδήλωση τῆς Κυριακῆς παρέστησαν ὁ Ἐξοχώτατος Πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος κ. Γεώργιος Παπούλιας, ὁ Ἐξοχώτατος Ὕπατος Ἁρμοστής τῆς Κύπρου κ. Ἄγγελος Ἀγγελίδης, οἱ Ἄγγλοι Βουλευτές Michael Portillo (Ὑφυπουργός), Sir Hugh Rossi, Pauline Green, ὁ Δήμαρχος καί οἱ Ἀρχηγοί τῆς Ἀστυνομίας τῆς περιοχῆς, Δημοτικοί Σύμβουλοι καί πρόεδροι Ἑλληνικῶν Ὀρθοδόξων Κοινοτήτων καί Σωματείων τῆς Ὁμογένειας, ὅπως ἐπίσης καί πλῆθος κόσμου. Μετά τό πέρας τῆς ἐκδηλώσεως ἡ Κοινότης Ἀποστόλου Βαρνάβα ἐδεξιώθη τούς ἐπισήμους καί τόν λαό στις εὐρύχωρες αἴθουσές της.

Γραφεῖα Κοινότητος Ἀπ. Βαρνάβα.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

"ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ: ΙΑΚΩΒΟΣ Κ. ΤΣΟΥΝΗΣ".

Μέ τόν πιό πάνω τίτλο, καί μέ ὑπότιτλο "Ματιές στό χῶρο καί τό χρόνο ἑνός ἀσυνήθιστου Ἕλληνα", μόλις κυκλοφόρησε, σέ πολυτελέστατη, πολυσέλιδη ἔκδοση το βιβλίο τοῦ Παν. Γ. Φούγια, Διδάκτορος Φιλοσοφίας, τό ὁποῖο ἀναφέρεται σ'ἕνα πραγματικά "ἀσυνήθιστο" Ἕλληνα, τόν Ἰάκωβο Τσούνη, Ἐφοπλιστή καί Ἐπιχειρηματία πρώτου μεγέθους, πρό πάντων ὅμως ἄνθρωπο μέ πλουσιώτατη φιλανθρωπική καί ἐθνική δραστηριότητα ἀπό τίς σπάνιες στά χρόνια μας.

Στό βιβλίο αὐτό, πού φιλοδοξεῖ νά κοσμεῖ τή βιβλιοθήκη ὅλων μας, ὑπάρχουν δύο εἰδῶν "προλεγόμενα": Εἶναι ἀφ' ἑνός οἱ πολύ τιμητικές ἐπιστολές καί τά διπλώματα-βραβεῖα, πού κατά καιρούς ἔλαβε ὁ βιογραφούμενος Ἰάκωβος Τσούνης ἀπό Πατριάρχες, Ἀρχιεπισκόπους καί Μητροπολίτες, ἀπό στρατηγούς, ἀκαδημαϊκούς καί ἄλλες ἐξέχουσες προσωπικότητες τῶν γραμμάτων καί τῆς πολιτικῆς. Ἀφ' ἑτέρου εἶναι ὁ κυρίως πρόλογος τοῦ Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ καί τέως Πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, ἀπό τόν ὁποῖο καί δανείζομαι μιά φράση πού ὁ ἴδιος εἶχε δανειστεῖ ἀπό κάποιο "σοφό τοῦ Μεσαίωνος": "Ἕνας διδάσκαλος τῆς τέχνης τῆς ζωῆς ἀξίζει περισσότερον παρά χίλιοι γραμματοδιδάσκαλοι".

Καί πράγματι! Διαβάζοντας τή βιογραφία τοῦ μεγάλου αὐτοῦ νεοέλληνα, τοῦ Ἰάκωβου Τσούνη, ὅπως τήν παρουσιάζει ὁ συγγραφέας τοῦ βιβλίου, καί ἡ ὁποία καλύπτει τίς σελίδες 77 μέχει 249 (σέ σύνολο 317 σελίδων) μένουμε ἔκθαμβοι ἀπό τή θαυμαστή ἄνοδο τοῦ φτωχόπαιδου Ἰακώβου μιᾶς πολυμελοῦς Ἀχαϊκῆς οἰκογένειας σέ μεγιστάνα τοῦ πλούτου καί τῆς φιλανθρωπίας, μέ τή δικιά του, ἀποκλειστικά, δραστηριότητα, ἐπιχειρηματική μεγαλοφυΐα, ἀλλά καί τήν ἄκρα του τιμιότητα στίς δοσοληψίες του, ἐνῶ παράλληλα ἡ ἐθνική καί φιλανθρωπική του δραστηριότητα ἀπέσπασαν τόν δίκαιο ἔπαινο ἀπό τούς πάντες.

Ἀναφέρω, ἐνδεικτικά, αὐτά πού γράφει ὁ τέως Ὑπηρεσιακός Πρωθυπουργός τῆς Ἑλλάδος καί Εἰσαγγελεύς τοῦ Ἀρείου Πάγου Δημήτριος Κιουσόπουλος γιά τόν Ἰάκωβο Τσούνη: "Ἕνας ἰδαλγός Ἕλληνας. Ἱππότης τῆς ζωῆς, ποτισμένος μέ ἰδανικά καί ὑπερηφάνεια. Ἄνθρωπος χωρίς ἀλαζονεία, μέ ἀξιοπρέπεια, μέ ἀληθινή καί πηγαία εὐγένεια. Κορεσμένος ἀπό τήν πρακτική γνώση καί τή δοκιμασμένη ἐμπειρία. Ἐπίζηλος γιά τήν ἀρετή καί διδακτικός γιά τούς νέους".

Δέν ἐκπλήττει, συνεπῶς, τό γεγονός ὅτι τό βιβλίο αὐτό εἶναι ἀφιερωμένο ἀπό τόν Ἰάκωβο Τσούνη στούς 63 ἀεροπόρους πού σκοτώθηκαν σέ μιά ἀπρόσιτη κορυφή τοῦ ὄρους Ὄθρυς στίς 5 Φεβρουαρίου 1991, ἔκτισε δέ ὁ ἴδιος στή μνήμη τους καί παρεκκλήσι στόν τόπο ὅπου εἶχε συντριβεῖ τό ἀεροπλάνο τους, ἐκτός ἀπό τίς ἄλλες συγκινητικές δωρεές πού ἔκανε στούς συγγενεῖς τῶν τραγικῶν θυμάτων τοῦ δυστυχήματος.

Στό βιβλίο ἐπίσης ὑπάρχει σέ ἐξαιρετική ἀνατύπωση τό πλούσιο φωτογραφικό του ἀρχεῖο, στό ὁποῖο παρακολουθεῖ κανείς τήν Συνοδική πορεία τοῦ βιογραφούμενου καί τῆς οἰκογενείας του, ἀφοῦ στόν θεσμό τῆς οἰκογένειας στηρίζεται ὁ ἴδιος ὅλο τό βάρος τῆς ἐπιβίωσης τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἀνυπόκριτη δέ εἶναι ὡσαύτως καί ἡ ὑπερηφάνεια πού νοιώθει γιά τούς στενότατούς του δεσμούς μέ τήν Ἑλληνική Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία.

Αὐτός πράγματι εἶναι ὁ Ἰάκωβος Τσούνης καί αὐτό εἶναι τό μεγάλο μήνυμα πού βγαίνει τόσο ἄβίαστα καί πειστικά μέσα ἀπό τό πραγματικά ὡραῖο καί τόσο κοινωφελές γιά τούς νεοέλληνες βιβλίο γύρω ἀπό τή ζωή καί τήν πλούσια προσφορά του στην Πατρίδα καί τούς συνανθρώπους μας. Συμπεράσματα πού διατυπώνονται ἀρκετά ἐπιγραμματικά ἀπό τόν Οἰκουμενικό Πατριάρχη κ. Δημήτριο, ὁ ὁποῖος τοῦ γράφει: "Σᾶς συγχαίρω διά τήν ἔκδοσιν αὐτήν, ἡ ὁποία πολλά ἀποκαλύπτει καί μεγάλως οἰκοδομεῖ καί διδάσκει".

Βιβλιόφιλος

Ο ΤΙΜΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΟΥ ΙΕΧΩΒΑ

τοῦ Πρωτοπρ.Μιχαήλ Γιαννάτου

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος γράφοντας στούς κατοίκους τῶν Φιλίππων τούς ἔγραφε γιά τούς "ἐχθρούς τοῦ σταυροῦ" (Φιλ. 3,18). Αὐτοί οἱ ἐχθροί τοῦ Σταυροῦ ὑπάρχουν καί σήμερα, εἶναι οἱ Χιλιαστές ἤ οἱ Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβᾶ. Ὁ Τίμιος Σταυρος πού, γιά μᾶς τούς πιστούς, εἶναι τό σύμβολο τῆς πιό μεγάλης ἀγάπης καί τῆς μεγαλύτερης Θυσίας, τῆς ἀγάπης καί τῆς Θυσίας τοῦ Θεοῦ γιά τόν ἄνθρωπο, αὐτός γιά τούς Μ. τοῦ Ἰ. εἶναι "τό γεμάτο ἀτίμωση σύμβολο τοῦ Θανάτου". Αὐτές τίς κακοδοξίες τῶν Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβᾶ θά δοῦμε σήμερα, σέ λίγες γραμμές:-

Κοιτάζοντας τήν ἱστορία τῶν Μ. τοῦ Ι. μᾶς κάνει κατάπληξη ἡ εὐκολία πού ἀλλάζουν "γραμμή" καί τό πιστεύω τους. Γιατί, αὐτοί πού σήμερα ἀρνοῦνται τόν Σταυρό τοῦ Κυρίου, χτές στέκονταν εὐλαβικά μπροστά του καί περήφανα τόν ἔφερναν ἐπάνω τους.

Ἀπό τό πρῶτο τεῦχος τῆς περιβόητης "Σκοπιᾶς" ὁ Ρώσσελ χρησιμοποίησε τό Σταυρό στό ἐπάνω ἀριστερό μέρος τοῦ περιοδικοῦ. Ἀκόμα ὅλοι οἱ Μ. τοῦ Ι, ἔπρεπε νά φοροῦν καρφίτσα μέ τόν Σταυρό στεφανωμένο μέ βασιλικό στέμμα. Ὁ ἴδιος ὁ Ρῶσσελ ἔλεγε ὅτι ὁ μοναδικός δρόμος σωτηρίας περνάει μέσα ἀπό τό Σταυρό τοῦ Κυρίου.

Ἀπό τό 1932 ἀλλάζουν. Βλέπουν τόν Σταυρό σάν "ξύλο αἰσχύνης, ἀτιμίας καί ντροπῆς" καί ἀπαγορεύουν στούς ὀπαδούς τους νά ἔχουν τόν Σταυρό σάν σύμβολο τοῦ ἀληθινοῦ καί γνήσιου Μάρτυρα τοῦ Ἰεχωβᾶ.

Αὐτή τους ἡ στάση μᾶς δίνει τό δικαίωμα νά τούς ρωτήσουμε, γιατί αὐτή ἡ ἀλλαγή; Οἱ ἴδιοι λένε πώς εἶναι οἱ ἀληθινοί καί ἀδιάψευστοι ἑρμηνευτές τῆς ἀλήθειας, τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Τόσο εὔκολα τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ἀλλάζει τήν ἑρμηνεία τῆς Ἁγίας Γραφῆς; Ὄχι βέβαια! Μόνον αὐτοί, οἱ Μ. τοῦ Ι., σάν ὄργανα τοῦ Διαβόλου, πέφτουν στά λάθη αὐτά γιατί αὐτό συμφέρει τόν Διάβολο, τόν δηλωμένο ἐχθρό τοῦ Σταυροῦ.

Πολλά λένε καί γιά τό σχῆμα τοῦ Σταυροῦ. Στά τελευταῖα χρόνια βρῆκαν ὅτι ὁ Κύριος δέν σταυρώθηκε πάνω στό γνωστό μας σχῆμα σταυροῦ, ἀλλά πάνω σ'ἕνα ἁπλό κορμό δέντρου, ἕνα πάσσαλο. Τί λέει ἡ ἱστορία καί ἡ παράδοση:

Σύμφωνα μέ ἱστορικές μαρτυρίες, τήν ἐποχή τοῦ Κυρίου οἱ Ρωμαῖοι εἶχαν καθιερώσει στίς ἐκτελέσεις τους τό γνωστό μας σχῆμα σταυροῦ. Ἡ Ἀποστολική παράδοση τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως καί πάρα πολλές πρωτοχριστιανικές μαρτυρίες, ἀπεικονίσεις καί σκίτσα μᾶς βεβαιώνουν γιά τό γνωστό μας σχῆμα σταυροῦ. Ἀλλά, καί αὐτοί οἱ ἴδιοι οἱ Μ. τοῦ Ι. ἕως τό 1931 χρησιμοποιοῦσαν αὐτό τό σχῆμα τοῦ Σταυροῦ. Αὐτόν, τόν γνωστό μας Σταυρό, ζήτησε κι' ὁ Ρῶσσελ νά τοποθετήσουν πάνω στόν τάφο του, καί τόν τοποθέτησαν.

Σήμερα ἐκφράζονται μέ τίς πιό ἀνόητες θεωρίες καί δέν μᾶς λένε ἀπό ποῦ βγάζουν τά παράλογα συμπεράσματά τους. Σέ ποιές ἐπιστημονικές μαρτυρίες σηρίζονται καί ἀπό ποιές ἱστορικές πηγές πῆραν τίς πληροφορίες τους. Ἡ μόνη ἀπάντηση εἶναι ὅτι ὁ μεγάλος ἐχθρός τοῦ Σταυροῦ, ὁ Διάβολος, τούς τυφλώνει καί τούς ἐμποδίζει νά δοῦνε τήν ἀλήθεια.

Οἱ Μ. τοῦ Ι. μᾶς κατηγοροῦν πώς ὅταν ἀσπαζόμαστε καί προσκυνοῦμε τό Σταυρό, κάνουμε θανάσιμη ἁμαρτία καί εἴμαστε εἰδωλολάτρες. Δέν θέλουν νά δοῦνε ὅτι ὑπάρχουν δύο προσκυνήσεις. Ἡ λατρευτική, πού ἀνήκει μονάχα στον Θεό, καί ἡ τιμητική πού ἀποδίδουμε στούς Ἁγίους, τά ἀντικείμενα τῆς λατρείας καί τά σύμβολα τῆς πίστης μας, ὅπως εἶναι καί ὁ Σταυρός.

Στό βιβλίο τῆς Γένεσης (47,31) διαβάζουμε: Πρίν πεθάνει ὁ Ἰακώβ, εὐλόγησε τά παιδιά τοῦ Ἰωσήφ καί ἔπειτα προσκύνησε τήν ἄκρη τῆς ράβδου τοῦ Ἰωσήφ, πού ἦταν σύμβολο Βασιλικῆς ἐξουσίας, (καί γιά μᾶς τύπος τοῦ Σταυροῦ τοῦ Κυρίου). Ὁ Ἰακώβ ἐκείνη τήν ὥρα δέν ἤξερε ὅτι προσκύνηση ἀνήκει μόνο στόν Θεό; Πώς ὁ Θεόπνευστος Μωυσῆς τό γράφει καί τό παραδίνει στό Ἰσραήλ;

Μέ τόν ἴδιο τρόπο πού ὁ Ἰακώβ προσκύνησε τή ράβδο τοῦ Ἰωσήφ, χωρίς νά εἰδωλολατρεῖ, ἔτσι κι' ἐμεῖς προσκυνοῦμε τόν Τίμιο Σταυρό. Μέ τόν τρόπο αὐτό ἀπονέμουμε τιμή στόν Κύριο πού θυσιάστηκε πάνω σ' αὐτόν καί ποτέ στήν ὕλη, μέ τήν ὁποία εἶναι φτιαγμένος ὁ σταυρός.

Λένε ὅτι τό ξύλο τοῦ σταυροῦ εἶναι καταραμένο καί ὄργανο ἐγκλήματος, ὅπως ἡ ἠλεκτρική καρέκλα καί ἡ ἀγχόνη.... Ναί, πρίν νά ἀνεβεῖ πάνω του ὁ Χριστός, ἦτανε σύμβολο ντροπῆς. Ἀπό τήν στιγμή ὅμως πού πέθανε πάνω του ὁ Χριστός, ἔγινε σύμβολο θυσίας, δικαιοσύνης, εἰρήνης καί ἀγάπης. Πάνω στό Σταυρό ὁ Κύριος δέ νικήθηκε, ἀλλά ἐκεῖ νίκησε τόν Θάνατο καί τόν Ἅδη. Αὐτός εἶναι ὁ λόγος πού ὁ Ἀπόστολος Παῦλος λέγει: "ὅσοι βαπτιστήκαμε στόν ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ, βαπτιστήκαμε στόν Θάνατό Του". (Ρωμ. 6,3) καί κατηγορεί "τούς ἐχθρούς τοῦ Σταυροῦ" (Γαλ. 6,14 Εφεσ. 2,14 Κολ. 1,20 καί 2,14 Φιλιπ. 3,18).

Ὅπως κάθε τι πού ἀνήκει σέ κάποιο ἀγαπημένο πρόσωπο εἶναι πράγμα ἀγαπητό, ἔτσι πολύ περισσότερο, ὅ,τι ἀνήκει στόν Κύριό μας εἶναι ἀγαπητό καί σεβάσμιο καί δικαιολογημένα πρέπει νά τό προσκυνοῦμε. Ἔτσι εἶναι ὁ Σταυρός, τά καρφιά, ἡ λόγχη, ἡ φάτνη, τό σπήλαιο, ὁ Γολγοθάς, ὁ Τάφος τοῦ Κυρίου μας. Καί ὅλα ὅσα εἶναι ἀφιερωμένα στό Θεό. Σχετικά μᾶς προτρέπει καί ὁ Προφήτης Δαυίδ "Ἄς ἔλθουμε καί νά προσκυνήσουμε τόν τόπο πού στάθηκαν τά πόδια του" (Ψαλ. 131 (132))

Γιά μᾶς ὁ Σταυρός τοῦ Κυρίου εἶναι τό σημεῖο πού μᾶς ξεχωρίζει ἀπό τούς ἄπιστους, ὅπως ἀκριβῶς ἡ περιτομή ξεχώριζε τούς Ἰσραηλίτες ἀπό τούς Ἐθνικούς. Εἶναι "ὅπλον ἀκαταμάχητον, δαιμόνων ἀντίπαλος, δόξα μαρτύρων, ὁσίων ὡς ἀληθῶς ἐγκαλλώπισμα, λιμήν σωτηρίας,.....".

Πρωτοπρ. Μιχαήλ Γιαννᾶτος

AN ADDRESS BY HIS EMINENCE ARCHBISHOP GREGORIOS TO MEMBERS OF THE NIKEAN CLUB AT ITS ANNUAL DINNER

Monday, 24th June 1991, at 7 p.m.

Your Grace, your excellencies, my lords, reverend fathers and dear friends,

I am extremely grateful to your lordship, dear Archbishop, for your kind words. Also, I extend my thanks to the committee and all the members of the Nikean Club for honouring me this evening at the annual dinner of this highly respected Association which has already become an institution in the life and relations between the Anglican and Orthodox Churches.

I admire those people, of blest memory, who had the inspiration to found this club in order to commemorate the 1600th anniversary of the First and Great Synod of the One, Holy Catholic and Apostolic Church, which took place in Nicaea of Asia Minor in the year 325 a.d., and which has contributed so much not only to the promotion and understanding, but also for the future of Christianity.

As you are all aware, this synod has composed the first seven articles of the Creed, (known in history as the Nicene-Constantinopolitan Creed), which was completed in 381 a.d. at the Second Ecumenical Council.

The establishment of the Nikean Club was created not only to commemorate the Nicean Synod, but particularly to confirm that the Church Of England abides steadfastly to, and unceasingly nurtures and cultivates the spirit and letter of the holy Fathers who formed that august and unique synod.

In addressing you here tonight, I speak not only on behalf of myself, but on behalf of the three hundred thousand Greek Orthodox faithful now living in this hospitable and civilised country of ours. I serve them as their pastor having been appointed by His All-Holiness The Ecumenical Patriarch Demetrios I and the Holy Synod of our Mother Church, the Ecumenical Throne.

As Christians we continue to cultivate and practice living the Christian life, working hard to promote the ideal which the Synod Of Nicea and the great Fathers of the Church proclaimed in their deliberations.

The Ecumencial Patriarchate and the whole Orthodox Church (with its individual autocephalous Orthodox Churches), have always had a traditional friendship, mutual respect and understanding with the Church Of England and its leaders. This mutual respect and understanding culminated during this century in a real love and affection due to the great leadership and care for the Church and its progress of the great Ecumenical Patriarch Meletios Metaxakis (seventy years ago) and (thirty years ago) of Patriarch Athenagoras, on the one hand, and on the other, the anglican Archbishops Cosmo Lang and Michael Ramsey, all of whom are now in Heaven. Their pioneering work is carried-on to this day by their successors. We also do hope and trust that Your Grace, beloved brother in Christ, will continue, expand, extend and enrich this dialogue of friendship by your youthfulness and your great love for the glory of the Church of Our Lord Jesus Christ.

It gives me great pleasure, and I feel privileged to repeat to you once again my own and also the congratulations of all the faithful of my Church living in this country on your elevation to the esteemed See of Canterbury, and I assure you of our respect and love and prayers for you personally, and also for the success of your ministry.

Being the head of the Church Of England, which is not only a Church, but also a national institution which plays a very important role for the welfare of this land and the spiritual progress and peace in Our Lord of this great Nation and Country , you have many responsibilities and obligations towards us all, who happen to share the same anxieties and complexities of contemporary life in this land and elsewhere. The Church Of England being a church of universal claims, plays an important role for many millions of people living beyond these shore. We trust and we hope that you will fulfil, during your term in this high office, not only the expectations of those who elected you, but also those who have reasons to believe that the Church Of England has a special place in the promotion and safeguard of the Christian ideals, that is **"τήν κρίσιν, τόν ἔλεον καί τήν πίστιν"** *- "...justice, mercy and faithfulness" (Matthew 23:23) , as Our Lord has taught us, according to Saint Matthew.*

In these apocalyptic times, therefore, in which we live, it is absolutely necessary not only to teach our faith and safeguard it, but it is also our obligation and duty to reinterpret it and make it heard in the ears and hearts of all those who are tepid and indifferent and colourless towards Christianity and the Church. So it is necessary to upgrade our own contribution for the realization and the fulfilment of the will of God in Whose Name the Church speaks and acts.

Being amongst you not only this evening, but having spent the last thirty-two years in this country, serving the Orthodox Christians in many ways, and coming from a Nation which cultivated special links and ties with the British people for the last 170 years, I take this opportunity to reaffirm this long and fruitful friendship. The Philhellenic spirit which was established and created by your forefathers, and personified by the great son of this country, Lord Byron, and maintained and extended by so many other British people through the years, it is necessary for me to reciprocate it in some way, and on my own part to work hard for the deepening of those traditional relationships which have existed between the Greek and British nations.

Last week I was in Athens for a few days, and I visited a very old establishment of Modern Greece, called The Society Of Friends Of The People. The chairman of this Society, who is an esteemed teacher and theologian at the University Of Athens, Dr. Nicholas P. Bratsiotis, with delight shewed me the original letters of some of the most famous and well-known fighters and fathers of the new Greek State. Among them, he shewed me a letter from an Englishman who had been entrusted with the army of the newly established Greek State in the 1830's. From another book I read how the Greek people expressed their respect and condolences on the death of Queen Victoria who died in 1901. Also, another book was given to me written in Greek and English about the last Great War, when the Greek nation wholeheartedly united its strength and its will-power with the British people to fight against Mussolini and Hitler, the dictators who caused so many catastrophies for this Country, for Greece and the whole

of Europe and other parts of the world.

In concluding this address on this happy and memorable occasion, I pray for the welfare of this great Nation and the Greek Nation, for the people of Greece and the Island Of Cyprus from where I come, and where I was brought-up, which became one of the first missionary places where the great apostles Barnabas, Paul and John Mark preached the Good News. But which is unfortunately now divided and many of its people are refugees, saddened and suffering because of the present circumstances. We pray for the welfare of Your Grace and all the bishops and clergy of the Church Of England and their flocks; and we do hope and pray that a new spirit of love and understanding will prevail and expand between our churches and our people during your term in office.

I am deeply moved and extremely grateful to all of you, for your kindness and courtesy and generous words.

SYNAXIS OF THE CLERGY

To The Reverend Priests and Deacons
of the Sacred Archdiocese of Thyateira
and Great Britain

Dear Brethren In Christ,

We address this letter to you to invite you to a General Meeting of the Clergy of our Archdiocese to be held on Tuesday, 25th June 1991, at the Cathedral of St. Mary, Trinity Road, Wood Green, London N22 4LB. A programme for the Meeting is attached herewith.

As you will notice, our Meeting begins with the Holy Liturgy (which will last from 8.30 - 10.00 a.m.), and concludes at 6.30 p.m. In this way not only will we have ample time at our disposal, but we will also be able to use it profitably during our Meeting.

We must admit here that we either do not have, or do not find time to meet and exchange ideas as well as share the anxieties and common problems that we face in our sacred and noble diakonia amongst ourselves.

In these difficult and cosmogonic times of ours, we are all in need of mutual help and consolation in order to be able to fulfil our high mission. It is this purpose that the Meetings of the Clergy are aiming to achieve, - to help and encourage our clergymen. Let us hope that this will be the beginning of a closer, richer, stronger and increased brotherly love amongst us all of. In this way we will be able to guide, to protect and to teach our Flock, who love and respect us all, but who also expect so much from their Leaders and spiritual Fathers and Teachers.

We fatherly request all of you to attend the Meeting in full priestly gown and, those who possess an officium, to wear a cross as well. We also urge you to prepare yourselves as best as you can so that your participation is positive and constructive. In this way all the participants at the Meeting will benefit from the thoughts and experience of the speakers and our fellow Clergymen.

In anticipation of your earnest participation at the Meeting and of sharing of the prayers together, we remain with blessings and the love of our Lord Jesus Christ.

June 1991

+ Gregorios, Archbishop of
Thyateira and Gt.Britain

MEETING OF THE SACRED CLERGY

Tuesday, 25th June 1991
At The cathedral of The Dormition of The Theotokos, North London
Trinity Road, Wood Green, London N22 4LB
Tel : 081-888 2295/889 1122/881 445
from 8 a.m. to 6.30 p.m

Agenda of The Meeting

- Divine Liturgy : 8.30 - 10.00 a.m.
- Breakfast : 10.00 - 10.30 a.m.
- The Registar - Minutes of The Previous Meeting
- Welcome from His Eminence the Archbishop

Study and Exposition Of The Subject

1) The Youth and our Church in Great Britain.
His Grace, The Rt. Revd. Bishop of Telmissos Christophoros
- General approach to the subject.
- Observations - Questions - Proposals

2) Greek Culture and Language and the New Generation of Diaspora in the United Kingdom.
His Grace, The Rt. Revd. Bishop of Kyanea Chrysostomos
- The Greek School and its problems.

3) Christian Education in the Diaspora and the obligations of the Church.
His Grace, The Rt. Revd. Bishop of Nyssa Eleftherios
- Problems - Proposals - Conclusions

BREAK - LUNCH

4) The Orthodox Liturgy and its importance for our spiritual life. The Very Revd. Archimandrite Ephraim Lash.

5) Evolutionary Progress of the Greek Orthodox Communities of Great Britain in the field of Education.
His Grace, The Rt. Revd. Bishop of Zinoupolis Aristarchos.
- Common Educational Board
- Observations on the subject.

6) Clergy—Laity Conference of the Communities of the Archdiocese
His Grace, The Rt. Revd. Bishop of Militoupolis Timotheos

7) Other Topics - Questions.
Prayers - Conclusion of the Meeting

June 1991
From the Office of the Archdiocese

ΜΑΪΟΣ

Τόν ἐπισκέφθηκε ὁ κος Γ. Ἐμπειρίκος. Τό ἀπόγεμα μετέβη στήν Κοινότητα Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου καί Ἀπ. Ἀνδρέα Birmingham ὅπου προήδρευσε συνεδρίας τῶν Κηδεμόνων τῆς Κοινότητας.

Παρέστη σέ ἀποχαιρετιστήρια λειτουργία πού ἔγινε πρός τιμή τοῦ ἀποχωροῦντος Ἐπισκόπου τοῦ Λονδίνου Dr. Graham Leonard στόν Καθεδρικό Ναό τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.

Τέλεσε τήν κηδεία τοῦ Ἀνδρέα Γεωργῆ στόν Καθεδρικό Ναό Κοιμήσεως τῆς Παναγίας Wood Green.

Τέλεσε τή Θ. Λειτουργία στόν Καθεδρικό Ναό Ἁγίας Σοφίας. Ἐν συνεχεία τέλεσε τό γάμο τοῦ Γιάννη καί τῆς Μαρίας Χατζησάββα καί τή βάπτιση τοῦ τέκνου τῆς οἰκογενείας Κώστα Καλυβίτη στόν πιό πάνω ναό. Τό βράδυ παρέστη σέ ἐκδήλωση τοῦ L.G.R.

Τέλεσε Μέγα Ἑσπερινό στόν Ἱερό Ναό Ἁγ. Ἰωάννου Θεολόγου Hackney. Τό βράδυ παρέστη σέ δεξίωση πού ἔγινε, πρός τιμή τοῦ ἀποχωροῦντος Ἐπισκόπου τοῦ Λονδίνου Dr. Graham Leonard, ἀπό μέρους τοῦ ποιμνίου του.

Μετέβη στό Ἑλληνικό Κολλέγιο ὅπου μίλησε μέ θέμα: "Ἡ ζωή καί τό ἔργο τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ". Τήν ὁμιλία ὀργάνωσε ἡ Ἑλληνική Ἑταιρεία Λονδίνου.

10. Τόν ἐπισκέφθηκε ἡ κ. Ὄλγα Γουλανδρῆ. Τό μεσημέρι προήδρευσε σύναξης Ἀρχιερέων στήν Ι. Ἀρχιεπισκοπή.

11. Ὑποδέχθηκε στό ἀεροδρόμιο τοῦ Λονδίνου τούς ἀντιπροσώπους τῆς Σεπτῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας ἀποτελουμένης ἀπό τόν Σεβ. Μητροπολίτη Πέργης κ. Εὐάγγελο καί τόν Σεβ. Μητροπολίτη Ἡλιοπούλεως καί Θείρων κ. Ἀθανάσιο, συνοδευόμενος ἀπό τούς Θεοφιλεστάτους Ἐπισκόπους Ζηνουπόλεως, Κυανέων καί Νύσσης καί τόν Πρωτοσύγκελλο τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς. Τό ἀπόγευμα τέλεσε τή βάπτιση τῆς Ἀλεξάνδρας Ἕλενας Ἐμπειρίκου στόν Καθεδρικό Ναό Ἁγίας Σοφίας.

12. Τέλεσε Πανηγυρική Θ. Λειτουργία γιά τά 25 χρόνια τῆς Κοινότητας στόν ὁμώνυμο Ἱερό Ναό Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου Hackeny.

13. Συνεργάστηκε μέ τήν Πατριαρχική ἀντιπροσωπεία καί μαζί παρέστησαν σέ φιλανθρωπικό τσάϊ πού διοργάνωσε ὁ Σύλλογος Κυριῶν τοῦ Φιλοπτώχου ταμείου τῆς Κοινότητας Ἁγίας Σοφίας.

14. Παρεκάθησε σέ γεῦμα μαζί μέ τήν Πατριαρχική Ἐξαρχία πού παρέθεσε ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Κυανέων κ. Χρυσόστομος καί ἐν συνεχεία ἐπισκέφθηκαν τήν Κοινότητα Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Wood Green. Τό βράδυ παρέστη σέ δεῖπνο πού διοργάνωσε ὁ Σύνδεσμος Ἑλληνορθοδόξων Κοινοτήτων πρός τιμή τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας.

15. Παρεκάθησε σέ γεῦμα πού δόθηκε ἀπό τόν Θεοφ. Ἐπίσκοπο Τελμησσοῦ κ. Χριστοφόρο πρός τιμή τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας καί ἐν συνεχεία μετέβησαν στήν Κοινότητα Birmingham ὅπου εἶχαν σύσκεψη μετά τῶν ἡγητόρων τῆς Κοινότητας ὅπου καί διανυκτέρευσαν.

16. Παρέστη στήν τελετή ἀπονομῆς τοῦ τιμητικοῦ Βραβείου Sir Sigmund Sternberg στόν ἀφυπηρετήσαντα Ἀρχιεπίσκοπο τοῦ Καντέρμπουρι Dr Robert Runcie πού διοργάνωσε ὁ Σύνδεσμος Χριστιανῶν καί Ἰουδαίων. Τό βράδυ παρεκάθησε σέ σύσκεψη μέ τό Συμβούλιο τῆς Κοινότητας Ἁγίου Νικολάου Λονδίνου.

17. Παρέστη σέ ὁμιλία τοῦ κ. Γ. Λαιμοῦ πού διοργάνωσε ἡ Ἑλληνική Ἑταιρεία Λονδίνου.

18. Ἀναχώρηση καί κατευόδωση στό ἀεροδρόμιο τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας. Τό βράδυ μετέβη σέ ἐκδήλωση πού διοργάνωσε ὁ Σύλλογος Γιαλούσας Λονδίνου.

19. Τέλεσε Θ. Λειτουργία στόν Ἱερό Ναό Ἁγ. Κων/νου καί Ἑλένης Croydon. Παρέστη σέ ἐκδήλωση πού διοργάνωσε ἡ ΟΕΣΕΚΑ στό Κυπριακό Κοινοτικό Κέντρο πρός τιμή τοῦ μ. Τ. Τσιούπρα. Ἐν συνεχεία τέλεσε τό γάμο τοῦ Κώστα Κωστῆ καί τῆς Ἄντριας Παναγῆ στόν Καθεδρικό Ναό Κοίμησης τῆς Παναγίας Wood Green.

20. Παρεκάθησε σέ γεῦμα πού παρέθεσε ὁ Ὕπατος Ἁρμοστής τῆς Κύπρου. Τό ἀπόγευμα τόν ἐπισκέφθηκε ἀντιπροσωπεία τῶν Ἀνεξαρτήτων Σχολείων καθώς καί ἀντιπροσωπεία τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀλληλεγγύης Κύπρου (ΕΑΚ).

21. Παρέστη σέ ὁμιλία πού διοργάνωσε ὁ Ἀγγλο-Ἑλληνικός Σύνδεσμος. Τό βράδυ τόν ἐπισκέφθηκε ἀντιπροσωπεία τῆς ΟΕΣΕΚΑ καί ἀργότερα παρεκάθησε σέ δεῖπνο πού παρέθεσε ἡ οἰκογένεια Α. Χριστοφόρου.

22. Τόν ἐπισκέφθηκε ὁ κ. Σταῦρος Ἐπαμεινώνδας (Κυπριακή Ὑπάτη Ἁρμοστεία). Τό βράδυ παρεκάθησε σέ δεῖπνο πού παρέθεσε ἡ οἰκογένεια Ν. Λαιμοῦ.

23. Τόν ἐπισκέφθηκε ἡ οἰκογένεια Ἀρτεμίου, ὁ κος Ἄρης Σαββίδης, ὁ π. Γ. Καλούδης, ὁ κος Λ. Μιχαηλίδης. Τό βράδυ παρεκάθησε σέ δεῖπνο πού παρέθεσε ἡ οἰκογένεια Γ. Καραπατέα.

24. Τόν ἐπισκέφθηκαν ὁ Ἐκπαιδευτικός Σύμβουλος τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας κος Νικόλαος Βολιώτης καί ἡ Προϊσταμένη τῆς Κυπριακῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἀποστολῆς Ἔλλη Παπαφώτη. Ἐπίσης ἡ Χριστίνα Simons. Παρέστη ἀργότερα σέ δεξίωση πού διοργάνωσε ἡ Βουλγαρική Πρεσβεία. Τό ἀπόγευμα τέλεσε μνημόσυνα στό παρεκκλήσιο τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

25. Τέλεσε τή θ. Λειτουργία στό παρεκκλήσιο τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς. Τό ἀπόγευμα παρέστη σέ Κοινωνική Ἐκδήλωση πού διοργάνωσε ὁ Σύλλογος Ἑλλήνων Γονέων τοῦ Ἀνεξαρτήτου Σχολείου Moss Hall.

26. Τέλεσε τή Θ. Λειτουργία στόν Καθεδρικό Ναό Ἁγίας Σοφίας. Τέλεσε ἀργότερα τό γάμο τοῦ Ἀργύρη Χατζηδάκη καί τῆς Φωτεινῆς Ἀναστασίου στόν Καθεδρικό Ναό Κοίμησης τῆς Παναγίας Wood Green. Τό βράδυ παρέστη σέ κοινωνική ἐκδήλωση πού διοργάνωσε ἡ Κοινότητα Θείας Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Coventry.

27. Τόν ἐπισκέφθηκε ὁ Αἰδ. Dr. Michael Seed καθώς ἐπίσης καί ἀντιπροσωπεῖες τῶν Κοινοτήτων Ἁγ. Ἀντωνίου καί Ἰωάννου Caledonian καί Ἁγ. Παντελεήμονος Harrow.

28. Τόν ἐπισκέφθηκε ὁ Πάστορας Roger Walton (Methodist Church), ὁ κος M. Widall, ἡ κα Α. Μπαλτᾶ. Ἐν συνεχεία προήδρευσε συνεδρίας μέ τήν ἀντιπροσωπεία τοῦ Κοινοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Φορέα Ἑλληνικῆς Παροικιακῆς Ἐκπαίδευσης Μ. Βρετανίας.

29. Ἐπίσκεψη τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καί τῶν Ἐπισκόπων στήν Ὑπάτη Ἁρμοστεία. Τό βράδυ παρακολούθησε ὁμιλία τοῦ Καθηγητή κ. Μανώλη Ἀνδρόνικου πού διοργάνωσε ἡ "Μακεδονική Ἑταιρεία Μ. Βρετανίας".

30. Παρέστη σέ δεῖπνο πού παρέθεσε ἡ κα. Δ. Ἠλιάδου.

31. Τέλεσε τήν κηδεία τῆς Ἔρσης Παυλίκα στόν Καθεδρικό Ναό Κοιμήσεως τῆς Παναγίας στό Wood Green καί ἐν συνεχεία ἀνεχώρησε γιά τή Γαλλία.

ΙΟΥΝΙΟΣ

Φιλοξενήθηκε ἀπό τήν οἰκογένεια Χρ. Γεωργαλλίδη καί ἐν συνεχεία τέλεσε τή βάπτιση τῆς θυγατέρας τῆς οἰκογένειας, Σοφίας Ἁγνῆς, στό Στρασβοῦργο.

Κήρυξε στόν Ι. Ναό Ἁγίων Ἀντωνίου καί Ἰωάννου Caledonian.

3. Πραγματοποιήθηκε κοινή συνεδρία, μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἀφίξης τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας Κύπρου στό Λονδῖνο, μεταξύ αὐτοῦ καί τῶν ἐκπροσώπων τοῦ ΚΕΣ. Ἐπακολούθησε γεῦμα πρός τιμή τοῦ Ὑπουργοῦ καί τῆς συνοδείας του. Τό ἀπόγευμα ὁ Σεβασμιώτατος παρέστη σέ Φιλολογική Ἐκδήλωση τῆς Σχολῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς στό Wood Green.

4. Τόν ἐπισκέφθηκε ὁ Ἐπίσκοπος Διοκλείας κ. Κάλλιστος. Τό ἀπόγευμα πραγματοποιήθηκε σύσκεψη τῶν μελῶν τοῦ Κοινοῦ Φορέα μετά τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας Κύπρου καί κατόπιν δεξίωση στήν Ι. Ἀρχιεπισκοπή.

5. Παρέστη σέ διάλεξη τῆς κας Μελίνας Μερκούρη πού διοργάνωσε τό Hellenic Foundation. Τό βράδυ παρεκάθησε σέ δεῖπνο πού δόθηκε ἀπό τόν Ὕπατο Ἁρμοστή πρός τιμή τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας Κύπρου κ. Χριστόφορου Χριστοφίδη.

6. Τόν ἐπισκέφθηκε ὁ κος Χ. Σοφοκλείδης, ὁ κος Γ. Παρασκευαΐδης, ἡ δίδα Μ. Σπανάκη. Παρέστη σέ ἐκδήλωση τοῦ Ἐπιμορφωτικοῦ Ἰνστιτούτου Ὡρομισθίων Δασκάλων στούς χώρους τῆς Κοινότητος Ἀπ. Βαρνάβα. Παρέστη ἐπίσης σέ τελετή τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς περιοχῆς Μείζονος Λονδίνου στό Ρωμαιοκαθολικό Ναό τοῦ Westminster.

7. Παρεκάθησε σέ δεῖπνο πού παρέθεσε πρός τιμή του τό ζεῦγος Γ. Κυριάκου.

8. Ἐπισκέφθηκε τό ἑλληνικό σχολεῖο τῆς Κοινότητος Ἁγίων Ἀντωνίου καί Ἰωάννου Caledonian. Κατόπιν ἐπισκέφθηκε τό σχολεῖο τῆς Κοινότητας Ἁγ. Βαρβάρας Southend.

9. Τέλεσε πανηγυρική Θ. Λειτουργία στόν Ἱερό Ναό τοῦ Ἀπ. Βαρνάβα. Ἐπίσης τέλεσε τό γάμο τοῦ Κώστα Ν. Κωνσταντίνου καί τῆς Μάρθας Χρ. Νικολάου στόν Καθεδρ. Ναό τοῦ Τιμίου Σταυροῦ Hendon. Τό βράδυ παρέστη στά ἐγκαίνια τῆς ἔκθεσης ζωγραφικῆς τοῦ Γιώργου Λαναρά στήν Gallery K".

10. Ἐπισκέφθηκε τήν Ι. Μονή Κοίμησης τῆς Παναγίας Whitby. Κατόπιν τέλεσε ἑσπερινό καί συσκέφθηκε μετά τῶν κοινοτικῶν παραγόντων τῆς κοινότητας Εὐαγγελισμοῦ καί Ἁγίας Τριάδος Stockton-on-Tees.

11. Μετέβη στήν Κοινότητα Τριῶν Ἱεραρχῶν Leeds. Κατόπιν στήν Κοινότητα Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Manchester, ἀκολούθως στήν πόλη Lichfield (συνάντηση μέ τόν Ἐπίσκοπο Dr. K. Sutton) καί ἐν συνεχεία τέλεσε ἑσπερινό στόν Ἱερό Ναό Παναγίας τῆς Ἐλεούσας Stoke-on-Trent, ὅπου συσκέφθηκε μέ τά μέλη τῆς Κοινότητας.

12. Προήδρευσε συνεδρίας τῶν Ἀρχιερέων τῆς Ι. Ἀρχιεπισκοπῆς. Τό βράδυ ἐπισκέφθηκε τήν οἰκία τοῦ κ. Χρ. Νεοφύτου ὅπου πραγματοποιήθηκε συνεδρία γιά τήν ἵδρυση τῆς Κοινότητας Δώδεκα Ἀποστόλων Brookmans Park Hertforshire.

13. Παρακάθησε σέ γεῦμα πού δόθηκε στή Βουλή τῶν Κοινοτήτων ἀπό τό Βουλευτή Alan Meale πρός ἐνίσχυση τῆς Κοινότητας Ἁγίων Κυρίλλου καί Μεθοδίου Mansfield.

14. Ἀνεχώρησε γιά τήν Ἑλλάδα. Τό βράδυ ἐφιλοξενήθη εἰς τήν οἰκίαν τοῦ Ἀντρέα καί τῆς Ξένιας Γιαννοπούλου.

15. Ἐπεσκέφθη τήν οἰκογένεια Παναγιώτη καί Γεωργίας Γιώρκα. Ἐπίσης τό ἀρτοποιεῖο τῆς Ἄννας Γεωργιάδη στή Βάρκιζα. Τό ἀπόγευμα τέλεσε τούς ἀρραβῶνες τῆς Εὐρυδίκης Α. Ἕλληνα καί τοῦ Νικολάου Σιτινάου καί τό βράδυ ἐφιλοξενήθη ἀπό τήν οἰκογένεια Ἀνδρέα καί Μαρούλας Ἕλληνα.

16. Ἐκκλησιασμός στόν Ἱερό Ναό Ἁγίου Σώστη. Τό ἀπόγευμα τέλεσε τή βάπτιση τοῦ Μάριου, γιοῦ τοῦ Στέλιου καί τῆς Γιάννας Γιαννόπουλου, στόν Ἱερό Ναό Ἁγίας Φιλοθέης. Τό βράδυ ἐφιλοξενήθη ἀπό τήν οἰκογένεια Βάσου καί Στάλως Χ" Ἰωάννου.

17. Τό πρωΐ ἐπεσκέφθη τήν Α. Μακαριότητα τόν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν κ. Σεραφείμ. Ἀκολούθως τό Ὑπουργεῖο Παιδείας ὅπου εἶχε συνάντηση μέ τόν κ. Ἄγγελο Νικολόπουλο (Γενικό Γραμματέα) καί ὕστερα τήν "Ἑταιρεία Φίλων τοῦ Λαοῦ", ὅπου ξεναγήθηκε ἀπό τόν Πρόεδρο αὐτῆς Καθηγητή κ. Νικόλαο Μπρατσιώτη. Τό βράδυ παρεκάθησε σέ δεῖπνο πού τοῦ παρέθεσε ἡ οἰκογένεια Νικολάου καί Ἀρετῆς Μπαλτᾶ.

18. Ἐπεσκέφθη τήν Ἀδελφότητα Θεολόγων "Σωτήρ" καί τίς τυπογραφικές τους ἐγκαταστάσεις, ὅπως ἐπίσης καί τό θρησκευτικό βιβλιοπωλεῖο τοῦ Μιχαήλ Χατζηϊωάννου. Ἀκολούθως ἐφιλοξενήθη ἀπό τήν οἰκογένεια Γιάννη καί Τούλας Ἀθανασιάδη. Τό βράδυ ἐφιλοξενήθη ἀπό τήν οἰκογένεια Στέλιου καί Γιάννας Γιαννοπούλου.

19. Ἐπεσκέφθη τόν Πρέσβυ τῆς Κύπρου στήν Ἀθήνα κ. Φρῖξο Κολώτα στό Σπίτι τῆς Κύπρου καί τόν Διευθυντή τῆς Τράπεζας Κύπρου Ε. Ἀνδρεάδη. Ἐπίσης ἐπεσκέφθη τήν Ἔκθεση Δημητράκη Πιερίδη συνοδευόμενος ἀπό τούς κ.κ. Γιῶργο Γεωργῆ καί Θεόφιλο Ἀποστολίδη. Τό βράδυ ἐφιλοξενήθη ἀπό τόν κ. Ἰάκωβο Τσούνη.

20. Ἐπεσκέφθη τόν Ὑπουργό Παιδείας τῆς Ἑλλάδος κ. Γιῶργο Σουφλιᾶ, τόν Μητροπολίτη Πειραιῶς κ. Καλλίνικο καί τόν Γενικό Γραμματέα Ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ κ. Ἀνδρέα Ζαΐμη. Ἀκολούθως ἐφιλοξενήθη ἀπό τήν οἰκογένεια Ἀποστόλου Βάιου. Τό ἀπόγευμα ἐτέλεσε τούς γάμους τοῦ Δημήτρη Ἀλεξανδράκη καί τῆς Ἀγλαΐας Μπαλτᾶ (Προξένου τῆς Ἑλλάδος στό Λονδῖνο) στόν Ἱερό Ναό Ἁγίου Δημητρίου Παλαιοῦ Ψυχικοῦ. Τό βράδυ παρέστη στή γαμήλια δεξίωση στήν οἰκία τοῦ Πρέσβυ κ. Ἀλεξανδράκη.

21. Ἐπιστροφή στό Λονδῖνο.

22. Τέλεσε τό γάμο τοῦ Παναγιώτη καί τῆς Λίτσας Ἀντωνίου στό παρεκκλήσιο τῆς Ι. Ἀρχιεπισκοπῆς καθώς καί τό γάμο τοῦ Ἀνδρέα Χριστοδουλίδη καί τῆς Ζέλας Μούσκα στόν Καθεδρικό Ναό τῆς Ἁγίας Σοφίας.

23. Τέλεσε τήν Θ. Λειτουργία στόν Ἱερό Ναό Ἁγ. Δημητρίου Edmonton. Τέλεσε τή βάπτιση τοῦ τέκνου τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος κ. Ἀπόστολου Χριστοφῆ. Τό ἀπόγευμα τόν ἐπεσκέφθηκαν οἱ κ.κ. Ἀνδρέας Καραγιώργης καί Κώστας Νικολαΐδης.

24. Τέλεσε τή θ. Λειτουργία στόν Ἰ. Ναό Ἁγ. Ἰωάννου Βαπτιστοῦ Harringey. Τό βράδυ παρέστη σέ δεῖπνο πού δόθηκε πρός τιμή του ἀπό τό Nikaean Club.

25. Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία καί ἀκολούθως προήδρευσε τῆς Σύναξης τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου στόν Καθεδρικό Ναό τῆς Παναγίας Wood Green. Ἐπεσκέφθη στό ξενοδοχεῖο τόν ἀφιχθέντα τό πρωΐ Μακαριώτατο Πατριάρχη Ἱεροσολύμων κ. Διόδωρο. Ἀκολούθως ἐφιλοξενήθηκαν εἰς τήν οἰκίαν τῆς κας Καίτης Καρήβαλου.

26. Τόν ἐπεσκέφθη ὁ κ. Ἰάκωβος Τσούνης.

27. Τήν πρωΐαν συνώδευσε τήν Α. Μακαριότητα τόν Πατριάρχην Ἱεροσολύμων κ. Διόδωρον εἰς Lambeth Palace πρός συνάντηση τῆς Α. Χάριτος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας Δρος Γεωργίου Carey. Τόν ἐπεσκέφθη ὁ κ. Νίκος Κωνσταντίνου, νέος Γ. Διευθυντής τῆς Λαϊκῆς Τράπεζας Κύπρου στό Λονδῖνο, συνοδευόμενος ἀπό τόν κ. Φ. Παπαφώτη. Ἀκολούθως τόν ἐπεσκέφθη ὁ Ἀρχιμανδρίτης Βασίλειος Καραγιάννης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐλβετίας.

28. Τόν ἐπεσκέφθη ὁ κ. Κ. Νικολαΐδης. Ἀκολούθως τέλεσε τήν κηδεία τοῦ Ζήνωνος Χρυσαφιάδη στόν Καθεδρικό Ναό Ἁγίων Πάντων Λονδίνου.

29. Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν Καθεδρικό Ναό Ἁγίας Σοφίας. Ἀκολούθως παρεκάθησε σέ Γεῦμα πρός τιμήν τῆς Α. Μακαριότητος τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ. Διοδώρου πού παρέθεσε ὁ Πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος κ. Γεώργιος Παπούλιας στήν οἰκία του.

30. Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν Καθεδρικό Ναό τῆς Ἁγίας Σοφίας Λονδίνου. Κατόπιν τέλεσε τή Βάπτιση τῆς Κατερίνας Πηλιώτη στόν ἴδιο Ναό. Ἀκολούθως τέλεσε τό μνημόσυνο τοῦ Παναγιώτη Γράτσου στό παρεκκλήσιο τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς. Τό ἀπόγευμα τόν ἐπεσκέφθη ὁ Καθηγητής τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Νικόλαος Λειβαδάρας.

HIS EMINENCE ARCHBISHOP GREGORIOS' DIARY

MAY

1. He was visited by Mr. G. Empeirikos. In the afternoon, he visited the Greek Orthodox Community Of The Dormition Of The Theotokos And Saint Andrew, Birmingham where he presided over the Trustees of the Community.
2. He attended a farewell ceremony organized in honour of the retirement of H.L. The Rt. Revd. Dr. Graham Leonard, Bishop Of London, in Saint Paul's Cathedral.
3. He performed the funeral service of Andreas Georgis at the Cathedral Of The Dormition Of The Theotokos, Wood Green.
5. He celebrated the Divine Liturgy at the Cathedral Of Saint Sophia, London. After, he blessed the wedding of John and Maria Hadjisavva, and after performed the baptism of the child of Costas Kalivytis in the same Church. In the evening he attended a function organized by London Greek Radio.
7. He officiated at Great Vespers at Saint John-TheTheologian, Hackney. In the evening he attended a function, given in honour of the retiring Bishop Of London, H.L. The Rt. Revd. Dr. Graham Leonard, by his flock.
9. He delivered a lecture on the Life & Works Of Saint John Damaskinos organized by the Hellenic Committee Of London at the Hellenic College.
10. He was visited by Mrs. Olga Goulandris. Later he presided over a meeting of the Rt. Reverend Bishops of the Archdiocese.
11. Accompanied by Their Graces the Rt. Reverend Bishops of Zenopoulis Aristarchos, of Kyanea Chrysostomos, and of Nyssa Eleftherios, and the Chancellor of the Archdiocese the Very Revd. Archim. Athanasios K. Theocharous, he welcomed the members of the Patriarchal Exarchs, His Eminence Mitropolitan Evangelos Of Pergis, and His Eminence Mitropolitan Athanasios Of Heliopolis and Theirai at Heathrow Airport. In the afternoon he performed the baptism of Alexandra Elena Empeirikos at the Cathedral Of Saint Sophia.
12. He celebrated the Great Divine Liturgy to commemorate the twenty-fifth anniversary of the founding of the Greek Orthodox Community of Saint John-The-Theologian, Hackney.
13. He had a meeting with the Patriarchal Exarchs, with whom he later attended a charitable Tea Party organized by the Ladies Of The Charitable Organization Of Saint Sophia.
14. He was a guest at a lunch given in honour of the Patriarchal Exarchs by H.G. The Rt. Revd. Chrysostomos Bishop Of Kyanea. Afterwards he went with the the Patriarchal Exarchs to visit the Greek Orthodox Community Of The Dormition Of The Theotokos, Wood Green. In the evening he was a guest at a dinner given in honour of the Patriarchal Exarchs by the Committee of the Greek Orthodox Communities Of Great Britain.
15. He was a guest at a lunch given by H.G. The Rt. Revd. Christophoros Of Telmissos in honour of the Patriarchal Exarchs. Afterwards he accompanied the Patriarchal Exarchs to Birmingham where they visited the Greek Communities there, and had a meeting with their leaders. They remained overnight.
16. He attended the Prize-Giving Ceremony organized by the Council Of Christians & Jews when the recently retired Archbishop Of Canterbury Dr. Robert Runcie received the Sigmund Sternberg Prize. In the evening he presided over a meeting of the governing body of the Greek Orthodox Community Of Saint Nicholas, London.
17. He attended a lecture given by Mr. G. Lemos organized by the Hellenic Society Of London.
18. He accompanied the Patriarchal Exarchs to Heathrow Airport. In the evening he attended a function organized by the Yialousa Association Of London.
19. He celebrated the Divine Liturgy in the Church Of Saints Constantine And Helen, Croydon. Later he attended a function organized by OESEKA at the Cyprus Community Centre in honour of the late T. Tsioupras. Later he blessed the wedding of Costas Costi and Antria Panayi in the Cathedral Of The Dormition Of The Theotokos at Wood Green.
20. He was a guest at lunch organized by the High Commissioner Of Cyprus. In the afternoon he was visited by representatives of the Independent Greek Schools Of England, and by the representatives of the Committee Of Help To Cyprus (EAK).
21. He attended a lecture organized by the Anglo-Hellenic Association. In the evening he was visited by representatives of OESEKA. Later he was a guest at dinner given in his honour by Mr. and Mrs. A. Christophorou.
22. He was visited by Mr Stavros Epameinondas of the Cyprus High Commission. In the evening he was a guest at a dinner given in his honour by Mr. and Mrs. N. Lemos.
23. He was visited by Mr. and Mrs. Artemiou, Mr. Aris Savvides, Fr. G. Kaloudis, and Mr. L. Michaelides. In the evening he was a guest at dinner given in his honour by Mr. George Karapateas.
24. He was visited by the Educational Councillor Of The Greek Embassy Mr. Nicholas Voliotis and the Inspector Of The Greek Cypriot Educational Mission Mrs. Elli Papaphoti. He was also visited by Mrs. Christina Simons. Later he attended a function organized by the Bulgarian Embassy. In the afternoon he performed memorial services in the Chapel Of The Archdiocese.
25. He celebrated the Divine Liturgy at the Chapel Of The Archdiocese. In the afternoon he attended a function organized by the Parents' Association of the Independent Greek School of Moss Hall.
26. He celebrated the Divine Liturgy at the Cathedral Of Saint Sophia, London. He later blessed the wedding of Argyris Hadjidakis and Photini Anastasiou at the Cathedral Of The Dormition Of The Theotokos, Wood Green. In the evening he attended a function organized by the Greek Orthodox Community Of The Transfiguration, Coventry.
27. He was visited by the Revd. Fr. Michael Seed. He was also visited by representatives of the Community Of Saints Anthony & John-The-Baptist, Caledonian, and from Saint Panteleimon, Harrow.
28. He was visited by Pastor Roger Walton of the Methodist Church, by Mr. M. Widall and by Mrs. M. Balta. Afterwards he presided over a meeting of the Common Educational Council Of Greek Schools In Great Britain.
29. Accompanied by the Rt. Revd. Bishops of the Archdiocese, he visited the High Commissioner Of Cyprus at the offices of the High Commission. In the evening he attended a lecture by Professor Manolis Andronikos organized by the Macedonian Society Of Great Britain.
30. He attended a dinner given in his honour by Mrs. D. Eliades.
31. He performed the funeral service of Ersi Pavlika at the Cathedral Of The Dormition Of The Theotokos, Wood Green; and later on he flew to France on a private visit.

JUNE

1. He was a guest of Mr. and Mrs. Georgallides in Strasbourg where he went to baptise their daugh[...] Sophia-Agnes.
2. He preached at the Church Of Saints Anthony & John-The-Baptist, Caledonian
3. He attended a joint meeting between the Minister Of Education from Cyprus and the Cen[...] Educational Council Of The Archdiocese. He was then a guest at lunch given in honour of [...] Minister and his associates. In the evening he attended a literary gathering at Wood Gr[...] organized by the School Of Byzantine Music.
4. He was visited by H.G. The Rt. Revd. Kallistos Bishop Of Diokleia. In the evening he presi[...] over the meeting of the three educational councils of Great Britain with the Minister Of Educat[...] Mr. Christophoros Christophides and his associates.
5. He attended a lecture given by Melina Mercouri organized by the Hellenic Foundation. In [...] evening he was a guest at a dinner given by the High Commissioner Of Cyprus in honour of [...] Christophoros Christophides, Minister of Education Of Cyprus.
6. He was visited by Mr. Charis Sophoclides, Mr. George Paraskevaidis and Miss Marianna Panai[...] Later he attended a Tea Party given by the Institute Of Student Teachers at Wood Green. He a[...] attended a religious service for the Churches and Denominations in Greater London organized [...] Westminster Roman Catholic Cathedral.
7. He was a guest at a dinner given in his honour by Mr. and Mrs. George Kyriakou.
8. He visited the Greek School of the Community Of Saints Anthony & John-The Bapt[...] Caledonian. Afterwards he visited the Greek School of the Community Of Saint Barbe[...] Southend-On-Sea.
9. He celebrated the Divine Liturgy at the Church Of Saint Barnabas, Wood Green. He blessed [...] wedding of Costas N. Constantinou and Martha Ch. Nicholaou at the Cathedral Of Holy Cross [...] Saint Michael, Hendon. Afterwards he attended the opening ceremony for the Exhibition [...] Paintings by George Lanaros at the Gallery K.
10. He visited the Sacred Monastery Of The Dormition Of The Theotokos, Whitby. Afterwards [...] visited the Greek Community Of The Annunciation And The Holy Trinity in Stockton-On-T[...] where he officiated at Vespers and then had a meeting with the leaders of the Community.
11. He visited the Community Of The Three Holy Hierarchs in Leeds. Later he visited the Commun[...] Of The Annunciation in Manchester; then he visited the City of Lichfield where he had a meeti[...] with H.L. The Rt. Revd. Bishop Keith Sutton. Afterwards he officiated at Vespers in the chur[...] when he visited the new Community Of Stoke-On-Trent. He then had a meeting with the leaders [...] the Community.
12. He presided over a meeting of the Rt. Revd. Bishops of the Archdiocese. In the evening he visit[...] the house of Mr. Chr. Neophytou where a meeting was held with local community leaders for [...] creation of the new Community Of The Twelve Apostles, Brookmans Park, Hertfordshire.
13. He was a guest at a lunch organized at the House Of Commons by Alan Meale M.P. for Mansfi[...] in aid of the Community Of Saints Cyril And Methodios, Mansfield.
14. He left for Greece. In the evening he was a guest in the house of Andreas and Xe[...] Yiannopoulos.

15 He visited the family of Panayiotis and Georgia Yiorkas. Later he visited the bakery of An[...] Georgiades in Varkiza. In the afternoon he blessed the engagement of Eurydiki A. Ellina w[...] Nicholas Sitinaos. In the evening he was a guest in the house of Andreas and Maroula Ellinas.

16 He attended Holy Liturgy in the church of St Sostis. In the afternoon he performed the baptism [...] Marios, son of Stelios and Yianna Yiannopoulos, in the church of Agia Filothei. In the evening [...] was a guest in the house of Vassos and Stalo Hadgioannou.

17 In the morning he visited H.B. Archbishop Seraphim of Athens. Later he went to the Gre[...] Minsitry of Education and Religion where he met its General Secretary, Angelos Nikolopoulos[...] Afterwards he visited the " Hetairia Filon tou Laou" accompanied by its President, Professor [...] Bratsiotis. In the evening he was a guest in the house of Nicholas and Areti Baltas.

18 He visited the Brotherhood of Theologians "Soter" and their printing offices. He also visited t[...] Religious Bookshop of Michael Hadjioannou. Later he was a guest in the house of John and Tou[...] Athanasiades. In the evening he was a guest in the house of Stelios and Yianna Yiannopoulos.

19. He visited the Ambassador of Cyprus in Athens, Mr Frixos Kolotas, in the Cyprus House. Al[...] the Manager of the Cypriot Bank, Mr E. Andreades. Later he visited the Art Exhibition [...] Demetrakis Pierides, accompanied by Mr George Georgiou and Mr Theophilos Apostolides. the he was guest in the house of Mr Jacob Tsounis.
20. He visited the Minister of Education of Greece, Mr George Souflias, the Metropolitan of Pirae[...] Kallinikos and the General Secretary of Emigrant Greeks, Mr Andreas Zaimis. Later he was [...] guest at the house of Mr Apostolos Vaios. In the afternoon he blessed the wedding of Demet[...] Alexandrakis and Aglaia Balta (The Consul of Greece, in London) in the Church of St Demetrio[...] Palaio Psychiko. In the evening he attended the wedding reception in the house of Ambassador [...] Alexandrakis.
21. He returned to London.
22. He blessed the wedding of Panayiotis and Litsa Antoniou at the Chapel Of the Archdiocese. Lat[...] he blessed the wedding of Andreas Christophides and Zilan Mouskas at Saint Sophia's Cathedral.
23. He celebrated the Divine Liturgy at the Church Of Saint Demetrios, Edmonton. He proformed t[...] baptism of the child of the President of the community, Mr Apostolow Christofi. In the afterno[...] he was visited by Mr Andreas Karageorgis and Mr Costas Nicolaides.
24. He celebrated the Divine Liturgy at the Church Of Saint John-The-Baptist, Harringay. In t[...] evening he was a guest at a dinner given by the Nikaean Club.
25. He presided over a meeting of the Greek Orthodox Clergy at Wood Green. In the evening [...] visited H.B. Patriarch Diodoros of Jerusalem who is in London on medical reasons.
26. He was visited by Mr Jacob Tsounis.
27. In the morning he accompanied H.B. Patriarch Diodoros to Lambeth Palace to visit t[...] Archbishop of Canterbury. Later he was visited by Mr N. Constantinou, Mr Ph. Papaphotis a[...] the Very Rev. Basil Karayiannis. In the afternoon he blessed the wedding of Elias Xylas and Lyd[...] Michaelidis in the Cathedral of St Sophia.
28. He was visited by Mr K.Nicolaides. Later he officiated at the funeral service of Zen[...] Chrysaphiades in the Cathedral of All Saints, Camden Town.
29. He celebrated Holy Liturgy in the Cathedral of St Sophia. Later he sat at dinner given in honour [...] H.B. Patriarch Diodoros by the Greek Ambassador Mr George Papoulias
30. He celebrated Holy Liturgy in the Cathedral of St Sophia. Later he performed the baptism [...] Katerina Pylioti in the same Church. In the afternoon he officiated at a the memorial service f[...] Panayiotis Gratsos. In the evening he was visited by Professor Nicholas Livadaras of the Athe[...] University.

Printed by: ST PAUL´S PRESS
Tel.: 071-272 2804 / 071-272 4373 FAX: 071-263 3240